

Avtaleguide

2015-2016

Oversikt over jordbruksforhandlingene 2015,
samt priser og tilskudd i jordbruket

NORGES BONDELAG

FORORD

Årets "Avtaleguide" er den 39. i rekken. Teksten er sammenstilt av Anders Huus på næringspolitisk avdeling i Norges Bondelag.

Første del inneholder en generell omtale av rammene rundt jordbruksavtaleinstituttet og blir avsluttet med en omtale av jordbruksoppgjøret 2015.

Deretter gjengis protokoll fra årets jordbruksforhandlinger. Til slutt er "Jordbruksavtale for 2015 - 2016" gjengitt.

Hensikten med "guiden" er å gi en kortfattet oversikt over jordbruksavtalens ordninger og bestemmelser og dermed viktige sider av jordbrukspolitikken. Vi håper at også denne utgaven vil kunne oppfylle dette formålet.

Avtaleguiden finnes også på våre internettsider: www.bondelaget.no

Oslo, august 2015

Innhold

JORDBRUKSAVTALESYSTEMET	6
Hovedavtalen	6
Jordbruksavtale	7
JORDBRUKSOPPGJØRET 2015.....	8
Jordbrukets krav	8
Statens tilbud.....	10
Gjennomføring av jordbruksforhandlingene 2015.....	10

REFERAT FRA FORHANDLINGSMØTE 15. MAI KL. 14:15.....12

SLUTTPROTOKOLL FRA FORHANDLINGSMØTE 15. MAI

1	Avtalemessige forutsetninger	13
2	Økonomisk ramme	13
3	Utslag på referansebrukene	14
4	Andre endringer	15
4.1	Landbrukets utviklingsfond	15
4.2	Innmarksbeite.....	16
4.3	Produksjonsregioner for kumelk.....	16
4.4	Prisutjevningsordningen for melk.....	16
4.5	Omlegging av tilskudd til lammeslakt	17
4.6	Tilskudd til avlsorganisasjoner	17
4.7	Miljø.....	17
4.8	Distriktstilskudd til egg og fjørfekjøtt.....	17
4.9	Tilskudd til lagring av såkorn	18
4.10	Nytt forvaltningssystem for produksjonstilskudd	18

JORDBRUKSAVTALEN FOR 2015-2016

1.	INNLEDNING	20
2.	PRISBESTEMMELSER.....	20
2.1	Produkter med målprisregulering	20
2.1.1	Generelle bestemmelser	20

2.1.2	Melk og melkeprodukter	22
2.1.3	Svinekjøtt	22
2.1.4	Korn.....	23
2.1.5	Grøntsektoren	24
2.2	Produkter med planlagt gjennomsnittlig engrospris (Volummodellen).....	24
2.2.1	Generelle bestemmelser	24
2.2.2	Storfekjøtt.....	25
2.2.3	Sau og lam	25
2.2.4	Egg	25
2.3	Referansepris kylling	25
3.	FONDSAVSETNINGER.....	26
3.1	Landbrukets utviklingsfond (LUF)	26
4.	TILSKUDD TIL ERSTATNINGER M.M.	29
5.	MARKEDSREGULERING.....	30
5.1	Markedsreguleringen på de enkelte sektorer	30
5.1.1	Mottakspåkt i markedsreguleringen i jordbruket.....	30
5.2	Nærmere bestemmelser om produksjonsregulering melk.....	31
5.2.1	Omsetning av melkekvoter.....	31
5.2.2	Tilbud om kjøp av kumelkkvote ved driftsomstilling grunnet rovvilt.....	31
5.3	Avsetningstiltak m.m.	31
5.4	Tilskudd til råvareprisutjevningsordningen	31
5.5	Prisnedskrivningstilskudd potetsprit og potetstivelse	32
6.	PRISTILSKUDD	33
6.1	Fastsetting av driftssenter for geografisk differensierte tilskudd til husdyrproduksjon.....	33
6.2	Pristilskudd melk	33
6.2.1	Grunntilskudd melk.....	33
6.2.2	Distriktstilskudd melk	33
6.3	Pristilskudd kjøtt og egg	34
6.3.1	Grunntilskudd kjøtt	34
6.3.2	Distriktstilskudd kjøtt.....	34
6.3.3	Kvalitetstilskudd storfekjøtt	35
6.3.4	Tilskudd for lammeslakt og kjeslakt – for utbetaling via slakteri.....	35

6.3.5	Distriktstilskudd egg	36
6.4	Tilskudd til norsk ull	36
6.5	Tilskudd til grønt- og potetproduksjon	36
6.5.1	Definisjoner	36
6.5.2	Grunnlag for tilskudd	37
6.5.3	Satser	37
6.6	Frakttilskudd	38
6.7	Prisnedskriving av norsk korn	41
6.8	Tilskudd til norsk matkorn	42
7.	PRODUKSJONSTILSKUDD M.V.	42
7.1	Generelle bestemmelser	42
7.1.1	Reduksjon i produksjonstilskuddet	42
7.2	Tilskudd til husdyr	42
7.2.1	Satser	42
7.2.2	Øvrige definisjoner av dyreslag.	44
7.3	Tilskudd for lammeslakt og kjeslakt	44
7.4	Driftstilskudd til melkeproduksjon	45
7.5	Driftstilskudd til spesialisert storfekjøttproduksjon	45
7.6	Tilskudd til bevaringsverdige storferaser	46
7.7	Tilskudd til dyr på beite	46
7.8	Areal- og kulturlandskapstilskudd	47
7.8.1	Satser	47
7.8.2	Arealgrunnlag for tilskuddsutmåling	49
7.8.3	Fastsetting av tilskuddsberettiget grovfôrareal per foretak	49
7.9	Tilskudd til økologisk landbruk	51
7.10	Kompensasjonstilskudd til deltakere i prosjekt <i>Friskere geiter</i>	53
7.11	Regionale miljøprogram	54
8.	UTVIKLINGSTILTAK	55
8.1	Tilskudd til dyreavl m.m.	55
8.2	Tilskudd til frøavl m.m.	56
8.3	Tilskudd rådgivning	56
8.4	Tilskudd til pelsdyrfôrlag og tilskudd til pelsdyrfôr	56
8.5	Tilskudd til kvalitets- og salgsfremmende tiltak	56

8.6	Tilskudd til fruktlager	56
9.	VELFERDSORDNINGER	57
9.1	Tilskudd til avløsning ved ferie og fritid	57
9.2	Tilskudd til avløsning ved sykdom og fødsel mv.	58
9.3	Tilskudd til sykepengeordningen i jordbruket	59
9.4	Tilskudd til landbruksvikarordningen.....	60
9.5	Tidligpensjonsordningen for jordbrukere	60
10.	Driftskostnader	60

VEDLEGG

VEDLEGG 1:	Jordbruksavtalen, fordeling på priser og tilskudd	61
VEDLEGG 2:	Gjennomsnittlig endring i målpris for frukt og grønt.....	72
VEDLEGG 3:	Målpriser og øvre prisgrenser for grøntsektoren 2015-2016	73
VEDLEGG 4:	Soner for distriktstilskudd for melk	75
VEDLEGG 5:	Soner for distriktstilskudd for kjøtt	89

JORDBRUKSAVTALESYSTEMET

Hovedavtalen

Hovedavtalen for jordbruket trådte i kraft 01.09.1950 etter forhandlinger mellom myndighetene, Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag. Den var resultat av en prosess som startet på 1930-tallet. På den tiden forhandlet de økonomiske organisasjonene direkte med myndighetene om priser på jordbruksvarer. I 1939-40 forhandlet myndighetene for første gang med de næringspolitiske organisasjonene om priser og reguleringsbestemmelser. Dette var en praksis som ble tatt opp igjen i 1945, etter at de næringspolitiske organisasjonene hadde vært nedlagt under krigen. Ved prisforhandlinger i 1947 ble det enighet om å utrede en "langsiktig avtale" om jordbruket, og i 1948 ble det satt ned et utvalg til å arbeide med dette.

Hovedavtalen ble vesentlig endret i 1984 og deretter i 1992, da det ble enighet om en ny hovedavtale som grunnlag for jordbruksforhandlingene.

I Hovedavtalen er det slått fast at partene i forhandlingene på den ene siden er Staten, og på den andre siden jordbruket ved Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag i fellesskap. Ved uenighet mellom organisasjonene er det fastlagt at Staten, under visse forutsetninger, kan føre forhandlinger med den ene av organisasjonene.

Formålet med avtaleverket for jordbruket er å regulere tiltak som er egnet til å fremme fastlagte mål for jordbruket, og som ikke er uttømmende regulert ved lov, Stortingsvedtak eller forskrift.

Hovedavtalen regulerer framgangsmåten ved forhandlinger om og inngåelse av jordbruksavtaler og endrings- og tilleggsavtaler, visse virkninger av slike avtaler, og gjennomføring av tiltak som er fastsatt i jordbruksavtalen. Dersom det ikke er mulig å nå fram til en forhandlingsløsning, kan Regjeringen invitere Stortinget til å fastsette jordbruksoppgjøret eller oppgjøret kan gå til voldgift (det siste har ikke vært vanlig i de senere årene og ble sist anvendt i 1978).

Organisasjonene er ansvarlige for iverksettelse av tiltak i samsvar med jordbruksavtalen. Selv om det blir inngått jordbruksavtale med bare en av landbruksorganisasjonene, har også den andre organisasjonen ansvar for gjennomføringen av avtalen.

I avtaleperioden foreligger fredsplikt. Tvister skal søkes løst ved forhandlinger, men kan også løses ved voldgift. Hovedavtalen er tilgjengelig på nettsidene til Landbruks- og matdepartementet.

Jordbruksavtale

Med grunnlag i Hovedavtalen foregår årlige jordbruksforhandlinger om priser og andre forhold som har betydning for bøndernes arbeids- og inntektsforhold.

Avtalebestemmelsene som gjelder bevilgninger over statsbudsjettet følger kalenderåret, mens de avtalte målpriser gjelder for perioden 01.07 – 30.06.

Budsjettnemnda for jordbruket

Budsjettnemnda for jordbruket (BFJ) har som hovedoppgave å legge fram grunnlagsmateriale til jordbruksforhandlingene for vurdering av den økonomiske situasjonen i jordbruket. BFJ er sammensatt av representanter fra ulike departementer, jordbruksorganisasjonene, samt Statistisk sentralbyrå. Sekretariatet er lagt til Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF).

BFJ utarbeider årlig et totalregnskap og totalbudsjett for jordbruket (Totalkalkylen for jordbruket). Videre legges det fram materiale som viser arbeidsforbruk og produktivitetsutvikling i jordbruket totalt. Normaliserte regnskaper i totalkalkylen blir lagt til grunn ved beregning av inntektsramma i jordbruksforhandlingene. Videre skal det legges fram referansebruksberegninger som viser inntektsutviklingen for ulike bruksstørrelser, distrikter og produksjoner, samt virkningen av endringer i priser og virkemidler som følge av jordbruksoppgjøret.

BFJ utarbeider også en resultatkontroll for gjennomføringen av landbrukspolitikken. Resultatkontrollen omfatter en sammenstilling av data som belyser utviklingen i jordbruket i forhold til de mål og retningslinjer Stortinget har trukket opp for landbrukspolitikken.

Teknisk beregningsutvalg

Viktig premissgiver ved lønnsforhandlingene for andre grupper, og også til jordbruksoppgjøret, er Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene. Utvalget legger fram materiale som viser den økonomiske situasjonen foran forhandlingene, bl.a. prognoser for norsk økonomi, prisutvikling, lønnsutvikling, produktivitetsutvikling og utvikling i konkurranseevne overfor utlandet.

JORDBRUKSOPPGJØRET 2015

Jordbruksforhandlingene i 2015 ble ført på grunnlag av Hovedavtalen for jordbruket av 17. februar 1992.

Jordbrukets krav

Etter fjorårets jordbruksoppgjør som endte med brudd og et forlik mellom Regjeringspartiene og Venstre og Krf ved behandlingen i Stortinget, var det knyttet stor spenning til utfallet av årets oppgjør. Ville Regjeringa komme med et bedre tilbud og følge opp føringene fra forliket? Var fagliga innstilt på å komme fram til en jordbruksavtale selv om landbruks- og matministeren representerer et parti som tradisjonelt står langt fra bondeorganisasjonene i landbrukspolitikken? Hvordan ville Venstre og Krf opptre hvis utfallet av forhandlingene også i år ble brudd?

Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag la den 24. april fram et felles krav med forslag til ramme og fordeling. Kravet hadde tittelen "Bærekraftig matproduksjon i hele landet". Kravet la stor vekt på flertallsmerknaden fra Ap, Sp, Krf og V ved behandlingen av fjorårets oppgjør om at reell økt selvforsyningsgrad skal være med grunnlag i norske ressurser. De overordnede prioriteringene i kravet var økt inntekt, økt matproduksjon på norske ressurser og stimulering til bærekraftig klimavennlig matproduksjon over hele landet. En ville særlig:

- Legge til rette for bruk av arealressursene og økonomiske virkemidler som sikrer et bærekraftig landbruk med variert bruksstruktur i hele landet.
- Styrke kornøkonomien.
- Styrke økonomien i grovfôrbaserte produksjoner.
- Styrke virkemidler mot et mer klima- og miljøtilpasset jordbruk.
- Øke investeringsvirkemidlene og innrette de slik at investeringene skjer i samsvar med ressursgrunnlaget.
- Sikre avsetningen av norske råvarer i det norske markedet.

Jordbruket fremmet et krav med ei økonomisk ramme på 950 millioner kroner. Kravet ville gi grunnlag for økte inntektsmuligheter i 2016 på om lag 24.200 kroner per årsverk etter inndecking av kostnadsveksten og utnytting av økte inntektsmuligheter i markedet gjennom volumvekst og prisvekst for produkter uten målpris. Av inntektsveksten utgjorde 8.100 kroner per årsverk redusert inntektsavstand til andre grupper i samfunnet. Kravet var lavere enn de siste årene. Dette ble begrunnet i at:

- Grunnlagsmaterialet fra Budsjettmemnda viste at jordbruket, særlig som følge av nedgang i realrente, har hatt en bedre inntektsvekst enn tidligere beregnet og forutsatt i jordbruksoppgjøret.
- Moderasjon ble vektlagt i lønnsoppgjørene for å sikre arbeidsplassene framover.

Jordbrukets krav til inntektsramme for jordbruksoppgjøret 2015

		Grunnlag	Volum	Pris	Sum mill. kroner
<i>Kostnadsdekning</i>					
1	Driftskostnader	19376	0,1 %	2,5 %	500
2	Kapitalslit og leasing	7190			210
3	Realrente på lånt kapital i jordbruket	695			-130
A	SUM Kostnadsdekning				580
<i>Økte inntektsmuligheter i markedet</i>					
4	Økt produksjon av norske jordbruksvarer	30156	0,5 %		150
5	Økte priser på varer uten målpris	11530		2,2 %	250
B	SUM Markedsmuligheter				400
<i>Inntekt og arbeidsforbruk</i>					
6	Kronemessig lik inntektsutvikling	14042	-2,2 %	16100	410
7	Redusert inntektsforskjell lønsmottaker	44900		8100	360
C	SUM Inntekt og arbeidsforbruk				770
SUM Rammekrav (A-B+C), mill. kroner				24200	950

For å finansiere kravet var det lagt opp til en økning av målprisene på 380 mill. kroner. Budsjettmidlene skulle økes med 490 mill. kroner, samt 25 mill. kroner i overførte midler fra 2015. I tillegg ble kravet finansiert med en økning i inntektsfradraget med 55 mill. kroner som følge av økte inntekter gjennom den øvrige finansieringen.

For en fullstendig oversikt over Jordbrukets krav viser vi til <http://www.bondelaget.no>

Statens tilbud

Statens tilbud ble lagt fram den 5. mai. Staten la opp til at bøndene skulle få:

- Kompensasjon for forventet kostnadsvekst fra 2015 til 2016.
- En inntektsvekst på 1 ¾ prosent i 2016

Tilbudet la opp til en prosentvis lavere inntektsvekst enn andre grupper i samfunnet, fordi grunnlagsmaterialet fra Budsjettnemnda viste at jordbruket lå an til å få en vesentlig sterkere inntektsvekst enn andre grupper fra 2014 til 2015.

Tilbudet hadde ei inntektsramme på 90 mill. kroner. Begge parter hadde lagt til grunn om lag samme tekniske forutsetninger for kostnadsvekst og volumutvikling og prisvekst på ikke-målprisprodukter. Den økonomiske ramme i tilbudet ble finansiert med 190 mill. kroner i økte målpriser, et kutt i budsjettoverføringene med 110 mill. kroner samt 30 mill. kroner i overførte midler fra 2014. Dessuten ble det beregnet at verdien av jordbruksfradraget ville bli redusert med 20 mill. kroner.

I tilbudet foreslo Staten å redusere antall omsetningsregioner for melk fra dagens 18 til 7-9 regioner. Det ble foreslått flere tiltak for forenkling, herunder alle forslagene i delrapporten fra en arbeidsgruppe.

For en fullstendig oversikt over Statens tilbud viser vi til <http://www.bondelaget.no>

Gjennomføring av jordbruksforhandlingene 2015

Etter at Staten hadde lagt fram sitt tilbud vurderte faglagene om tilbudet gav grunnlag for forhandlinger eller ikke. Avstanden ble vurdert som stor, særlig i inntektsramme. Likevel, den 8. mai meldte faglaga tilbake til Staten om at de ønsket å gå i forhandlinger. Jordbrukets forhandlingsleder Lars Petter Bartnes overleverte i plenumsmøte mellom forhandlingsutvalgene følgende arbeidsdokument:

”Jordbrukets forhandlingsutvalg

Arbeidsdokument av 8. mai 2015

Jordbrukets forhandlingsutvalg viser til Jordbrukets krav i arbeidsdokument av 24. april og Statens tilbud av 5. mai.

Ved behandling av Innst. 8 S (2013–2014) uttaler næringskomiteen: ”....Komiteen viser til at det er bred enighet om at norsk landbruk skal ha fokus på økt matproduksjon med intensjon om økt sjølforsyning. Dette har blitt trukket frem av både den rød-grønne regjeringen og Solberg-regjeringen [...] Komiteen viser til at det er bred enighet om at lønnsomheten i norsk landbruk må styrkes, og at dette kan gjøres både ved økt inntekt og lavere utgifter.

Inntektsnivået i jordbruket er, slik det framkommer av referansebruksberegningene fra Budsjettnemnda for jordbruket, fortsatt betydelig lavere enn for andre grupper i samfunnet. God inntektsutvikling er avgjørende for å nå det politiske målet om økt matproduksjon.

Med Statens tilbud tilbys jordbruket en inntektsvekst på om lag 6.000 kroner per årsverk. Samtidig forventes det at andre grupper i 2016 får en inntektsvekst på om lag 16.000 kroner.

I Innst. 285 S (2013–2014) – om jordbruksoppgjøret 2014 sier et flertall bestående av AP, SP, KrF og V at ”...reell økt sjølforsyningsgrad er avhengig av at økt matproduksjon skal være med grunnlag i norske ressurser. Dette må legges til grunn ved utformingen av landbrukspolitikken.”

Budsjettmidler er avgjørende for å ha virkemidler som stimulerer til økt utnyttelsen av norske arealressurser. Staten foreslår å redusere budsjettmidlene med 110 mill kroner. Dette vil svekke muligheten for måloppnåelse.

Jordbrukets forhandlingsutvalg viser til arbeidsdokument av 24. april som grunnlag for forhandlinger, og vil med dette starte årets forhandlinger om jordbruksoppgjøret. Vi forventer at Regjeringen viser betydelig forhandlingsvilje, noe som er helt avgjørende for å komme fram til en jordbruksavtale.”

Det ble avholdt forhandlingsmøter i perioden 9.-11. mai der partene gikk grundig gjennom krav og tilbud og utdypet standpunktene. I forhandlingsmøte 14. mai la Statens forhandlingsutvalg fram et revidert tilbud. Et slikt forhandlingstrekk hadde ikke Staten benyttet seg av siden 1996. Det reviderte tilbudet ville bli lagt fram for Stortinget ved et eventuelt brudd, og hadde en økonomisk ramme på 295 mill. kroner, altså 205 mill. kroner høyere enn det opprinnelige tilbudet. Det var finansiert med 265 mill. kroner i økte målpriser og 30 mill. kroner i ledige midler. Budsjettoverføringene var mao foreslått holdt uendret og verdien av jordbruksfradraget beregnet til å bli uendret fra 2015. I det reviderte tilbudet imøtekom en jordbruket i kravet om å videreføre dagens omsetningsregioner for melkekvote.

Jordbrukets forhandlingsutvalg valgte å forhandle videre med grunnlag i det reviderte tilbudet. I plenumsmøte kl 14.15 den 15. mai meddelte Norsk Bonde- og Småbrukarlag at de ville bryte forhandlingene. Norges Bondelag meddelte at de ønsket å forhandle videre, med grunnlag i de sonderinger som var blitt ført tidligere på dagen. I plenumsmøte kl 18.30 samme dag ble det inngått jordbruksavtale mellom Staten og Norges Bondelag. Avtalen hadde en samlet ramme på 400 mill. kroner finansiert med 315 mill. kroner i økte målpriser, 45 mill. kroner i økte overføringer over statsbudsjettet, 30 mill. kroner i overførte midler fra 2014 og 10 mill. kroner i økning i inntektsfradraget som følge av økte inntekter gjennom den øvrige finansieringen. De økte overføringene ble i hovedsak bruk til å styrke den strukturelle innretningen gjennom økte tilskuddsatser for de første enhetene.

Den 20. mai godkjente styret i Norges Bondelag den inngåtte avtalen. Stortinget vedtok jordbruksoppgjøret den 17. juni gjennom behandling av Prop. 127 S "Jordbruksoppgjøret 2015 – endringer i statsbudsjettet for 2015 m.m.". For fullstendig oversikt over behandlingen se: <https://www.stortinget.no/no/Saker-og-publikasjoner/Saker/Sak/?p=61829>

Referat fra forhandlingsmøte 15. mai kl. 14:15

Fra jordbrukets forhandlingsutvalg: Bartnes, Ianssen, Skallerud, Skorge, Bustnes, Lundstein, Stabbetorp, Huus, Agerup, Furuberg, Lofthus, Godli, Norland, Warlo, Meisfjord, Løvstad.

Fra Statens forhandlingsutvalg: Forsell, Glosli, Søyland, Helgen, Gjølberg, Grotli, Orlund, Rød, Lothe, Krekling, Skjeflo, Kvam, Killingland, Voigt-Hanssen.

Forsell viste til kontakten som hadde vært mellom partene etter at staten hadde lagt fram sitt reviderte tilbud 14. mai, og ga ordet til jordbrukets forhandlingsleder. Bartnes sa at jordbruket ikke lenger var i stand til å opptre samlet og ga ordet til Furuberg. Furuberg viste til krav og tilbud, jordbrukets arbeidsdokument av 8. mai og statens reviderte tilbud av 14. mai. Hun meddelte at Norsk Bonde- og Småbrukarlag valgte å bryte forhandlingene om ny jordbruksavtale. Hun overleverte deretter en ensidig dagsprotokoll som vedlegges referatet.

Forsell spurte, med henvisning til Hovedavtalen, om Jordbrukets forhandlingsutvalg kunne bekrefte at staten hadde gjort det som var mulig for å finne grunnlag for felles opp-treden på organisasjonenes side. Bartnes og Furuberg bekreftet at staten hadde opptrådt i samsvar med Hovedavtalen.

Forsell konstaterte at det ikke var mulig å komme fram til avtale med et samlet jordbruk. Forsell spurte om Norges Bondelags holdning, og Bartnes sa at Norges Bondelag ønsket å gå videre i forhandlingene. Norsk Bonde- og Småbrukarlag forlot deretter møtet.

Møtet var slutt kl 14.30.

Statens og Norges Bondelags forhandlingsutvalg gjennomgikk deretter utkast til sluttprotokoll og fordeling. Forsell konstaterte at det var inngått ny jordbruksavtale mellom staten og Norges Bondelag.

Møtet var slutt kl 18:45.

Jordbruksforhandlingene 2015

Sluttprotokoll fra forhandlingsmøte 15. mai mellom staten og Norges Bondelag

1 Avtalemessige forutsetninger

Partene viser til Stortingets behandling av kap. 1150 og 4150 *Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m.* i Innst. 285 S (2013-2014) og avtalen mellom regjeringspartiene og samarbeidspartiene av 28. mai 2014. Den inngåtte jordbruksavtalen er basert på dette grunnlaget. Partene viser til Innst. 285 S, hvor flertallet presiserer inntektsmålet:

”Komiteen mener det er avgjørende at utøverne i landbruket skal kunne ha en inntektsutvikling og sosiale vilkår på linje med andre grupper slik Stortinget har forutsatt.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Arbeiderpartiet og Senterpartiet, er enig i at regjeringens forslag til Stortinget sikrer jordbruket en gjennomsnittlig inntektsvekst på linje med andre grupper fra 2014/2015, og er i tråd med gjeldende inntektsmålsetting.”

”Komiteens flertall, medlemmene fra Høyre, Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti og Venstre, har funnet grunn til ytterligere forbedringer i inntektsmulighetene for årets jordbruksoppgjør, for blant annet å styrke grunnlaget for rekruttering til næringen og økt matproduksjon.”

Den inngåtte jordbruksavtalen omfatter:

- målpriser for perioden 1. juli 2015 – 30. juni 2016
- bevilgninger over statsbudsjettet, kapittel 1150 og 4150 for kalenderåret 2016
- omdisponeringer innenfor budsjettet for 2015
- andre bestemmelser som framgår av denne protokollen

2 Økonomisk ramme

Partene er enige om en ramme for oppgjøret på 400 mill. kroner, med grunnlag i prognoser for kalenderåret 2016, for endringer i inntekts- og kostnadsposter som ikke er avtalebestemt, jf. tabell 2.1.

Tabell 2.1 Oppbygging av økonomisk ramme for avtalen, mill. kroner.

	Grunnlag Mill kr	Volum	Pris	Mill. kr
1. Økt produksjonsvolum	31 153	0,50 %		155
2. Prisøkning på varer uten målpris	11 530		2,2 %	250
3. Driftskostnader	19 376	0,10 %	2,5 %	500
4. Kapitalslit og leasing	7 910			210
5. Normalisert realrentekostnad	695			-130
6. Arbeidsforbruk	14 042	-2,2 %	3,1 %	120
A. Sum, forutsatt lik prosentvis vekst som andre grupper				295
B. Nivåheving ut over lik prosentvis vekst				105
SUM, ramme, mill. kr.				400

Partene er enige om en finansiering av rammen som vist i tabell 2.2. Det gjennomføres målprisøkninger fra 1.7.2015 med en årsvirkning på 315 mill. kroner. Bevilgningene til gjennomføring av jordbruksavtalen økes med 45 mill. kroner i 2016, og det disponeres 30 mill. kroner i overførte midler. Rammen og forutsetningene i tabell 2.1 gjør at utnyttningen av jordbruksfradraget vil øke med om lag 10 mill. kroner.

Tabell 2.2 Økonomisk ramme for avtalen.

	Mill. kroner
Endring i målpriser fra 01.07.15	315
Endret bevilgning på kap. 1150 i 2016	45
Overførte midler fra 2014	30
Endret verdi av jordbruksfradraget	10
SUM	400

Rammen legger grunnlag for en inntektsøkning per årsverk på 3 $\frac{3}{4}$ pst. fra 2015, før oppgjør, til 2016. Dette tilsvarer om lag 13 000 kroner per årsverk. Økningene i målpriser vil få inntektseffekt fra 1. juli 2015. Forutsatt at prisøkningen realiseres fullt ut, vil inntekten i 2015 øke med om lag 1 $\frac{3}{4}$ pst. i 2015 og ytterligere 2 pst. i 2016. Avtalen legger til rette for en inntektsvekst per årsverk på 12 $\frac{3}{4}$ pst. fra 2014 til 2016. Korrigert for bedret markedsbalanse for svin blir inntektsveksten om lag 10 $\frac{1}{2}$ pst. fra 2014 til 2016.

Partene er enige om å disponere 50,1 mill. kroner til prisnedskrivning av norsk korn i 2015. Dette finansieres gjennom:

- 21,5 mill. kroner fra ledige midler
- engangsoverføring på 28,6 mill. kroner fra bevilgningen til LUF

Partene er enige om de endringer i målpriser og satser og bevilgninger på tilskuddsordninger som går fram av vedlagte fordelingsskjema.

3 Utslag på referansebrukene

Budsjettnemndas sekretariat har beregnet utslag av avtalen på referansebrukene. Beregningene er kvantumsfaste, og viser bare utslaget av pris- og tilskuddsendringer som ligger til grunn for rammen. Endringer i volum og kapitalslit må legges til dersom beregningene skal kunne leses som en prognose på inntektsendring fra 2015 til 2016.

Tabell 3.1 Beregnet helårsvirkning på referansebrukene av pris- og tilskuddsendringer, inkl. anslåtte kostnadsendringer til 2016, men uten volumendringer. Kroner per årsverk.

	Års- verk	2015 før oppgjør	Endring fra 2015 til 2016	Økning fra tilbud 5. mai ¹⁾
1 Melk. 25 årskyr, landet	1,96	375 900	8 100	5 100
2 Korn. 375 dekar, landet	0,42	189 100	12 300	8 000
3 Sau. 155 vinterfôra, landet	1,30	256 400	5 100	5 500
4 Melkegeit. 125 årsgeiter, landet	1,77	333 500	4 700	3 700
5 Svin/korn. 47 avlssvin, landet	1,64	305 600	23 300	19 700
6 Egg/planteprod. 6.600 høner, landet	1,48	286 600	400	4 300
7 142 daa poteter + 423 daa korn, landet	1,77	455 300	21 800	13 500
8 30 ammekyr, landet	1,22	288 100	10 000	6 000
9 49 dekar frukt og bær, landet	1,76	283 300	4 400	3 600
10 Fjørfe-slakt og planteprodukter, landet	0,92	439 900	-18 600	3 600
11 Økologisk melk. 23 årskyr, landet	2,05	357 700	4 300	4 600
12 Melk. 14 årskyr, landet	1,64	326 400	3 900	4 700
13 Melk. 38 årskyr, landet	2,24	410 000	12 400	7 000
14 Melk. 54 årskyr, landet	2,44	520 300	18 000	8 500
15 Melk. 28 årskyr, Østlandets flatbygder	2,05	402 600	9 200	5 700
16 Melk. 23 årskyr, Østl. andre bygder	1,94	403 100	6 800	5 900
17 Melk. 34 årskyr, Agder/Rogal. Jæren	1,82	396 500	14 100	7 800
18 Melk. 21 årskyr, Agder/Rog. andre bygder	1,81	350 100	8 000	5 600
19 Melk. 22 årskyr, Vestlandet	1,88	344 800	6 600	5 400
20 Melk. 27 årskyr, Trøndelag	2,12	361 800	8 800	5 900
21 Melk. 23 årskyr, Nord-Norge	1,97	409 500	8 700	6 300
22 Korn. 231 daa, Østlandet	0,33	97 700	9 100	6 200
23 Korn. 815 daa, Østlandet	0,68	344 700	15 700	9 900
24 329 dekar korn + 26 avlssvin, Trøndelag	1,00	365 700	20 600	16 200
25 Sau. 130 vinterfôra, Vestlandet	1,38	194 100	4 000	4 600
26 Sau. 158 vinterfôra, Nord-Norge	1,20	331 500	6 100	6 200
27 Sau. 270 vinterfôra, landet	1,79	337 000	6 700	5 200
28 Samdrift melk. 45 årskyr, landet	2,65	479 900	12 100	7 700

¹⁾ I tilbud av 5. mai er anslått effekt av justert omregningsfaktor for innmarksbeite innarbeidet.

4 Andre endringer

Partene er enige om følgende endringer sammenlignet med statens tilbud av 5. mai, jf. også vedlagte fordelingsskjema.

4.1 Landbrukets utviklingsfond

Partene er enige om å øke bevilgningen til Landbrukets utviklingsfond med 21,4 mill. kroner. Innvilgningsrammen for investeringstilskudd (IBU-midler) økes med 20,0 mill. kroner.

Tabell 4.1 Innvilgningsramme for Landbrukets utviklingsfond

Ordning	2015	2016	Endring 2015-2016
Bedriftsrettede midler til investering og utvikling	528,00	548,00	20,00
Tilrettelegging for næringsutvikling og verdiskaping			
<i>Utrednings- og tilretteleggingsmidler (fylkesvise)</i>	67,00	60,00	-7,00
<i>Omdømmemidler (nasjonale)</i>	4,00	0,00	-4,00
<i>Områderettet innsats¹</i>	6,00	6,00	0,00
Rekruttering og kompetanse i landbruket ²	30,00	26,00	-4,00
Forskning	53,00	53,00	0,00
Matmerk	52,00	52,00	0,00
Utviklingsprogram for landbruks- og reindriftsbasert vekst og verdiskaping	90,00	90,00	0,00
Bioenergiprogrammet	60,00	67,00	7,00
Skogbruk	214,00	214,00	0,00
Friskere geiter - kompensasjonstilskudd ³	15,00	0,00	-15,00
Midler til konfliktforebyggende tiltak jordbruk/reindrift	1,50	1,50	0,00
Utsiktsrydding	0,00	20,00	20,00
Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) ⁴	195,00	175,00	-20,00
Investeringsstøtte organisert beitebruk	9,00	9,00	0,00
Klima- og miljøprogram	18,00	18,00	0,00
Biogass	2,00	2,00	0,00
Støtte til verdensarvområdene og utvalgte kulturlandskap	9,00	9,00	0,00
Spesialrådgiving energi veksthusnæringen ⁵	1,00	0,00	-1,00
Utviklingstiltak innen økologisk landbruk	30,00	30,00	0,00
SUM innvilgningsramme	1 384,50	1 380,50	-4,00
Rentestøtte – utbetalinger ⁶	62,30	60,00	-2,30
SUM innvilgningsramme inkl. utbetalinger rentestøtte	1 446,80	1 440,50	-6,30

1 Avsetningen i 2016 går i sin helhet til satsingen på fjellandbruket.

2 Reduksjon i avsetningen til rekruttering og kompetanse i landbruket for 2016 skyldes at det i 2015 ble avsatt 4 mill. kroner i engangsbevilgning til en flerårig satsing på rekruttering og gründerskap. Arbeidet igangsettes i 2015. Avsetningen for 2016 omfatter 20 mill. kroner til fylkesvise midler til rekruttering og kompetanseheving, og 6 mill. kroner til KIL.

3 Det avsettes ikke midler til ordningen i 2016 ettersom det står igjen ubenyttede midler for ordningen fra 2014 og det ventes et mindreforbruk på midlene avsatt i 2015.

4 80 mill. kroner av ordningen er øremerket tilskudd til drenering.

5 Bevilgningen videreføres over Bioenergiprogrammet.

6 Prognose for 2015 er basert på Statusrapport for Landbrukets utviklingsfond 2014.

4.2 Innmarksbeite

Omregningsfaktoren for innmarksbeite videreføres med 0,6.

4.3 Produksjonsregioner for kumelk

Dagens 18 produksjonsregioner for kumelk videreføres.

4.4 Prisutjevningsordningen for melk

Landbruksdirektoratet har sendt forslag til satser i prisutjevningsordningen for melk for kommende avtaleperiode på høring, jf. høringsbrev fra Landbruksdirektoratet av

25.3.2015. Partene er enige om at avgiftene i prisgruppe 1 (sure smakstilsatte flytende melkeprodukter, dagligvaremarkedet) og prisgruppe 4 (ferske oster unntatt mysoster, dagligvaremarkedet) reduseres med 45 øre per liter. Landbruksdirektoratet bes om å finne en balansert finansiering av de reduserte avgiftene. Partene har utover dette ikke merknader til høringsforslaget fra Landbruksdirektoratet.

4.5 Omlegging av tilskudd til lammeslakt

Partene er enige om å endre forvaltningen av tilskudd til lammeslakt fra å være et produksjonstilskudd til å bli utbetalt sammen med slakteoppgjøret. Fordelen med omleggingen er at bonden slipper å søke tilskudd. Forutsatt at sauenæringen produserer like mange lammeslakt framover som i dag, vil total utbetaling være uendret ved uendret sats. For bruk med stabil produksjon, vil utbetalingene hvert år være like store i ny og gammel ordning. Nye saueprodusenter og de som øker produksjon, vil få en gevinst ved omleggingen, mens de som reduserer eller avvikler produksjonen vil få et tap. De årlige utbetalingene fra ordningen vil etter omleggingen være like store som tidligere.

4.6 Tilskudd til avlsorganisasjoner

Partene er enige om at følgende organisasjoner kan søke om tilskudd til avlsorganisasjoner: Norsk Sau og Geit, Norges Birøkerlag, Norges Pelsdyrslag, Norsk kjøttfeavlslag TYR og Norsk Fjørfelag. Støtte til Norges Birøkerlag forutsetter at de også bidrar til driften av Reinavlsområdet for den brune bia. Norsk Fjørfelag kan søke om støtte til påvirkning av avlsarbeid i regi av internasjonale avlsselskaper.

4.7 Miljø

- Det settes ned en partssammensatt arbeidsgruppe som skal utforme oppdraget for evaluering av areal- og kulturlandskapstilskuddet, og følge opp NIBIOs arbeid med evalueringen.
 - Tilskudd til drenering: Gjeldende vekting ved fordeling av midler videreføres.
 - Klima- og miljøprogrammet: Norsk landbruksrådgiving tildeles midler til å iverksette *Gratis førsteråd for klimatiltak på gårdsnivå*, for å følge opp igangsatt arbeid.
 - Bioenergiprogrammet: Norsk gartnerforbund tildeles midler for å stimulere til fortsatt satsing på klimavennlig produksjon (ikke over Klima- og miljøprogrammet).
 - Regionale miljøprogram:
- i. Frigjorte midler som følge av avvikling av tiltakene *Tilskudd til lett høstharving og Tilskudd til ingen/utsatt jordarbeiding i erosjonsklasse 1 og 2 innen nedbørfelt der vassdraget ikke er prioritert*, skal disponeres til tiltak som stimulerer til reduserte utslipp til luft og vann.
 - ii. Grunnet utviklingen av eStil som forvaltningssystem for produksjonstilskudd og arbeidet med samordning med RMP, forlenges inneværende RMP-periode (2013-2016) til å gjelde ut 2017.

4.8 Distriktstilskudd til egg og fjørfekjøtt

Partene er enige om at endringene gjennomføres fra 1. januar 2016.

4.9 Tilskudd til lagring av såkorn

Det avsettes 3,7 mill. kroner for tilskudd til overlagring av såkorn i 2016. Med en sats på 0,60 kr per kg gis det tilskudd til maksimalt 5 100 tonn såkorn.

4.10 Nytt forvaltningssystem for produksjonstilskudd

Partene er enige om:

- at å bedre kontrollmulighetene er en viktig begrunnelse for å endre systemet, samtidig som det også vil kunne oppnås forvaltningsmessige forenklinger
- at hele utbetalingen gjennomføres samlet i januar/februar
- å etablere et system med én søknadsomgang og to registreringsdatoer
- at nytt forvaltningssystem settes i drift fra søknadsomgangen 2017. Digital kartløsning og eventuell samordning av søknadsprosessen med RMP settes i drift fra søknadsomgangen 2018
- at Landbruks- og matdepartementet inviterer jordbrukets organisasjoner til møte for å diskutere videre utforming av forvaltningssystemet

For saker som ikke er omtalt i denne protokollen, vises det til statens tilbud av 5.5.2015. Vedlagt sluttprotokollen følger fordelingsskjema med detaljerte endringer i avtalepriser og tilskuddsordninger.

Oslo 15.5.2015

Leif Forsell

Lars Petter Bartnes

JORDBRUKSAVTALE

2015–2016

Inngått mellom Staten og Norges Bondelag

22. juni 2015

1. INNLEDNING

Avtaleverket for jordbruket har til formål å regulere tiltak som er egnet til å fremme fastlagte mål for jordbruket, og som ikke er uttømmende regulert ved lov, stortingsvedtak eller forskrift. I hovedavtalens § 1-2 heter det blant annet at tiltak som nevnt ovenfor skal fastlegges i jordbruksavtaler som inngås for ett eller flere år om gangen, eller i endrings- eller tilleggsavtaler.

Denne jordbruksavtalen er inngått mellom staten og Norges Bondelag. Tidspunkt for ikrafttredelse av nye satser, maksimalbeløp mv. per tilskuddsordning er fra 1. januar 2016 om ikke annet er oppgitt. For målpriser gjelder avtalen fra 1. juli 2015. For det samlede bevilgningsnivå, over kap. 1150 og kap. 4150, gjelder avtalen kalenderåret 2016. Det kan imidlertid bestemmes tilpasninger i avsetninger og satser inneværende år innenfor den samlede bevilgningsrammen. Budsjettmessige konsekvenser av avtalen for 2016 er vist i vedlegg 1.

For overslagsbevilgningene (post 71 og 73) vil bevilgningsbehovet tilpasses de fastsatte satser, faktiske volumendringer, og for noen poster verdensmarkedets priser. For de overførbare bevilgningene (post 70, 74, 77 og 78) er bevilgningene styrende, og Landbruks- og matdepartementet kan etter samråd med Norges Bondelag justere de avtalte satsene for å holde forbruket innenfor bevilgningen.

Det ligger til grunn i avtalen at importvernet skal praktiseres slik det framgår av sluttprotokoll fra forhandlingsmøtet 12. mai 1995 (jf. St.prp. nr. 61 (1994-95), vedlegg 2). Endringer i importbestemmelsene er gjenstand for drøfting mellom jordbruksorganisasjonene og staten, og kan følges opp i henhold til Hovedavtalens § 2-2 og 2-4.

Forskrifter for de enkelte tilskuddsordningene / reguleringer fastsettes av Landbruks- og matdepartementet etter høring med bl.a. Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag.

Avtalen gjelder norske produkter med mindre noe annet er særskilt bestemt.

2. PRISBESTEMMELSER

2.1 Produkter med målprisregulering

2.1.1 Generelle bestemmelser

Bestemmelsene i kapittel 2.1.1 gjelder dersom ikke annet er nevnt under de enkelte sektorer i kapittel 2.1.2–2.1.5.

Målprisene skal være priser jordbruket reelt sett skal kunne oppnå ut fra balanserte markedsforhold, det fastsatte importvern og de markedsreguleringsmuligheter som er til disposisjon. Artikkel 5 i landbruksavtalen i WTO (Special Safeguard Provisions) kan komme til anvendelse i spesielle situasjoner.

Målprisene er fastsatt for representantvarer av definerte kvaliteter for svinekjøtt, korn, poteter, grønnsaker, frukt og til råvarenivå for ku- og geitemelk, slik det framgår av kapittel 2.1.2–2.1.5. Klassifiseringsreglene skal ikke endres i avtaletiden.

Jordbruksorganisasjonene påtar seg ansvaret for å holde gjennomsnittsprisen for de ulike varegruppene på eller under målprisen for avtaleperioden, gjennom markedsregulerende tiltak og prisnoteringer.

Ansvarlig markedsregulator skal løpende rapportere oppnådde priser på noteringspunktet, dvs. noteringspris, til Landbruksdirektoratet. Prisnoteringen på representantvaren skal som gjennomsnitt for avtaleperioden, ikke overstige målprisen.

Dersom målprisen overskrides som gjennomsnitt for avtaleåret, skal Landbruksdirektoratet fastsette en særskilt styringspris for det påfølgende avtaleår. Styringsprisen fastsettes slik at oppnådd pris skal ligge tilsvarende under i det påfølgende avtaleåret. Dersom det etter denne bestemmelse eller avtalepartene på annet grunnlag har fastsatt en styringspris, har den alle funksjoner som normalt tilligger målpris, inkludert grunnlag for fastsetting av øvre prisgrense. Eventuelle avvik fra dette, som følge av særskilte forhold, skal avtales mellom partene.

Dersom målprisen overskrides som gjennomsnitt for avtaleåret som følge av høye priser internasjonalt med null toll på importert vare, skal det ikke fastsettes særskilt styringspris for det påfølgende avtaleåret.

Dersom prisene på representantvarene overstiger øvre prisgrense to uker på rad, iverksettes tollnedsettelse, i medhold av forskrift om administrative tollnedsettelse på landbruksvarer.

Økologiske varer som klassifiseres som representantvare, veies inn i prisnoteringen som standardvare og kan gis et fritt pristillegg.

Ansvarlig markedsregulator for de enkelte sektorene skal rapportere til Landbruksdirektoratet den dokumentasjon som er nødvendig for forvaltning og kontroll av prissystemet, herunder administrering av tollvernet, jf. forskrift om administrative tollnedsettelse på landbruksvarer.

Omsetningsavgiften for jordbruksprodukter skal ligge på produsentsiden av målpris. Forskningsavgift og kjøttkontrollavgift skal trekkes fra oppnådd pris før sammenligning med målpris.

2.1.2 Melk og melkeprodukter

Tabell 2.1 Målpris for avtaleperioden for ku- og geitemelk

Vare- gruppe	Representantvare	Målpris, kr per liter		
		Endret fra	Endring 1.7.15	Endret til
Ku- og geitemelk	Melk som oppfyller kravspesifikasjon for rå melk i forskrift om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 4-3, 3. ledd.	5,20	0,08	5,28

Prisgrunnlaget er engrosprisnoteringer oppnådd for melk av representantvare. Noteringssted er der melk passerer, eller der melk ved direkte viderelevering til annet meieri normalt ville passert basismeieri definert i innfraktordningen. Prisnoteringen skal omfatte melk som foredles av Tine SA og melk som Tine SA selger uforedlet til andre. Øvre prisgrense er målprisen + 5 pst. Gjennomsnittsprisen for året veies etter kvanta for de ukentlige prisnoteringene.

For å sikre et prisuttak i markedet som gjør at jordbruksavtalens målpris kan realiseres, og sikre melkeprodusentene en mest mulig lik pris uavhengig av melkeanvendelse og geografisk lokalisering, fastsettes det tilskudd og avgifter for ulike produktgrupper og markeder, jf. omsetningsloven § 6. Tilskudd og avgifter fastsettes av Landbruksdirektoratet som forskrift med hjemmel i prisutjevningsforskriften. Fastsettelsen skjer på grunnlag av føringer fra avtalepartene og etter høring av andre berørte parter. Dersom det av hensyn til likviditeten i prisutjevningsordningen er nødvendig å redusere tilskudd/øke avgifter i løpet av året, kan Landbruksdirektoratet gjøre det og samtidig pålegge markedsregulator å redusere prisuttaket tilsvarende. Grensen for det samlede prisuttak i avtaleperioden vil i slike tilfeller bli fastsatt lavere enn målpris. På bakgrunn av prognoser og forslag fra Tine SA skal Landbruksdirektoratet fastsette en ny grense for det samlede prisuttaket (styringspris).

For å sikre at uavhengige meieriselskaper og Tines egne meierier står overfor reelt sett samme pris på melk som råvare, er råvareomsetningen lagt til en egen enhet i Tine (Tine Råvare), jf. egen avtale mellom Landbruksdirektoratet og Tine SA. Eventuelle brudd på denne avtalen skal forelegges for jordbruksavtalepartene for nærmere oppfølging.

2.1.3 Svinekjøtt

Tabell 2.2 Målpris for avtaleperioden for svinekjøtt

Vare- gruppe	Representantvare	Målpris, kr per kg		
		Endret fra	Endring 1.7.15	Endret til
Svine- kjøtt	Slaktegris klasse E og S med et gjennomsnitt for alle kjøttprosjenter og alle varegrupper under 85 kg	31,64	0,70	32,34

Prisgrunnlaget for gris er engrosprisnoteringer for hele slakt ved følgende slakterianlegg: Nortura Steinkjer, Nortura Rudshøgda og Nortura Forus. Øvre prisgrense er målprisen + 10 pst. Gjennomsnittsprisen for året veies etter ukentlige tilførsler av slaktegris.

2.1.4 Korn

Målprissystemet

Målprisene for korn er produsentpris på mathvete, matrug, bygg til fôr, havre til fôr og oljefrø av basis kvalitet levert til et utvalg mottaksanlegg definert av Landbruksdirektoratet.

Målprisene for korn og oljefrø er definert for vare med basis kvalitet i henhold til tabell 2.3 nedenfor:

Tabell 2.3 Basiskvalitetskriterier for noteringsvare¹

Art	Vann- innhold %	Hektolitervek- t kg	Fremmede bestanddeler %	Protein ved matkvalitet %	Falltall ved matkvalitet i sekunder
Hvete	15	79	≤ 1,0	12,0	200
Rug	15	72	≤ 1,0		120
Bygg	15	64	≤ 1,0		
Havre	15	53	≤ 1,0		
Oljefrø	8		≤ 1,0		

¹) Andre kvalitetstrekk som reduserer kornets verdi, deriblant floghavre og høyt DON-innhold, skal ikke inngå i noteringsgrunnlaget.

For kornsesongen 2015/2016 er det fastsatt følgende målpriser (tabell 2.4):

Tabell 2.4 Målprisene for korn

Målpriser, kr per kg			
Kornslag	Endret fra	Endring 1.7.15	Endret til
Hvete, matkorn	2,98	0,10	3,08
Rug, matkorn	2,82	0,00	2,82
Bygg, fôrkorn	2,55	0,08	2,63
Havre, fôrkorn	2,33	0,06	2,39
Oljefrø	5,48	0,08	5,56

Prisnotering

Prisgrunnlaget for målprisvarene er produsentprisnoteringer for basis kvalitet levert til Felleskjøpet Agris anlegg i Larvik, Kambo, Drammen og Holmestrand, samt Felleskjøpet Agris anlegg i Trondheim for bygg, slik disse mottaksanleggene er definert av Landbruksdirektoratet. Noteringspris på disse anleggene skal inkludere alle tillegg og trekk som ikke kan relateres til mat- og fôrkvalitet for målprisvarene av korn og oljefrø. Prisene noteres hver uke.

Ved notering av ukespris skal produsentprisene på oljefrø og korn for de ulike prisnoteringsanleggene vektet sammen med tilført mengde av de respektive målprisvarene til hvert anlegg den aktuelle uken.

Noteringspris som gjennomsnitt for året beregnes ved å veie de noterte ukesprisene ved prisnoteringsanleggene med de ukentlige tilførsler av målprisvarene til mottaksanleggene

som tilhører andelseierne i Norske Felleskjøp, samt de mottaksanlegg som har avtale om å være kornkjøper fra produsent.

Øvre prisgrense er til enhver tid definert som målpris + 10 pst. Landbruksdirektoratet gir nærmere retningslinjer angående prisnoteringer.

2.1.5 Grøntsektoren

Bestemmelsen i kapittel 2.1.1 om at prisnoteringen på representantvaren som gjennomsnitt for avtaleperioden ikke skal overstige målprisen, omfatter ikke grønntsektoren.

2.1.5.1 Poteter

Tabell 2.5 Gjennomsnittlig målpris for matpoteter, kr/kg

Representantvare	Endret fra	Endring	Endret til
Poteter klasse 1 over 42 millimeter ¹⁾	4,24	0,15	4,39

¹⁾ Poteter av kvalitet klasse 1 levert som sams bulkvare til utvalgte pakkerier fra produsent, ikke justert for frakt til Oslo.

Øvre prisgrense er 12 pst. over den til enhver tid gjeldende målpris. Ukentlige målpriser og øvre prisgrenser fastsettes av Landbruks- og matdepartementet etter samråd med Norges Bondelag. Prisene noteres hver tirsdag.

2.1.5.2 Grønnsaker og frukt

Tabell 2.6 Prosentvis endring i gjennomsnittlige målpriser for grønnsaker og frukt

Endring 1.7.15	
Grønnsaker og frukt	2,2 %

Målpriskurver og øvre prisgrenser for de enkelte plantekulturene fastsettes av Landbruks- og matdepartementet etter samråd med Norges Bondelag.

Øvre prisgrense er 12 pst. over den til enhver tid gjeldende målpris.

Prisene knyttes til kvalitetsgraden *Standard I*. Grunnlaget for prisnoteringene i forhold til målprisen for hagebruksprodukter fastsettes av Landbruksdirektoratet, herunder type emballasje, pakningsstørrelse m.m. Prisnoteringen som legges til grunn er prisene ved partivis leveranse CIF Oslo. Prisene noteres hver tirsdag.

2.2 Produkter med planlagt gjennomsnittlig engrospris (Volummodellen)

2.2.1 Generelle bestemmelser

Markedsregulator Nortura skal fastsette og informere om planlagt gjennomsnittlig engrospris for hvert halvår. Den fastsatte engrosprisen er bindende oppover per halvårsperiode.

Økologiske varer som klassifiseres som representantvare, veies inn i prisnoteringen som standardvare og kan gis et fritt pristillegg.

Øvre prisgrense og definisjonen av representantvarene for hhv. storfekjøtt, kjøtt av sau/lam og egg fastsettes av avtalepartene. Øvre prisgrense er planlagt gjennomsnittlig engrospris + 10 pst., og er fastsatt med utgangspunkt i gjennomsnittlig oppnådd noteringspris i perioden 1. april foregående år til 31. mars i året forhandlingene gjennomføres.

Dersom noteringsprisen på representantvaren overstiger øvre prisgrense to uker på rad, iverksettes tiltak for å bringe prisen ned til planlagt prisløype knyttet til planlagt gjennomsnittlig engrospris fastsatt av markedsregulator.

Dersom midlertidig overproduksjon har presset innenlandsk prisnivå, kan det tas hensyn til dette ved fastsetting av øvre prisgrenseprosent. Artikkel 5 i landbruksavtalen i WTO (Special Safeguard Provisions) kan komme til anvendelse i spesielle situasjoner.

Ansvarlig markedsregulator skal ukentlig rapportere til Landbruksdirektoratet oppnådde priser på noteringspunktet, dvs. noteringspris og øvrig dokumentasjon som er nødvendig for forvaltning og kontroll av prissystemet, jf. forskrift om administrative tollnedsettelse på landbruksvarer.

2.2.2 Storfekjøtt

Prisgrunnlaget er engrosprisnoteringer for hele slakt av storfe ved representantvaren "*ung okse, alle klasser O og R unntatt R+ (fettgruppe 2-, 2 og 2+)*", ved følgende slakterianlegg: Nortura Malvik, Nortura Rudshøgda og Nortura Egersund. Gjennomsnittsprisen per halvår veies etter ukentlige tilførsler av ung okse.

2.2.3 Sau og lam

Prisgrunnlaget er engrosprisnoteringer for hele slakt av lam ved representantvaren "*lam, alle klasser O og R unntatt R+ (fettgruppe 2-, 2 og 2+)*", ved følgende slakterianlegg: Nortura Malvik, Nortura Rudshøgda og Nortura Forus. Gjennomsnittsprisen per halvår veies etter ukentlige tilførsler av lam.

2.2.4 Egg

Prisgrunnlaget er engrosprisnoteringer oppnådd for representantvaren egg, klasse A over 53 gram, sortert på brett. Noteringssted for egg er Norturas anlegg i Hå. Gjennomsnittsprisen per halvår veies etter ukentlige tilførsler.

2.3 Referansepris kylling

For produkter uten markedsreguleringstiltak fastsettes referansepris som grunnlag for administreringen av tollvernet. Referansepris fastsettes med basis i prisuttaket på engrosnivå i foregående avtaleår, beregnet av Landbruksdirektoratet. Øvre prisgrense er referanseprisen + 10 pst. Artikkel 5 i landbruksavtalen i WTO (Special Safeguard Provisions) kan komme til anvendelse i spesielle situasjoner.

Prisgrunnlaget er engrosprisnoteringer oppnådd for fjørfeslakt ved representantvaren som hel, fersk, uoppbundet kylling i vektclassene 1 000 - 1 400 gram i bulkemballasje, oppgitt

fra utvalgte slakterier. Økologiske varer som klassifiseres som representantvare, veies inn i prisnoteringen som standardvare og kan gis et fritt pristillegg.

Klassifiseringsreglene skal ikke endres i avtaletiden.

Forholdet mellom noteringspris og referansepris danner grunnlag for vurdering og iverksettelse av administrative tollnedsettelse. Dersom noteringsprisen på representantvaren overstiger øvre prisgrense to uker på rad, iverksettes tiltak for å bringe prisen ned til referanseprisnivå.

Omsetningsavgiften for jordbruksprodukter skal ligge på produsentsiden av referansepris. Forskningsavgift og kjøttkontrollavgift skal trekkes fra oppnådd pris før sammenligning med referansepris.

Noteringsprisen for fjørfekjøtt beregnes på grunnlag av oppgaver fra markedsaktørene innen fjørfebransjen (dvs. slakterier eller slakterisammenslutninger). Disse rapporterer til Landbruksdirektoratet med den dokumentasjon som er nødvendig for forvaltning og kontroll av prissystemet, jf. forskrift om administrative tollnedsettelse på landbruksvarer.

Markedsaktørene skal ukentlig rapportere produsert mengde og engrospris fordelt på ulike vektklasser, som grunnlag for Landbruksdirektoratets beregning av noteringsprisen. I stedet for oppnådd engrospris kan markedsaktørene rapportere produsentpris til Landbruksdirektoratet, men markedsaktørene må da gi den nødvendige tilleggsinformasjon slik at Landbruksdirektoratet kan kalkulere en pris for ferdig slaktet, uoppbundet kylling i henhold til det definerte prisgrunnlaget.

Landbruksdirektoratet skal utarbeide prognoser for produksjon og engrossalg av slaktekylling. Markedsaktørene skal rapportere historisk salg til Landbruksdirektoratet, som bruker tallene til utarbeiding av prognosene. Prognosene brukes i forvaltningen av tollvernet og i totalregnskapet for jordbruket, og kan også brukes til andre formål. Landbruksdirektoratet kan offentliggjøre prognosene for å bidra til å balansere kyllingmarkedet.

3. FONDSAVSETNINGER

3.1 Landbrukets utviklingsfond (LUF)

For 2016 tilføres fondet 1203,1 mill. kroner. 28,6 mill. kroner av bevilgningen for 2015 overføres til post 70.3 for å bidra til finansiering av prisnedskriving korn.

Innvilgningsrammen for tilskudd for 2016 settes til totalt 1 440,5 mill. kroner inkl. prognose for rentestøtteutbetalinger. Tabell 3.1 viser innvilgningsrammen med fordeling for 2015-2016. Under tabellen følger omtale av de enkelte ordningene der det foreligger konkrete føringer eller justeringer av satser.

Tabell 3.1 Oversikt over innvilgningsramme for LUF 2015-2016

Ordning	2015	Endring	
		2016	2015-2016
Bedriftsrettede midler til investering og utvikling	528,00	548,00	20,00
Tilrettelegging for næringsutvikling og verdiskaping			
<i>Utrednings- og tilretteleggingsmidler (fylkesvise)</i>	67,00	60,00	-7,00
<i>Omdømmemidler (nasjonale)</i>	4,00	0,00	-4,00
<i>Områderettet innsats¹</i>	6,00	6,00	0,00
Rekruttering og kompetanse i landbruket ²	30,00	26,00	-4,00
Forskning	53,00	53,00	0,00
Matmerk	52,00	52,00	0,00
Utviklingsprogram for landbruks- og reindriftsbasert vekst og verdiskaping	90,00	90,00	0,00
Bioenergiprogrammet	60,00	67,00	7,00
Skogbruk	214,00	214,00	0,00
Friskere geiter- kompensasjonstilskudd ³	15,00	0,00	-15,00
Midler til konfliktforebyggende tiltak jordbruk/reindrift	1,50	1,50	0,00
Utsiktsrydding	0,00	20,00	20,00
Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) ⁴	195,00	175,00	-20,00
Investeringsstøtte organisert beitebruk	9,00	9,00	0,00
Klima- og miljøprogram	18,00	18,00	0,00
Biogass	2,00	2,00	0,00
Støtte til verdensarvområdene og utvalgte kulturlandskap	9,00	9,00	0,00
Spesialrådgiving energi veksthusnæringen ⁵	1,00	0,00	-1,00
Utviklingstiltak innen økologisk landbruk	30,00	30,00	0,00
SUM innvilgningsramme	1 384,50	1 380,50	-4,00
Rentestøtte – utbetalinger ⁶	62,30	60,00	-2,30
SUM innvilgningsramme inkl. utbetalinger rentestøtte	1 446,80	1 440,50	-6,30

1) Avsetningen i 2016 går i sin helhet til satsingen på fjellandbruket.

2) Reduksjon i avsetningen til rekruttering og kompetanse for 2016 skyldes at det i 2015 ble avsatt 4 mill. kroner i engangsbevilgning til en flerårig satsing på rekruttering og gründerskap. Arbeidet igangsettes i 2015. Avsetningen for 2016 omfatter 20 mill. kroner til fylkesvise midler til rekruttering og kompetanseheving, og 6 mill. kroner til KIL.

3) Det avsettes ikke midler til ordningen i 2016 ettersom det står igjen ubenyttede midler for ordningen fra 2014 og det ventes et mindreforbruk på midlene avsatt i 2015.

4) 80 mill. kroner av ordningen er øremerket tilskudd til drenering.

5) Bevilgningen videreføres over avsetningen til Bioenergiprogrammet.

6) Prognose for 2015 er basert på Statusrapport for Landbrukets utviklingsfond 2014.

Bedriftsrettede midler til investering og utvikling (BU-midler)

Støtte til investeringsprosjekter som gir økt matproduksjon prioriteres.

Lønnsomhetsvurdering av prosjektene skal ligge til grunn for tildeling av midler. Ulike eierformer skal likestilles ved prioritering av søknader. Nye krav til dyrevelferd, herunder kravet om løsdriftsfjøs, og fornyelse av driftsapparatet skal vektlegges. Energihensyn og miljøvennlig teknologi skal inngå i vurderingen av søknader om tilskudd der det er relevant.

Partene er enige om at det gjøres presiseringer i BU-forskriften slik at det åpnes for støtte til enkelte investeringer innen frukt- og bærproduksjon. Departementet vil se på fordelingsmodellen for midlene i etterkant av jordbruksoppgjøret. Eventuelt forslag til ny fordelingsmodell basert på mer objektive kriterier drøftes mellom avtalepartene.

Fra 1. januar 2016 gis det ikke nye tilsagn om rentestøtte. Staten vil utbetale rentestøtte for avtaler om tilsagn gitt før denne datoen. For tilsagn om rentestøtte gitt før 1. januar 2016 er nivået for rentestøtteordningen 50 pst. av "ST4X" (risikofri rente 3 år stat) i foregående kalenderår. Maksimalsats for rentestøtte er 4 pst.

Risikolån videreføres innenfor rammen av de fylkesvise BU-midlene.

Sentrale bygdeutviklingsmidler (BU-midler)

Ordningen med sentrale BU-midler/omdømmemidler til nasjonale tiltak forvaltet av Landbruks- og matdepartementet, avvikles.

Forskning

Midlene skal i større grad prioriteres til å styrke kunnskap om prosesser og tiltak i jordbruket som bidrar til bedre karbonbalanse og redusert klimabelastning, eksempelvis bedre kunnskap om reduserte utslipp av klimagasser fra matproduksjon og jord som lagringsmedium for karbon. Forskning som fremmer mattrygghet, god dyrehelse og god dyrevelferd, er også et prioritert område.

Bioenergiprogrammet

Gjeldende målområder og prioriteringskriterier videreføres.

Skogbruk

Fordelingen av midlene mellom de ulike virkemidlene innen skogbruk gjøres etter drøftinger mellom avtalepartene i andre halvdel av 2015, der også næringsorganisasjonene i skogbruket deltar.

Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)

Av avsetningen på 175 mill. kroner er 80 mill. kroner forbeholdt tilskudd til drenering. Disse midlene fordeles til fylkene ut fra andel fulldyrka areal, men hvor kornarealer og grønnsaks- og potetarealer tillegges dobbel vekt. Fylkesmannen fordeler midlene videre til kommunene.

Dreneringsordningen utvides til også å omfatte alle planerte arealer. Fra 2016 er bare verneverdige, ikke freda, bygninger omfattet av SMIL-ordningen.

Klima- og miljøprogram

Midlene skal gå til utredningsprosjekter og informasjonstiltak på miljøområdet innenfor temaene klimagassutslipp, klimatilpasning, vannmiljø, samt kulturlandskap, naturmangfold og relaterte utfordringer. Ny kunnskap i prosjektene skal raskt kunne implementeres i praktisk jordbruk.

Prosjekter som har som formål å bidra til reduserte klimagassutslipp, kunnskap om klimatilpassing, samt rådgiving og informasjon om klimasmart landbruk på gårdsnivå skal prioriteres i 2016. Norsk landbruksrådgiving tildeles midler til å iverksette *Gratis førsteråd for klimatiltak på gårdsnivå*.

Fordelingen av midlene mellom de ulike virkemidlene innen programmet gjøres av Landbruksdirektoratet etter drøftinger mellom avtalepartene i andre halvdel av 2015.

Biogass

Tilskuddssatsen heves til 60 kroner per tonn husdyrgjødsel for leveranser fra og med 2015, som utbetales fra 2016.

Utviklingstiltak innen økologisk landbruk

Satsingen på foregangsfylker videreføres på samme nivå som i 2015.

Innenfor en ramme på 0,5 mill. kroner skal Landbruksdirektoratet kartlegge utfordringer med produksjon og omsetning av økologisk frukt, bær og grønnsaker.

4. TILSKUDD TIL ERSTATNINGER M.M.

Tilskuddet omfatter følgende ordninger:

- Erstatning ved avlingssvikt
- Erstatning ved svikt i honningproduksjon

Erstatning ved avlingssvikt gis per vekstgruppe og foretak. Utbetalingene beregnes med grunnlag i en egenrisikoandel på 30 pst. per vekstgruppe. Samme egenrisiko gjelder også ved erstatning i honningproduksjon og for tap av bifolk. For alle delordningene er minsteutbetalingen 5 000 kroner. Maksimal utbetaling for ordningen med avlingssvikt er 750 000 kroner per vekstgruppe. Det skal benyttes den samme definisjonen av vekstgrupper som for produksjonstilskudd.

Tilskudd etter vinterskader på eng

Ordningen avvikles fra 2016. Erstatning ved tap i 2015 utbetales etter gjeldende regelverk.

Erstatning ved tap av bifolk

Ordningen avvikles fra 2016. Erstatning ved tap i 2015 utbetales etter gjeldende regelverk.

5. MARKEDSREGULERING

Markedsreguleringen er et virkemiddel i de viktigste produksjonssektorene for å håndtere temporære overskudd og tilpasning i regionale og sesongmessige svingninger mellom produksjon og forbruk. I situasjoner med overproduksjon kan det være behov for mer omfattende tiltak for å tilpasse markedsført varemengde i forhold til avsetningsmulighetene slik at avtaleprisene kan oppnås. I slike tilfeller kan jordbruket gjennom markedsreguleringsorganisasjonene, med godkjenning og støtte fra Omsetningsrådet, iverksette regulerende tiltak. Slike tiltak forutsettes å kunne bli finansiert av omsetningsavgiftsmidler og/eller midler til avsetningstiltak over jordbruksavtalen.

Tiltakene utformes slik at reguleringen skjer på et så tidlig ledd i produksjonskjeden som mulig, og at regulering skjer på billigste måte. Herunder forutsetter avtalepartene en nøktern og kritisk bruk av midler til opplysningsvirksomhet i lys av de løpende behov for markedsregulerings-tiltak.

Tiltakene skal virke konkurransenøytralt mellom samvirkeforetak og andre markedsaktører.

Reguleringseksporten begrenses av WTO-bestemmelsene. Reguleringseksport bør, med unntak for meierisektoren, bare benyttes ved tilfeldige overskudd. Reguleringseksport kan bare unntaksvis benyttes for kjøtt av storfe, sau og lam og for skallegg og heleggprodukter. Det legges videre vekt på at mulighetene for økt markedsrettet eksport utvikles innenfor rammen av WTO-bestemmelsene.

Det gis ikke anledning til å bevilge investeringstilskudd til reguleringsanlegg.

5.1 Markedsreguleringen på de enkelte sektorer

Markedsreguleringen finansieres av omsetningsavgift og forvaltes av Omsetningsrådet. Markedsreguleringsansvaret er tillagt:

- TINE SA for melk
- Norske Felleskjøp SA for korn
- Nortura SA for kjøtt og egg

I grøntsektoren omfatter markedsreguleringen epler og poteter, og ansvaret er tillagt Grøntprodu-sentenenes Samarbeidsråd. Landbruksdirektoratet skal utarbeide prognoser for produksjon og engrossalg av slaktekylling, jf. kap. 2.3.

5.1.1 Mottaksplikt i markedsreguleringen i jordbruket

Avtalepartene kan be markedsregulator innen de enkelte sektorene, jf. kap. 5.1, framlegge sine prisbetingelser rettet mot produsent før jordbruksforhandlingene, herunder bl.a.:

- Prisdifferensiering ut fra struktur- og distriktsmessige forhold.
- I hvor stor grad prisdifferensieringen er basert på kostnadsbetingede eller andre hensyn.
- Om prisfastsettingen bygger på tilstrekkelig oppdaterte kostnadskalkyler.
- En vurdering av om prisbetingelsene overfor produsent er transparente.

Om det blir bedt om en slik redegjørelse må den omfatte alle jordbruksråvarer som omfattes av markedsreguleringen, uavhengig av om det fastsettes målpriser eller ikke for råvarene.

5.2 Nærmere bestemmelser om produksjonsregulering melk

5.2.1 Omsetning av melkekvoter

Vedtak om inndragning av melkekvoter og prisfastsetting for den sentralt administrerte omsetningsordningen, fastsettes gjennom jordbruksavtalen. Inndragning av melkekvoter finansieres med omsetningsavgift.

Ved omsetningsrunden høsten 2015 vil geitemelkkvote solgt til staten ikke bli solgt ut igjen.

5.2.2 Tilbud om kjøp av kumelkkvote ved driftsomstilling grunnet rovvilt

Totalt inntil 500 000 liter kumelkkvote årlig kan selges til eiere av landbrukseiendom som har fått tilskudd til driftsomstilling grunnet rovvilt, til prisen for statlig omsatt kvote. Kvoten hentes ved å utvide den totale kvotemengden.

5.3 Avsetningstiltak m.m.

Tabell 5.1 Avsetningstiltak m.m., mill. kroner

Ordning	Budsjett 2015	Budsjett 2016
Kollektiv dekning av omsetningsavgift hagebruk	20,5	0,0
Avsetningstiltak for hagebruk og potet	3,9	0,0
Avsetningstiltak for hagebruk (ny)	-	24,4
SUM	24,4	24,4

De to ordningene slås sammen og benevnes Avsetningstiltak for hagebruk. Omsetningsrådet får myndighet til å forvalte den samlede bevilgningen. Ubenyttede midler fra ordningen tilføres Fondet for omsetningsavgift for hagebruk.

5.4 Tilskudd til råvareprisutjevningsordningen

Bevilgningen til underpost 70.12 *Tilskudd til råvareprisutjevningsordningen mv.* økes med 37,5 mill. kroner, fra 189,7 mill. kroner til 227,2 mill. kroner for 2016.

5.5 Prisnedskrivningstilskudd potetsprit og potetstivelse

Tabell 5.2 Prisnedskrivningstilskudd til potetsprit og -stivelse, mill. kroner

Ordning	2015	2016
Prisnedskrivningstilskudd potetsprit	20,0	20,0
Prisnedskrivningstilskudd potetstivelse	22,4	20,0
SUM	42,4	40,0

Tabell 5.3 Maksimale satser for prisnedskrivningstilskudd til potetsprit og -stivelse

Produkt	Makssatser 2015	Endring	Makssatser 2016
Prisnedskrivningstilskudd potetsprit	9,50 kr/l	0,0	9,50 kr/l
Prisnedskrivningstilskudd potetstivelse	3,50 kr/kg	0,0	3,50 kr/kg

Tilskuddet kan utbetales til produsent av rektifisert potetsprit og potetstivelse på grunnlag av solgt mengde potetsprit og potetstivelse inkl. glukose, jf. FOR-2009-04-02-386. Det kan utbetales prisnedskrivningstilskudd til potetstivelse og potetsprit der råvaren er avrens, potet som er regulert ut av matpotetmarkedet, reststivelse og overskuddspotet fra industrien, usolgte poteter i slutten av sesong og poteter fra egne produsenter.

Avrensprisen¹ er 45 øre per kg for 2016.

Produsenter av rektifisert potetsprit og potetstivelse som mottar prisnedskrivningstilskudd:

- skal kunngjøre differensiering av avrenspris gjennom sesongen før sesongstart for avrensløse
- er ansvarlig for at den fastsatte avrensprisen tas ut (som gjennomsnitt)
- skal bære kostnadene ved en eventuelt høyere gjennomsnittspris enn 45 øre per kg
- skal etterbetale differansen mellom fastsatt avrenspris og faktisk oppnådd pris når gjennomsnittsprisen er lavere enn 45 øre per kg, med et likt ørebeløp per kg for all avrens

Øvrige vilkår fremgår av FOR-2009-04-02-386.

¹ Avrensprisen er basert på råvarer som inneholder 16 pst. stivelse. Priskorreksjon etter stivelsesinnhold foretas etter en egen formel som fastsettes av Landbruksdirektoratet.

6. PRISTILSKUDD

6.1 Fastsetting av driftssenter for geografisk differensierte tilskudd til husdyrproduksjon

Alle foretak med husdyrproduksjon skal ha et driftssenter. Foretaket gis tilskudd etter den sone foretakets driftssenter er plassert i.

Driftssenteret stedfestes som hovedregel til der driftsbygningen med husdyrproduksjonen ligger. Dersom foretaket har husdyrproduksjon i flere driftsbygninger, skal driftssenteret defineres som driftsbygningen der foretaket har størst andel av sin omsetning på årsbasis. Ved endring av produksjonssted eller produksjon, vil det være den nye situasjonen som er bestemmende for hva som er driftssenter for foretaket. For foretak uten husdyrproduksjon fastsettes driftssenteret ut fra nærmere bestemmelser fastsatt av Landbruksdirektoratet.

6.2 Pristilskudd melk

6.2.1 Grunntilskudd melk

Tabell 6.1 Grunntilskudd geitemelk

Produkt	Sats 2015, kr/l	Endring	Sats 2016, kr/l
Geitemelk	3,26	0,10	3,36

6.2.2 Distriktstilskudd melk

Sonene for distriktstilskudd melk er fastsatt i vedlegg 2. Foretak gis tilskudd etter den sone foretakets driftssenter er plassert i. Bestemmelsene om stedfesting av foretakets driftssenter gjelder som beskrevet i kapittel 6.1.

Tabell 6.2 Distriktstilskudd melk

Soner i henhold til vedlegg 2	Sats 2015, kr/l	Endring	Sats 2016, kr/l
A ¹⁾	0,00	0,00	0,00
B	0,12	0,00	0,12
C	0,31	0,00	0,31
D	0,44	0,00	0,44
E	0,54	0,00	0,54
F	0,67	0,00	0,67
G	0,92	0,00	0,92
H	1,13	0,00	1,13
I	1,71	0,00	1,71
J	1,80	0,00	1,80

1) Omfatter landet utenom sone B-J.

Omsatte lokalt foredlede melkeprodukter regnes om til liter melk nyttet i foredlingsprosessen etter omregningsfaktorer fastsatt i forskrift om kvoteordningen for melk. Mengde liter omregnet melk er grunnlag for beregning av tilskudd.

Det kan gis tilskudd for inntil 1 536 mill. liter melk.

6.3 Pristilskudd kjøtt og egg

6.3.1 Grunntilskudd kjøtt

Tabell 6.3 Grunntilskudd kjøtt

Dyreslag	Sats 2015, kr/kg	Endring	Sats 2016, kr/kg
Sau og lam	3,81	0,00	3,81
Geit	5,15	0,00	5,15

Det skal ikke gis grunntilskudd for lam med slaktevekt lavere enn 13 kg.

Ved jordbruksoppgjøret fastsetter Landbruks- og matdepartementet, i samråd med Norges Bondelag, variasjonen i satsene for grunntilskudd kjøtt. I særlige tilfeller kan det gis dispensasjon til avvik fra den fastsatte variasjonen av tilskuddet, herunder ved store endringer i markedet grunnet utbrudd av alvorlige dyresykdommer m.m.

6.3.2 Distriktstilskudd kjøtt

Sonene for distriktstilskudd kjøtt er fastsatt i vedlegg 3. Foretaket gis tilskudd etter den sone foretakets driftssenter er plassert i. Bestemmelsene om stedfesting av foretakets driftssenter gjelder som beskrevet i kapittel 6.1.

Tabell 6.4 Distriktstilskudd kjøtt

Soner i henhold til vedlegg 3	Dyreslag	Sats 2015, kr/kg	Endring	Sats 2016, kr/kg
1	Storfe, sau og geit	0,00	0,00	0,00
2	Storfe, sau og geit	4,55	0,00	4,55
3	Storfe, sau og geit	7,35	0,00	7,35
4	Storfe og geit	11,30	0,00	11,30
4	Sau	13,30	0,00	13,30
4	Gris	5,10	0,00	5,10
5	Storfe og geit	11,90	0,00	11,90
5	Sau	13,80	0,00	13,80
5	Gris	5,40	0,00	5,40
Agder-fylkene, Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal	Gris	1,10	0,00	1,10
Agder-fylkene, Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal	Kylling og kalkun	0,20	-0,20	0,00

For utbetaling av distriktstilskudd med grunnlag i sone 4 og 5, er det et krav at både produsenten og slakteriet har sin beliggenhet i Nord-Norge. Produsenter i Nord-Norge kan likevel motta distriktstilskuddet etter satsene i disse sonene, dersom transport av slaktedyr til slakteri i Nord-Norge vil være i strid med Mattilsynets regelverk for transport av levende dyr.

Dersom en produsent har mottatt gris, små- eller storfe fra en sone med lavere tilskuddssats, beregnes distriktstilskuddet ut fra den laveste tilskuddssonen, med mindre tilskuddsmottakeren senere har disponert og føret fram mottatt gris og småfe i minst to måneder, kalv i minst tre måneder og øvrig storfe i minst seks måneder før slakting.

Det kan gis tilskudd for inntil 186 mill. kg kjøtt.

6.3.3 Kvalitetstilskudd storfekjøtt

Tabell 6.5 Kvalitetstilskudd storfekjøtt

Dyreslag	Sats 2015, kr/kg	Endring	Sats 2016, kr/kg
Storfe, kvalitet O og bedre	3,70	0,30	4,00

Det skal gis kvalitetstilskudd på alt storfeslakt med kvalitet O eller bedre, med unntak av slaktekategori Ku.

Tilskuddet kan gis for inntil 50,5 mill. kg storfekjøtt.

6.3.4 Tilskudd for lammeslakt og kjeslakt – for utbetaling via slakteri

I 2016 utbetales tilskuddet for lammeslakt og kjeslakt både som et produksjonstilskudd med grunnlag i dyr levert til slakt i 2015, jf. kap. 7.3, og som et tilskudd utbetalt via slakteri til produsent med grunnlag i dyr levert til slakt i 2016. Med grunnlag i prognosert antall lam- og kjeslakt blir samlet utbetaling av tilskuddet på 485,2 mill. kroner i 2016.

Tabell 6.6 Satser tilskudd lammeslakt og kjeslakt for utbetaling via slakteri

Dyreslag	Sats 2016, kr/slakt
Slakta lam levert til offentlig godkjent slakteri	
• kvalitet O eller bedre, klassifisert av godkjent klassifisør	250
• levert til mindre slakterier uten bruk av godkjent klassifisør ¹⁾	239 ²⁾
Tillegg for økologisk lammeslakt, kvalitet O eller bedre	20
Slakta kje med slaktevekt over 3,5 kg, levert til offentlig godkjent slakteri	150

1) Slakterier som slakter inntil 2 000 sau/lam per år, og som har meldt fra til Landbruksdirektoratet om dette ved inngangen av slakteåret (frist 31. januar).

2) Tilskuddssatsen er fastsatt på basis av gjennomsnittlig klassifisering for lam slaktet i 2014.

Tilskudd til lamme- og kjeslakt kan maksimalt gis for inntil 1 075 700 lam og kje per år.

6.3.5 Distriktstilskudd egg

Tabell 6.7 Distriktstilskudd for konsumegg fra verpehøner

Område	Sats 2015, kr/kg	Endring	Sats 2016, kr/kg
Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane og Hordaland	0,45	0,00	0,45
Nord- og Sør-Trøndelag	0,22	-0,22	0,00
Nordland, Troms og Finnmark	1,20	0,00	1,20

Foretak gis tilskudd etter den sone foretakets driftssenter er plassert i, jf. kapittel 6.1.

Det kan gis tilskudd for inntil 44 mill. kg konsumegg fra verpehøner.

6.4 Tilskudd til norsk ull

Avtalepartene fastsetter en gjennomsnittlig tilskuddssats for ull levert fra produsent.

Landbruksdirektoratet skal etter forslag fra Nortura og Kjøtt- og fjørfebransjens landsforbund fastsette hhv. kvalitetsklasser for klassifisering av norsk ull og differensiere den gjennomsnittlige tilskuddssatsen per kg for de ulike ullkvalitetene inkl. skinn. Grunnlaget for tildeling av tilskudd til ull omfatter også ullmengden på ulne skinn og pelsskinn.

Tabell 6.8 Tilskudd til norsk ull

	Sats 2015, kr/kg	Endring	Sats 2016, kr/kg
Tilskuddssats norsk ull	31,60	0,00	31,60

6.5 Tilskudd til grønt- og potetproduksjon

Vilkårene for å kunne motta distriktstilskudd til frukt, bær og veksthusgrønnsaker står i forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket § 5.

6.5.1 Definisjoner

- **Frukt:** Plommer, kirsebær og moreller til konsum og konservermarkedet. Epler og pærer til konsum og konservermarkedet, unntatt epler og pærer som nyttes til press.
- **Pressfrukt:** Epler og pærer som nyttes til press.
- **Bær:** Jordbær, bringebær, solbær, rips, stikkelsbær og hageblåbær til konsum og konservermarkedet.
- **Veksthusgrønnsaker:** Tomat, slangeagurk og salat til konsummarkedet (inkl. salat på friland).
- **Poteter:** Matpotet: rå, uskrellet potet i vasket eller uvasket tilstand som frembys til forbruker, og potet til konsum som er bearbeidet gjennom oppdeling, skrelling og/eller koking.

- Tilskuddsberettigede områder: Soner for distriktstilskudd for frukt, bær og veksthusgrønnsaker er lik soner for areal- og kulturlandskapstilskudd, jf. kapittel 7.8.1. Distriktstilskudd for potetproduksjon i Nord-Norge gis for poteter dyrket i Nordland, Troms og Finnmark. Dersom foretaket har produksjon av samme vekst på areal i forskjellige soner, gis tilskudd etter den sonen hvor foretaket har størstedelen av sitt tilskuddsberettigede areal av veksten, etter kapittel 7.8.1.
- Omsetningsledd: Fruktlager, grossister og konserverindustri godkjent av Landbruksdirektoratet, samt godkjente foretak i markedsordningen for poteter. Jordbruksforetak kan godkjennes som omsetningsledd for epler/pærer til press etter forskrift om tilskudd til fruktlager og godkjenning av omsetningsledd. Bestemmelsene omfatter både press av egen frukt og epler/pærer fra andre jordbruksforetak.

6.5.2 Grunnlag for tilskudd

Grunnlaget for distriktstilskudd for frukt, bær og veksthusgrønnsaker og distriktstilskudd for potetproduksjon i Nord-Norge, er produkter som er levert til godkjent omsetningsledd i perioden 1. januar til 31. desember året før utbetalingsåret. Det er en forutsetning for utbetaling at kvantumet i årsoppgave fra omsetningsleddene samsvarer med eller er større enn kvantumet i søknaden.

Foretak som søker om distriktstilskudd for frukt, bær og veksthusgrønnsaker og som samlet leverer under følgende minstekvantum, er ikke tilskuddsberettiget:

Tabell 6.9 Minstekvantum distriktstilskudd for frukt, bær og veksthusgrønnsaker

Produkt	Minstekvantum
Samlet for frukt og pressfrukt	2 000 kg
Bær	1 000 kg
Samlet for tomat og slangeagurk	2 000 kg
Salat	5 000 stk

6.5.3 Satser

Tabell 6.10 Distriktstilskudd for produksjon av matpotet i Nord-Norge

	Sats 2015, kr/kg	Endring	Sats 2016, kr/kg
Matpotet, Nord-Norge	1,30	0,00	1,30

Tabell 6.11 Satser for distriktstilskudd frukt, bær og veksthusgrønnsaker¹⁾

	Kvantumsgrense per foretak	Sats 2015, kr per kg/stk	Endring	Sats 2016, kr per kg/stk
<i>Epler, pærer, plommer, kirsebær</i>	ingen avgrensing			
Sone 1		1,67	0,05	1,72
Sone 2-4		2,25	0,05	2,30
Sone 5		4,92	0,05	4,97
<i>Moreller</i>				
Sone 1		2,64	0,05	2,69
Sone 2-4		3,20	0,05	3,25
Sone 5		5,90	0,05	5,95
<i>Pressfrukt</i>		1,67	0,05	1,72
<i>Bær</i>				
Sone 1-3		1,42	0,05	1,47
Sone 4-5		3,26	0,05	3,31
Sone 6-7		5,37	0,05	5,42
<i>Tomat</i>	103 400 kg			
Sone 1-3		1,35	0,05	1,40
Sone 4-7		2,71	0,05	2,76
<i>Slangeagurk</i>	151 800 kg			
Sone 1-3		0,80	0,05	0,85
Sone 4-7		1,59	0,05	1,64
<i>Salat</i>	220 000 stk			
Sone 1-3		0,50	0,05	0,55
Sone 4-7		0,99	0,05	1,04

1) For utbetaling i 2016.

6.6 Frakttilskudd

Tabell 6.12 Frakttilskudd, mill. kroner¹

Ordning	2015	2016
Tilskudd for frakt av slaktedyr	130,0	133,0
Frakttilskudd for egg	8,5	8,5
Frakttilskudd kraftfôr	125,0	125,0
Sonefrakt korn	66,0	66,0
SUM	329,5	332,5

1) For frakttilskuddene er det fastsatt overslagsbevilgninger, og forbruket over ordningene kan derfor endres i samsvar med endringer i tilskuddsberettiget kvantum.

Tilskudd for frakt av slaktedyr fra produsent utbetales til slakterier godkjent av Mattilsynet. Landbruksdirektoratet fastsetter tilskuddssatser per dyr differensiert per kommune og dyreslag. Satsene beregnes på basis av kostnadene ved transport fra hvert kommunsenter til nærmeste slakteri for hvert dyreslag.

Tabell 6.13 Gjennomsnittlige tilskuddssatser per dyr i 2016 for tilskudd for frakt av slaktedyr for slakterier med hhv. større og mindre årlig slaktekvantum enn 1 500 tonn. Tall i kroner per dyr¹⁾

Produkt	Sats i kr per dyr 2016	
	Slakterier med slaktekvantum > 1 500 tonn	Slakterier med slaktekvantum < 1 500 tonn
Sats per gris	12,70	50,17
Sats per småfe	32,46	39,04
Sats per storfe	235,10	372,86

1) I forskrift om tilskudd for frakt av slaktedyr er tilskuddssatsene fastsatt i kroner per dyr per dyreslag.

Tilskudd for frakt av slaktedyr gis ikke for transport innenfor en null-sone på 50 km rundt hvert slakterianlegg for anlegg med årlig slaktevolum større enn 1 500 tonn. Tilsvarende gis det ikke kompensasjon for ferge- og bomkostnader på strekninger som i sin helhet er innenfor denne null-sonen.

Landbruksdirektoratet kan fastsette nærmere bestemmelser om tilskudd for frakt av slaktedyr for slakterianlegg med mindre årlig slaktekvantum enn 1 500 tonn.

Fra og med 2016 gis det tilskudd til mobile slakterier. Tilskuddet utmåles med grunnlag i gjennomsnittet av satsene som gis til slakteriene med slaktekvantum mindre enn 1 500 tonn.

Slakterianlegg hvor det kun utføres nødslakt, skal ikke regnes med i vurderingen av hva som er nærmeste anlegg ved levering av dyr til større slakterier.

Ved leieslakt mellom slakterier utmåles tilskuddet ut fra det anlegg som avregner slaktet. Tilskuddet gis også for frakt av slaktedyr som leieslaktes for retur til produsent.

Tabell 6.14 Tilskuddssatser for frakt av egg fra produsent til nærmeste eggpakkeri. Tall i kroner per kg

Fraktsone ¹⁾	km-avstand	Sats 2016, kr/kg
0	0-100	0,00
1	101-150	0,08
2	151-200	0,17
3	201-250	0,26
4	251-300	0,35
5	301-350	0,44
6	over 350	0,53
Kun i Nord-Norge		
7	351-650	0,98
8	651-950	1,52
9	951-1 250	2,06
10	over 1 250	2,60

1) Som grunnlag for utbetaling av tilskudd fastsetter Landbruksdirektoratet fraktsone for hver enkelt kommune, basert på gjennomsnittlig avstand fra kommunen til nærmeste eggpakkeri som er listeført hos Landbruksdirektoratet.

For strekninger i fraktsone 0-6 med ferge i fraktruta kan tilskuddet utmåles med to ekstra fraktsoner per ferge ut over sonegrunnlaget for frakt uten ferger. Dette tilleggget er begrenset til å gjelde for to fergestrekninger innenfor fraktsone 0-6. For strekninger i fraktsone 7-10 med ferge i fraktruta kan det kun gis et tillegg på én fraktsone uavhengig av antall ferger.

Tabell 6.15 Satser for frakt av korn produsert på og fraktet fra Østlandet¹⁾ til produksjonsanlegg på følgende steder:

	Sats, kr per tonn 2015	Sats, kr per tonn 2016
Kristiansand	114	114
Stavanger og Tau	121	121
Vaksdal	147	147
Florø	157	157
Vestnes	151	151
Trondheim	154	154
Steinkjer	168	168
Balsfjord	190	190

1) Fylkene Akershus, Oslo, Vestfold, Østfold, Telemark, Buskerud, Hedmark og Oppland.

Tabell 6.16 Satser for frakttilskudd til importert fôrkorn fra Stavanger til produksjonsanlegg på følgende steder:

	Sats, kr per tonn 2015	Sats, kr per tonn 2016
Vaksdal	5	5
Florø	12	12
Vestnes	12	12
Trondheim	35	35
Steinkjer	51	51
Balsfjord	81	81

Tabell 6.17 Sats for frakt av norskprodusert og importert soyamel til fôr

	Sats, kr per tonn 2015	Sats, kr per tonn 2016
Balsfjord	22	22

Tabell 6.18 Satser for frakt av økologisk korn fra produsent til nærmeste mottaksanlegg som kan ta imot den aktuelle arten

2016	0	1	2	3	4	5	6	7
Sone, km	0 - 20	21 - 40	41 - 60	61 - 80	81 - 100	101-120	121-140	over 140
Sats, kr per tonn	0	13	25	37	48	59	70	81

Frakttilskudd kraftfôr: Landbruksdirektoratet fastsetter satser fordelt etter kommune.

6.7 Prisnedskriving av norsk korn

Tabell 6.19 Satser for prisnedskriving av norsk korn 2015-2016

Vekst	Sats, øre per kg ¹⁾		
	Satser 2014-2015	Endring 1.7. 15	Satser 2015-2016
Korn	46,8	7,3	54,1
Økologisk korn	143,0	7,3	150,3
Oljevekster, lupiner og åkerbønner	192,0	7,3	199,3
Økologiske oljevekster, lupiner, bønner	313,0	7,3	320,3
Fôrerter	85,0	7,3	92,3
Økologiske fôrerter	150,0	7,3	157,3

- 1) Beregningsgrunnlag er kvantum med basis vanninnhold (korn 15 % og oljefrø 8 %). Ved vanninnhold over basis omregnes kvantumet til basis vanninnhold. Beregningen foretas på bakgrunn av tilskuddsmottakers innsendte kvalitetsanalyser av representative kornprøver fra hvert enkelt vareparti. Kvalitetsanalysene må tilfredsstillende de krav til analysesikkerhet som Landbruksdirektoratet fastsetter.

6.8 Tilskudd til norsk matkorn

Tabell 6.20 Tilskudd til norsk matkorn 2015–2016²⁾

	Sats 1. halvår 2015, øre/kg	Endring 1.7.15, øre/kg	Sats 2. halvår 2015 og 2016, øre/kg
Norsk matkorn	26	1	27

2) Beregningsgrunnlag er kvantum norsk korn med basis vanninnhold (korn 15 pst. og oljefrø 8 pst.). Ved vanninnhold over basis omregnes kvantumet til basis vanninnhold

7. PRODUKSJONSTILSKUDD M.V.

7.1 Generelle bestemmelser

Vilkårene for produksjonstilskuddsordningene er regulert i forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket.

Satsene som fastsettes i jordbruksoppgjøret er foreløpige, og Landbruks- og matdepartementet kan justere satsene innenfor bevilgningen.

Sonedifferensierte tilskudd gis etter den sone foretakets driftssenter er plassert i, jf. kap. 6.1. Unntak gjelder for tilskudd til produksjon på jordbruksareal som gis etter den sone arealene er lokalisert i.

Tilskuddssatsene for produksjonstilskudd gjelder for søknadsomgangene per 20. august 2015 og 20. januar 2016.

7.1.1 Reduksjon i produksjonstilskuddet

Fra totalt beregnet produksjonstilskudd skal det trekkes et bunnfradrag på 6 000 kroner per år for hvert foretak. Beløp mindre enn 300 kroner for sum av produksjonstilskudd og tilskudd til avløsning ved ferie og fritid, utbetales ikke.

7.2 Tilskudd til husdyr

Tilskuddet blir avgrenset til et maksimalt beløp per søker. For tilskudd som utbetales i 2016, dvs. søknadsomgangene 20. august 2015 og 20. januar 2016, er maksimalbeløpet 560 000 kroner per foretak.

7.2.1 Satser

Tabell 7.1 Foreløpige satser, kroner per dyr mv. per år

Dyreslag m.v.	Søknadsfrister ⁷⁾	Antall dyr	Sats i kr/dyr/år	Maksimalt antall dyr støtteberettiget
Melkeku ¹⁾	20. august 2015 og 20. januar 2016	1-16	4 028	340 100
		17-25	2 072	
		26-50	1 000	
		51+	800	
Ammeku ¹⁾	20. august 2015 og 20. januar 2016	1-50	3 980	648 100
		51+	800	
Øvrige storfe ¹⁾		Alle dyr	800	
Melkegeit og melkesau ^{1) 2)}		1-125	1 500	61 100
		126+	550	
Sau/ammegeit over 1 år per 1. jan.	20. januar 2016	1-100	1 030	1 053 300
		101+	250	
Avlsgris ^{1) 8)}	20. august 2015 og 20. januar 2016			64 800
- Jæren ⁴⁾		1-35	545	
- Nordland, Troms og Finnmark		1-35	982	
- Landet for øvrig		1-35	695	
Slakta gris og gris solgt som livdyr med levende vekt på minst 50 kg ³⁾	20. januar 2016			1 190 000
- Jæren ⁴⁾		1-1 400	14	
- Landet for øvrig		1-1 400	18	
Verpehøne ⁵⁾ og avlsdyr av ender, kalkuner og gjess ¹⁾	20. august 2015 og 20. januar 2016			Verpehøner: 3 623 900
- Nordland, Troms og Finnmark		1-1 000	24	
- Landet for øvrig		1-1 000	10	
- Alle fylker		1 001-5 000	10	
Bikube ⁶⁾	20. august 2015	Alle kuber	400	
Hjort over 1 år		Alle dyr	210	

1) Utbetales med 50 pst. av satsen for hver søknadsomgang.

2) Forutsetning for tilskudd til melkesau er at det kan dokumenteres at melka nyttes som råstoff ved lokal foredling.

3) Beregningsgrunnlaget er antall dyr solgt foregående kalenderår.

4) Kommunene Sandnes, Stavanger, Hå, Klepp, Time, Sola og Randaberg.

5) For foretak med konsumeggproduksjon som på registreringsdato har opphold mellom to innsett av høner og som med kontrakt kan dokumentere kjøp av nye høner, beregnes tilskuddet ut fra antall høner oppgitt ved forrige registreringsdato. Oppholdsperioden mellom innsettene kan ikke være lenger enn 12 uker, regnet fra slakting av forrige besetning til nytt kull er 20 uker gamle. Foretak som slakter ut dyrene før ordinær slakteuke for innsettet, kan gis tilskudd for en lengre oppholdsperiode enn 12 uker dersom tiltaket gjennomføres etter vedtak i Omsetningsrådet.

6) Gjelder foretak med driftsomfang på minst 25 kuber, med mindre foretaket mottar produksjonstilskudd på annet grunnlag.

7) Registreringsdato for søknadsfrist 20. august er 31. juli, og registreringsdato for søknadsfrist 20. januar er 1. januar.

8) Inkluderer avlsgris som inngår i satellittbesetninger i purkinger på registreringsdato.

7.2.2 Øvrige definisjoner av dyreslag.

- **Melkeku:** Ku som har kalvet i løpet av de siste 15 måneder og som er i melkeproduksjon hos foretak som enten har disponibel kvote eller lokalforedlingskvote.
- **Ammeku:** Ku som har kalvet i løpet av de siste 15 måneder, men som ikke er melkeku. Dersom foretaket driver kumelkproduksjon må kua i tillegg være av minst 50 pst. av kjøttferasene Hereford, Charolais, Aberdeen Angus, Limousin, Blonde d'Aquitaine, Highland Cattle, Dexter, Piemontese, Galloway eller Salers. Det samme gjelder Kjøtt-Simmental, såfremt far er renrasert Kjøtt-Simmental.
- **Øvrig storfe:** Storfe som foretaket ikke kan få tilskudd for som melkeku eller ammeku.
- **Melkegeit:** Geit som har kjeet og som er i melkeproduksjon hos foretak som enten har disponibel kvote eller lokalforedlingskvote.
- **Melkesau:** Sau over 1 år som er i melkeproduksjon hvor melken nyttes som råstoff ved lokal foredling.
- **Ammegeit:** Geit som har kjeet og som ikke er melkegeit.
- **Avlsgris:** Purke som har griset og rane som er satt inn i avl.
- **Slakta gris:** Slaktegriser solgt til slakt samt som livdyr med levende vekt på minst 50 kg.
- **Verpehøne:** Høne som er minst 20 uker gammel, unntatt livkylling for salg.
- **Sau:** Sau over 1 år per 1. januar, og som ikke er melkesau.
- **Bikube:** En dronning og minst sju rammer med påsittende bier.
- **Hjort:** Hjort for kjøttproduksjon og som går i inngjerdet hegn.

7.3 Tilskudd for lammeslakt og kjeslakt

I 2016 utbetales tilskuddet for lammeslakt og kjeslakt både som et produksjonstilskudd med grunnlag i dyr levert til slakt i 2015, og som et tilskudd utbetalt via slakteri til produsent med grunnlag i dyr levert til slakt i 2016, jf. kap. 6.3.4. Med grunnlag i prognosert antall lam- og kjeslakt blir samlet utbetaling av tilskuddet på 485,2 mill. kroner i 2016.

Tabell 7.2 Foreløpige satser, kroner per slakt

Dyreslag mv.	Søknadsfrister	Sats i kr/dyr/år
Slakta lam levert til offentlig godkjent slakteri ¹⁾	20. januar 2016	
- kvalitet O eller bedre, klassifisert av godkjent klassifisør		250
- levert til mindre slakterier, uten bruk av godkjent klassifisør ²⁾		239 ³⁾
- tillegg for økologisk lam, kvalitet O eller bedre		20
Slakta kje med slaktevekt over 3,5 kg, levert til offentlig godkjent slakteri ¹⁾		150

1) Beregningsgrunnlaget er antall dyr levert til slakt foregående kalenderår.

2) Slakterier som slakter inntil 2 000 sau/lam per år, og som har meldt fra til Landbruksdirektoratet ved inngangen av slakteåret (frist 31. januar).

3) Tilskuddsatsen er fastsatt på basis av gjennomsnittlig klassifisering for lam slaktet i 2014.

Tilskudd til lamme- og kjeslakt kan maksimalt gis for inntil 1 075 700 lam og kje per år.

7.4 Driftstilskudd til melkeproduksjon

Det gis kun ett driftstilskudd til melkeproduksjon per foretak.

Tabell 7.3 Kumelk – foreløpige satser kroner per foretak per år¹⁾

	Søknadsfrister ²⁾	5 melkekyr eller mer per foretak, kr/foretak/år	4 melkekyr per foretak, kr/foretak/år	3 melkekyr per foretak, kr/foretak/år	2 melkekyr per foretak, kr/foretak/år	1 melkeku per foretak, kr/foretak/år
Nordland, Troms og Finnmark	20. august 2015 og 20. januar 2016	134 000	107 200	80 400	53 600	26 800
Jæren ³⁾		119 000	95 200	71 400	47 600	23 800
Landet for øvrig		126 000	100 800	75 600	50 400	25 200

1) Utbetales med 50 pst. av satsen for hver søknadsomgang.

2) Registreringsdato for søknadsfrist 20. august er 31. juli, og registreringsdato for søknadsfrist 20. januar er 1. januar.

3) Kommunene Sandnes, Stavanger, Hå, Klepp, Time, Sola og Randaberg.

Tabell 7.4 Geitemelk – foreløpige satser kroner per foretak per år¹⁾

	Søknadsfrister ²⁾	Sats per foretak, ved 27 eller flere geiter	Redusert utbetaling per geit når det er færre enn 27 geiter per foretak, kr/geit/år
Geitemelk	20. august 2015 og 20. januar 2016	134 000	4 963

1) Utbetales med 50 pst. av satsen for hver søknadsomgang.

2) Registreringsdato for søknadsfrist 20. august er 31. juli, og registreringsdato for søknadsfrist 20. januar er 1. januar.

Foretak med både geite- og kumelkproduksjon får utmålt driftstilskuddet bare med utgangspunkt i antall melkegeiter dersom antallet melkegeiter er 27 eller høyere. Dersom antallet melkegeiter (x) er mindre enn 27, beregnes driftstilskuddet ut fra antall melkegeiter og deretter antall melkekyr. Tillegget basert på melkekyr avgrenses tilsvarende $(27-x)/27$ av maksimalt driftstilskudd for kumelk i den aktuelle regionen.

For driftstilskudd til melkeproduksjon og driftstilskudd til spesialisert storfekjøttproduksjon kan det samlet gis tilskudd til inntil 27 100 foretak. Definisjonene av dyreslag under kapittel 7.2.2 er gjeldende.

7.5 Driftstilskudd til spesialisert storfekjøttproduksjon

Tabell 7.5 Foreløpige satser kroner per foretak per år¹⁾

	Søknadsfrister ²⁾	Sats per foretak, ved 40 eller flere ammekyr	Sats per ammeku for foretak som har 6 eller flere og færre enn 40 ammekyr
Ammeku	20. august 2015 og 20. januar 2016	116 000	2 900

1) Utbetales med 50 pst. av satsen for hver søknadsomgang.

2) Registreringsdato for søknadsfrist 20. august er 31. juli, og registreringsdato for søknadsfrist 20. januar er 1. januar.

For driftstilskudd til melkeproduksjon og driftstilskudd til spesialisert storfekjøttproduksjon kan det samlet gis tilskudd til inntil 27 100 foretak. Definisjonene av dyreslag under kapittel 7.2.2 er gjeldende.

7.6 Tilskudd til bevaringsverdige storferaser

Tabell 7.6 Foreløpige satser kroner per dyr per år

Bevaringsverdige storferaser ¹⁾	Søknadsfrist ²⁾	Sats i kr/dyr/år
Ku ³⁾ og Okse ⁴⁾	20. januar 2016	2 200

1) Minst 7/8 av en av rasene sidet trønder- og nordlandsfe, østlandsk rødkolle, dølafe, vestlandsk raudkoll, vestlandsk fjordfe eller telemarkfe.
 2) Registreringsdato for søknadsfrist 20. januar er 1. januar.
 3) Melkeku eller ammeku som er registrert med kalving i løpet av de siste 15 måneder.
 4) 12 måneder eller eldre ved søknad om tilskudd. Tilskudd gis for inntil 2 okser av samme rase per foretak.

7.7 Tilskudd til dyr på beite

Antall uker beiting er det antall uker hvor hoveddelen av det daglige grovfôrinntaket til dyret skjer ved beiting av utmark eller innmark med tilfredsstillende beitemuligheter. Bare en mindre andel av daglig grovfôrinntak kan være grovfôr som er tilført utenfra eller slått på stedet. For utmarksbeitetilskuddet må hoveddelen av det daglige grovfôrinntaket skje ved beiting i utmark.

Definisjonene av dyreslag under kapittel 7.2.2 er gjeldende. Sports-/hobbyhester som etter skriftlig avtale beiter på innmark som disponeres av et foretak, anses som disponert av foretaket.

Tabell 7.7 Foreløpige satser for beitetilskudd i kroner per dyr for beregning av tilskudd

Dyreslag	Søknadsfrist ¹⁾	Intervall	Sats i kr/dyr/år
Sau, lam, geit, kje og alpaka ²⁾	20. august 2015	Alle dyr	59
Storfe, hjort, hest og lama ²⁾			438

- 1) Registreringsdato for søknadsfrist 20. august er 31. juli.
 2) Krav om minimum 16 uker beiting i sone 1-4, og minimum 12 uker beiting i sone 5-7.

Tabell 7.8 Foreløpige satser for beite i utmark i kroner per dyr for beregning av tilskudd

Dyreslag	Søknadsfrist ¹⁾	Intervall	Sats i kr/dyr/år
Sau, lam, geit og kje ²⁾	20. august 2015	Alle dyr	141
Storfe og hest ²⁾			396

1) Registreringsdato for søknadsfrist 20. august er 31. juli.

2) Krav om minimum 5 uker på utmarksbeite.

7.8 Areal- og kulturlandskapstilskudd

Grunnlaget for beregning av areal- og kulturlandskapstilskudd er det jordbruksareal foretaket disponerer med vekster i vekstgruppene definert i kapittel 7.8.1, punkt a). For beregning av kulturlandskapstilskudd kommer i tillegg areal med grønngjødsling som det gis arealtilskudd til økologisk landbruk for. Det gjelder særskilte beregningsregler for grovfôrareal, se kap.7.8.5.

7.8.1 Satser

Tabell 7.9 Foreløpig sats for kulturlandskapstilskudd, kroner per daa jordbruksareal

	Søknadsfrist ¹⁾	Sats kr/daa ²⁾
Kulturlandskapstilskudd	20. august 2015	186

1) Registreringsdato for søknadsfrist 20. august er 31. juli.

2) Vekstgrupper på areal som i sum er mindre enn ett daa er ikke tilskuddsberettigede.

Tabell 7.10 Foreløpige satser for arealtilskudd, kroner per daa jordbruksareal

Vekstgruppe	Søknadsfrist ¹⁾	Sats kr/daa ²⁾ i sone						
		1	2	3	4	5	6	7
Grovfôr	20. august 2015	75	0	110		210	240	286
Korn		127	192			227		
Potet				80			930	
Grønnsaker				550			1 550	
Frukt			700			1 450		
Bær			1 000			1 450		

1) Registreringsdato for søknadsfrist 20. august er 31. juli.

2) Vekstgrupper på areal som i sum er mindre enn ett daa er ikke tilskuddsberettigede.

Definisjoner av vekstgrupper:

- **Grovfôr:** Fulldyrka eng, overflatedyrka engareal til slått og beite, innmarksbeite, nepe, kålrot til fôr, fôrbete, raigras, fôrraps, fôrmargkål, grønnefôrnepe og øvrige grønnefôr- og silovekster
- **Korn:** Hvete, rug, rughvete, bygg, havre, oljevekster, erter og bønner til konservering, engfrø og annet frø til modning, korn til krossing
- **Potet:** Potet
- **Grønnsaker:** Matkålrot og grønnsaker på friland (inkl. urter og karve)
- **Frukt:** Epler, pærer, plommer, moreller, kirsebær, andre fruktarter
- **Bær m.m:** Jordbær og andre bærarter, planteskoler og blomsterdyrking på friland

Soner

Tabell 7.11 Soner for arealtilskudd

Sone	Område	Kommuner
1	Østfold Akershus/Oslo Hedmark Buskerud Vestfold	Alle kommuner unntatt Rømskog Vestby, Ski, Ås, Frogn, Nesodden, Oppegård, Bærum, Asker, Oslo Hamar, Ringsaker, Løten, Stange Drammen, Hole, Øvre Eiker, Nedre Eiker, Lier, Røyken, Hurum
2	Rogaland	Sandnes, Stavanger, Hå, Klepp, Time, Sola, Randaberg
3	Østfold Akershus Hedmark Oppland Buskerud Telemark Rogaland	Rømskog Resten av Akershus Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Eidskog, Grue, Åsnes, Våler, Elverum Lillehammer, Gjøvik, Østre Toten, Vestre Toten, Jevnaker, Lunner, Gran, Søndre Land Kongsberg, Ringerike, Modum Porsgrunn, Skien, Siljan, Bamble, Sauherad, Bø, Nome Strand, Bjerkreim, Gjesdal
4	Sør-Trøndelag Nord-Trøndelag	Trondheim, Ørland, Rissa, Bjugn, Meldal, Orkdal, Melhus, Skaun, Klæbu, Malvik Steinkjer, Stjørdal, Frosta, Levanger, Verdal, Inderøy unntatt tidligere Mosvik kommune, Snåsa
5	Hedmark Oppland Buskerud Telemark Aust-Agder Vest-Agder Rogaland Hordaland Sogn og Fjordane Møre og Romsdal Sør-Trøndelag Nord-Trøndelag	Resten av Hedmark Resten av Oppland Resten av Buskerud Resten av Telemark Hele fylket unntatt kommunene Sandnes, Stavanger, Hå, Klepp, Time, Sola, Randaberg, Strand, Bjerkreim og Gjesdal Resten av Sør-Trøndelag Resten av Nord-Trøndelag
6	Nordland Troms	Hele fylket unntatt kommunene Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa og Kvænangen
7	Troms Finnmark	Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa og Kvænangen

7.8.2 Arealgrunnlag for tilskuddsutmåling

Arealet måles og klassifiseres i samsvar med nasjonale standarder for kartdata.

Jordbruksareal er areal som faller inn under kriteriene for:

- *Fulldyrka jord*: Jordbruksareal som er dyrka til vanlig pløyedybde, og kan benyttes til åkervekster eller til eng, og som kan fornyes ved pløying.
- *Overflatedyrka jord*: Jordbruksareal som for det meste er rydda og jevna i overflata, slik at maskinell høsting er mulig.
- *Innmarksbeite*: Jordbruksareal som kan benyttes som beite, men som ikke kan høstes maskinelt. Minst 50 % av arealet skal være dekt av grasarter eller beitetålende urter.

For innmarksbeitearealer skal det gjøres fradrag for sammenhengende arealer som ikke er beiteareal dersom dette arealet utgjør mer enn ett dekar.

Det gis ikke tilskudd for areal som er grunnlag for utbetaling av erstatning etter forskrift 21. juli 2004 nr. 1131 om erstatning etter offentlige pålegg og restriksjoner i plante- og husdyrproduksjon.

7.8.3 Fastsetting av tilskuddsberettiget grovfôrareal per foretak

Bestemmelsene gjelder både areal og kulturlandskapstilskudd.

Foretakets tilskuddsberettigede grovfôrareal fastsettes som beskrevet i pkt. 1-4 nedenfor:

1. Tilskuddsberettiget *innmarksbeiteareal*:
 - a. Beregnet areal: Antall husdyr foretaket disponerer multiplisert med faktorene i tabell 7.12.
 - b. Faktisk areal: Det faktiske innmarksbeitearealet foretaket disponerer.
 - c. Det minste arealet av 1a og 1b over, fastsettes som foretakets tilskuddsberettigede innmarksbeiteareal. Dette tallet multipliseres deretter med $0,6^2$ og inngår deretter i beregningen i pkt. 2b.
2. Tilskuddsberettiget *grovfôrareal* knyttet til foretakets *husdyrhold*:
 - a. Beregnet areal: Antall husdyr foretaket disponerer multipliseres med faktorene i tabell 7.13.
 - b. Faktisk areal: Det faktiske fulldyrka og overflatedyrka grovfôrarealet foretaket disponerer summert med resultatet fra pkt. 1c over.
 - c. Det minste arealet av 2a og 2b over, fastsettes som foretakets tilskuddsberettigede grovfôrareal knyttet til husdyrhold.

² Kun 60 pst. av innmarksbeitearealet medregnes ved avgrensning av tilskuddsberettiget grovfôrareal for foretaket.

3. Tilskuddsberettiget *grovfôrareal* knyttet til foretakets *salg av grovfôr*:
 - a. Beregnet areal: Solgt grovfôr i kg multiplisert med faktorene i tabell 7.14.
 - b. Faktisk areal: Det faktiske fulldyrka og overflatedyrka grovfôrarealet foretaket disponerer.
 - c. Det minste arealet av 3a og 3b over, fastsettes som foretakets tilskuddsberettigede grovfôrareal knyttet til foretakets salg av grovfôr.
4. Foretakets totale tilskuddsberettigede grovfôrareal framkommer som summen av punktene 2 c og 3 c over. Summen av pkt. 2 c og 3 c kan ikke overstige samlet faktisk areal fastsatt som summen av faktisk fulldyrka areal + faktisk overflatedyrka areal + beregnet innmarksbeiteareal fra pkt. 1c over.

Ved oppstart eller utvidelse av husdyrproduksjon med kjøp av dyr etter registreringsdato, kan kommunen ta hensyn til dette ved fastsettingen av foretakets tilskuddsberettigede grovfôrareal.

Tabell 7.12 Faktorer for maksimalavgrensing av innmarksbeiteareal, daa per dyr

Dyregruppe	Sone 1-4	Sone 5	Sone 6-7
Hester, alle dyr inkludert hester i pensjon i beitesesongen	5,5	6,0	7,5
Melkeku og ammeku	7,0	7,5	9,0
Øvrige storfe, lama, alpakka og esel	3,0	4,0	5,0
Sauer 1 år og eldre per 1.6 ev. ved beiteslipp og som går minst 5 uker på utmarksbeite	2,2	2,8	3,3
Sauer 1 år og eldre per 1.6 ev. ved beiteslipp og som går mindre enn 5 uker på utmarksbeite	3,7	4,2	5,0
Melkegeiter, ammegeiter og hjort	2,0	2,5	3,0

Tabell 7.13 Faktorer for maksimalavgrensing av grovfôrareal, daa per dyr

Dyregruppe	Sone 1-4	Sone 5	Sone 6-7
Hester, alle dyr unntatt hester i pensjon i beitesesongen	12,00	13,00	15,00
Melke- og ammeku	14,00	15,00	18,00
Øvrige storfe, hjort, lama, alpakka og esel. Hester i pensjon i beitesesongen	5,00	5,50	6,50
Melkegeiter og ammegeiter	1,75	2,00	2,25
Sau 1 år og eldre per 1.6 ev. ved beiteslipp og som går minst 5 uker på utmarksbeite	1,90	2,20	2,50
Avlspurker, struts og kaniner	0,75	1,00	1,25
Økologisk slaktegris	0,20	0,25	0,30
Økologisk verpehøne	0,02	0,02	0,02
Sauer 1 år og eldre per 1.6 ev. ved beiteslipp og som går mindre enn 5 uker på utmarksbeite	2,80	3,10	3,60
Sauer 1 år og eldre per 1.6 ev. ved beiteslipp og som beiter på innmark hele sommeren som følge av rovviltsituasjonen. Vurdert av fylkesmannen.	3,30	3,60	4,10
I særlige tilfeller: Andre dyreslag, unntatt rein	Fastsettes av kommunen		

Tabell 7.14 Faktorer for maksimalavgrensing av grovfôrareal^{1,2)}, daa per kg grovfôrsalg

	Sone 1-4	Sone 5	Sone 6-7
Høy	1/400	1/325	1/275
Høyensilasje	1/500	1/400	1/325
Surfôr	1/1000	1/950	1/800

1) Avhendelse av en spesifisert mengde fôr som er lagringsdyktig, til markedspris gjennomført i perioden 1. juli 2014 til og med 30. juni 2015. Ved oppstart eller utvidelse av grovfôrproduksjon for salg, kan perioden 1. juli 2015 til 31. mars 2016 legges til grunn. Alt annet salg av grovfôr skal regnes som bortleie av vedkommende jordbruksareal, med unntak for gras til brikkettering.

2) Dersom foretaket foregående år var forhindret fra å høste vanlig avling av omsettelig kvalitet på grunn av flom eller andre forhold utenfor foretakets kontroll, kan kommunen fastsette maksimalt tilskuddsberettiget areal fra grovfôrsalg for foretaket uten at det er solgt grovfôr. Landbruksdirektoratet kan gi nærmere bestemmelser for denne skjønnsvurderingen.

7.9 Tilskudd til økologisk landbruk

Tilskudd til økologisk husdyrproduksjon

Det kan gis tilskudd til foretak som driver økologisk husdyrproduksjon eller har startet omlegging til slik produksjon.

Tabell 7.15 Foreløpige satser for beregning av tilskudd til økologisk husdyrproduksjon, hele landet

Dyreslag ¹⁾	Søknadsfrist ²⁾	Sats i kr/dyr/år
Melkeku ³⁾	20. august 2015 og 20. januar 2016	2 800
Ammeku ³⁾		2 000
Øvrige storfe ³⁾		600
Sau over 1 år per 1. januar	20. januar 2016	450
Ammegeit		200
Melkegeit ³⁾	20. august 2015 og 20. januar 2016	200
Avlsgris ³⁾		402
Slaktegris ⁴⁾	20. januar 2016	260

1) Se definisjonene av dyreslag under kapittel 7.2.2.

2) Registreringsdato for søknadsfrist 20. august er 31. juli, og registreringsdato for søknadsfrist 20. januar er 1. januar.

3) Utbetales med 50 pst. av satsen for hver søknadsomgang.

4) Beregningsgrunnlaget er slaktegriser solgt til slakt, samt som livdyr med levende vekt på minst 50 kg, i foregående kalenderår.

Arealtilskudd til økologisk landbruk

Tabell 7.16 Foreløpige satser for beregning av økologisk arealtilskudd

Vekstgrupper ¹⁾	Søknadsfrist ²⁾	Sats kr/daa
Frukt og bær m.m.	20. august 2015	1 275
Grønnsaker ⁵⁾		1 275
Poteter ⁵⁾		500
Korn ⁵⁾		300
Innmarksbeite ³⁾		25
Grovfôr ^{4) 5)}		25

- 1) Se definisjonene av vekstgrupper under kapittel 7.8.1.
- 2) Registreringsdato for søknadsfrist 20. august er 31. juli.
- 3) Arealet normeres med faktor 0,6
- 4) Inkludert brakklagt areal
- 5) Inkludert arealer i 2. karensår

Tabell 7.17 Foreløpige satser for beregning av økologisk arealtilskudd til grønngjødsling

Vekster	Søknadsfrist ¹⁾	Sats kr/daa
Grønngjødsling	20. august 2015	500

- 1) Registreringsdato for søknadsfrist 20. august er 31. juli.

Som grønngjødslingsareal regnes arealer der det dyrkes grovfôr- og/ eller grønnfôrvekster, og der alt plantemateriale slås og brukes til grønngjødsling. Plantematerialet skal ikke brukes til fôr eller beites. Dersom grønngjødslingen ikke skal pløyes ned før vinteren, kan arealet likevel høstbeites fra 1. september.

Det gis kulturlandskapstilskudd og arealtilskudd til grønngjødsling av økologiske arealer og arealer i 2. års karens³ med følgende avgrensning:

- Grønngjødsling på økologisk areal: Opp til 1/3 av det økologiske arealet kan være grønngjødsling, forutsatt at 2/3 er økologisk korn, potet, grønnsaker, frukt eller bær i samme søknadsomgang.
- Grønngjødslingsareal i 2. års karens: Opp til 1/3 av arealet kan være grønngjødsling i 2. års karens, forutsatt at 2/3 av arealet (også konvensjonelt), er korn, potet, grønnsaker, frukt eller bær i samme søknadsomgang.
- Det skal ikke gis tilskudd til grønngjødsling av samme areal oftere enn hvert 3. år.

Fylkesmannen kan etter søknad gi dispensasjon til at en større andel av arealet er grønngjødsling av hensyn til et hensiktsmessig vekstskifte, men det skal ikke gis tilskudd til grønngjødsling av samme areal oftere enn hvert 3. år. Dersom det gis dispensasjon, kan

³Med karens menes perioden der produksjonen legges om fra konvensjonell til den er godkjent av Debio som økologisk produksjon.

fylkesmannen sette krav om at arealene drives økologisk og innenfor disse vekstgruppene i en gitt periode.

Omleggingstilskudd til økologisk areal

Omleggingstilskuddet er avviklet for arealer som startet omlegging fra og med vekstsesongen 2014. Dette gjelder ikke for arealer som var under omlegging i 2013. Frukt- og bærarealer kan ha tre års omleggingstid. Dette betyr at frukt- og bærarealer som startet omlegging i 2013, og som nå er i 3. års karenstid, gir grunnlag for omleggingstilskudd og ikke arealtilskudd.

Det er fortsatt et krav om at arealer det er utbetalt omleggingstilskudd for, må drives økologisk minst 3 år etter omlegging.

Arealer som startet omlegging fra og med vekstsesongen 2014 får økologisk arealtilskudd når arealet er i 2. og ev. 3. karenstid, se tabell 7.18, og er ikke omfattet av kravet til økologisk drift i minst 3 år.

Tabell 7.18 Foreløpige satser for beregning av omleggingstilskudd

Vekstgrupper¹⁾	Søknadsfrist²⁾	Sats kr/da
Frukt og bær m.m.	20. august 2015	250

1) Se definisjonene av vekstgrupper under kapittel 7.8.1.

2) Registreringsdato for søknadsfrist 20. august er 31. juli.

7.10 Kompensasjonstilskudd til deltakere i prosjekt *Friskere geiter*

Vilkårene for å kunne motta kompensasjonstilskudd til deltakere i prosjektet *Friskere geiter* framgår av forskrift 1. juli 2013 nr. 818 om kompensasjonstilskudd til deltakere i prosjektet *Friskere geiter*.

Kompensasjonstilskudd kan gis til deltakere i prosjektet *Friskere geiter* for bortfall av aktuelle produksjonstilskudd pga. at deltakerne ikke har tilskuddsberettigede dyr på søknadstidspunktet.

Kompensasjonstilskuddet beregnes per jordbruksforetak med grunnlag i gjeldende satser for de aktuelle produksjonstilskudd. Antall tilskuddsberettigede dyr kan ikke overstige gjennomsnittlig dyretall for de fire siste søknadsomgangene for produksjonstilskudd før inngåelse av kontrakt med prosjektet.

Kompensasjonstilskuddet omfatter ikke bortfall av areal- og kulturlandskapstilskudd. Deltakerne i prosjektet forutsettes å bruke sitt grovfôrareal til produksjon av fôr til annet eget grovfôrbasert husdyrhold eller kunne dokumentere salg av grovfôr. Fylkesmannen kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene i pkt. 7.8.6 om avgrensing av tilskuddsberettiget grovfôrareal.

For tilskudd til avløsning ved ferie og fritid er det i pkt. 9.2 fastsatt at grunnlaget for fastsetting av tilskuddet er dyretallet på foretaket per 1. januar i avløseråret. Fylkesmannen kan dispensere fra denne bestemmelsen ved fastsetting av

avløsergrunnlaget for geiteholdet for deltakere i prosjektet *Friskere geiter*.

Avløsertilskuddet kan ikke gis på grunnlag av historisk dyretall fra før foretaket ble deltaker i prosjektet. Ved dispensasjon skal dyretallet fra søknad om produksjonstilskudd med telledato per 31. juli i avløseråret legges til grunn.

Landbruksdirektoratet kan gi nærmere retningslinjer om dispensasjonsadgangen etter de to foregående avsnitt.

7.11 Regionale miljøprogram

Fylkesmannen skal utforme ordningene i henhold til nasjonalt miljøprogram, miljøprogrammenyen og de regionale miljøprogrammene for fylkene.

Tabell 7.19 Fylkesvis fordeling av midler i mill. kroner til regionale miljøprogram med utbetaling i 2016

Fylke	Mill. kr
Østfold	41,2
Oslo/Akershus	51,0
Hedmark	42,3
Oppland	53,3
Buskerud	22,3
Vestfold	17,2
Telemark	11,4
Aust-Agder	4,2
Vest-Agder	6,4
Rogaland	32,0
Hordaland	20,0
Sogn og Fjordane	23,7
Møre og Romsdal	17,4
Sør-Trøndelag	25,6
Nord-Trøndelag	29,1
Nordland	18,9
Troms	9,3
Finnmark	3,2
Sum	428,5

Fylkene tilpasser tiltak og foreløpige tilskuddssatser til fastsatt ramme.

Følgende tiltak i RMP-menyen avvikles med virkning fra søknadsåret 2016:

- Tilskudd til lett høstharving
- Tilskudd til ingen/utsatt jordarbeiding i erosjonsklasse 1 og 2 innen nedbørfelt der vassdraget ikke er prioritert
- Tilskudd til stubb i områder med jordtap (egen ordning i Nordland)

Frigjorte midler fra søknadsåret 2016 som følge av avvikling av tiltakene *Tilskudd til lett høstharving* og *Tilskudd til ingen/utsatt jordarbeiding i erosjonsklasse 1 og 2 innen nedbørfelt der vassdraget ikke er prioritert*, skal disponeres til tiltak som stimulerer til reduserte utslipp til luft og vann.

Partene er enige om at inneværende RMP-periode (2013-2016) forlenges ut 2017.

8. UTVIKLINGSTILTAK

8.1 Tilskudd til dyreavl m.m.

Tabell 8.1 Tilskudd til dyreavl m.m., mill. kroner

Ordning	2015	2016
Tilskudd til semin	30,70	24,60
Tilskudd til veterinærreiser	40,00	46,10
Tilskudd til avlsorganisasjoner	14,20	14,20
SUM	84,90	84,90

Reisetilskudd ved veterinærers syke- og inseminasjonsbesøk

Tabell 8.2 Satser – reisetilskudd ved veterinærers syke- og inseminasjonsbesøk

	Sats 1.7. – 31.12. 2015	Sats fra 1.1.2016
Reisetilskudd per km ved bruk av eget fremkomstmiddel	8,10 kr per km	9,70 kr per km
Reise- og ventetidstilskudd per time ved bruk av leid skyss og rutegående transportmiddel	270,00 kr per time	300,00 kr per time
Tilskuddstak per km ved bruk av leid skyssbåt ¹⁾	100 kr per km	100kr per km

1) Landbruksdirektoratet skal til jordbruksoppkjøret i 2016 evaluere nivået på tilskuddstaket.

Tilskudd til avlsorganisasjoner

Partene er enige om at følgende organisasjoner kan få støtte over ordningen: Norsk Sau og Geit, Norges Birøkerlag, Norges Pelsdyrslag, Norsk kjøttfeavlslag TYR og Norsk Fjorfelag. Støtte til Norges Birøkerlag forutsetter at de også bidrar til driften av Reinavlsområdet for den brune bia. Norsk Fjorfelag kan få støtte til påvirkning av avlsarbeid i regi av internasjonale avlsselskaper.

Landbruksdirektoratet fordeler midlene innen utgangen av 2015 etter søknad fra de nevnte organisasjonene. Direktoratet skal i den forbindelse innhente uttalelse fra Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag.

8.2 Tilskudd til frøavl m.m.

Tabell 8.2 Tilskudd til frøavl m.m., mill. kroner

Ordning	2015	2016
Frøavl	10,02	10,02
Beredskapslager såkorn	3,70	3,70
SUM	13,72	13,72

Det kan gis tilskudd til beredskapslagring av såkorn med en sats på 0,60 kroner per kg innenfor bevilgningen på 3,7 mill. kroner.

8.3 Tilskudd rådgivning

Av bevilgningen på 82,5 mill. kroner til Norsk Landbruksrådgiving (NLR), skal minimum 14 mill. kroner brukes til HMS-rådgivning og 5,5 mill. til byggteknisk rådgivning. Inntil 2 mill. kroner kan benyttes til prosessen med ny organisasjonsstruktur.

8.4 Tilskudd til pelsdyrfôrlag og tilskudd til pelsdyrfôr

Ordningen med tilskudd til pelsdyrfôrlag avvikles fra 2016

8.5 Tilskudd til kvalitets- og salgsfremmende tiltak

Tabell 8.3 Tilskudd til kvalitets- og salgsfremmende tiltak, mill. kroner

Ordning	2015	2016
Utvikling av plantemateriale – oppformering – Sagaplant og NMBU	11,00	11,00
Utvikling av plantemateriale - Graminor	22,46	22,46
Utvikling av plantemateriale - Nordic Public-Private Partnership for Pre-breeding	1,20	1,20
Kvalitetstiltak settepotetavl	7,50	7,50
Handlingsplan plantevernmidler ¹⁾	9,00	9,00
SUM	51,16	51,16

1) Inkluderer inntil 1,5 mill. kroner til styrking av datagrunnlaget for plantevernmidler i småkulturer.

8.6 Tilskudd til fruktlager

Bevilgningen til tilskudd til fruktlager er 13 mill. kroner for 2016.

9. VELFERDSORDNINGER

9.1 Tilskudd til avløsning ved ferie og fritid

Vilkårene for å kunne motta tilskudd til avløsning ved ferie og fritid står i forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket. Søknadsfristen er 20. januar året etter at avløsningen har skjedd.

Tilskuddsgrunnlaget fastsettes etter tabell 9.1 ut fra det antall dyr foretaket disponerte 1. januar i avløseråret. Satsene i tabellen gjelder for avløsning i 2015. For slakta griser og griser solgt som livdyr med levende vekt på minst 50 kg, gjess, kalkuner, ender, kyllinger solgt som livdyr og slaktekyllinger, legges antall slaktede dyr og antall solgte livdyr i løpet av året forut for avløseråret til grunn.

For å få utbetalt avløsertilskudd må foretaket ha et tilskuddgrunnlag som kan utløse en utbetaling på minimum 5 000 kroner. Foretaket kan maksimalt få utbetalt 74 200 kroner. Beregnet beløp mindre enn 300 kroner for summen av produksjonstilskudd og tilskudd til avløsning ved ferie og fritid blir ikke utbetalt.

Ved virksomhetsoverdragelse 1. januar i avløseråret, kan erverver få benytte overdragers tilskuddsgrunnlag for slaktegris ved søknad om utbetaling av avløsertilskudd året etter.

Ved virksomhetsoverdragelser som skjer på andre tidspunkter enn 1. januar i avløseråret kan erverver få benyttet overdragers tilskuddsgrunnlag for alle omsøkte dyreslag.

Tilskuddsgrunnlaget blir i så fall fordelt etter det antall måneder foretakene drev virksomheten i avløseråret.

Tabell 9.1 Tilskuddsgrunnlag avløsning i husdyrproduksjon

Dyreslag	Sats ⁶ kr/dyr
Melkeku	3 557
Ammeku	982
Øvrige storfe	593
Melkegeit og melkesau	820
Sau over 1 år og ammegeit	514
Avlsgris	1 173
Slakta gris ¹ og gris solgt som livdyr ² med levende vekt på minst 50 kg	40
Verpehøne og avlsdyr av ender, kalkuner og gjess	10,3
Hest (alle) ³	1 173
Avlskanin ⁴	292
Gås, kalkun og and ¹	3,59
Kylling og kalkun ⁵ solgt som livdyr ²	3,59
Slaktekylling ¹	0,44
Økologiske slaktekylling ¹	1,71
Revetispe	322
Minktispe	94
Hjort (alle)	399

1) Dyr slaktet i foregående kalenderår.

2) Dyr solgt i foregående kalenderår. Gjelder ikke kyllinger som blir solgt fra klekkeri til slaktekyllingprodusenter.

3) Inkluderer hester som foretaket har i pensjon i vinterhalvåret.

4) Hunnkanin som har født og som benyttes i kjøtt- eller ullproduksjon.

5) Gjelder bare kalkun på inntil 28 uker.

6) Satsene er foreløpige og Landbruks- og matdepartementet kan etter samråd med Norges Bondelag justere disse innenfor bevilgningen.

Med mindre noe annet fremgår av tabellen over, gjelder definisjonene av dyreslag under kap. 7.2.

9.2 Tilskudd til avløsning ved sykdom og fødsel mv.

Vilkårene for å kunne motta tilskudd til avløsning sykdom mv. står i forskrift om tilskot til avløsning ved sykdom og fødsel mv. Maksimal dagsats for tilskuddet er 1 500 kroner.

Tabell 9.2 Tilskuddsgrunnlag for avløsning i honning- og planteproduksjon (ekskl. veksthusproduksjon)

Vekst	Sats i kr per daa ²⁾
Korn ¹⁾	48
Potet ¹⁾	220
Frukt og bær ¹⁾	960
Grønnsaker og andre planteprodukter ¹⁾	540
Bikuber	Sats per bikube
Bikuber ¹⁾	150

1) For foretak med plante- og/eller honningproduksjon gjelder tilskuddsordningen kun i onnetida.

2) Ved registreringsdato for søknadsomgangen 20. august foregående år.

Tabell 9.3 Foretakets maksimale dagsats

Husdyr- og planteprodusenter:	Veksthusprodusenter:	Maksimal dagsats, kr.
Beregnet tilskuddsgrunnlag, husdyr, jf. tabell 9.1/ Beregnet tilskuddsgrunnlag, planteproduksjon, jf. tabell 9.2	Veksthusareal ¹ , m ²	
kr. 5 000 – 12 000	285 - 714 m ²	510
kr. 12 001 – 18 000	715 - 1071 m ²	740
kr. 18 001 – 24 000	1072 - 1429 m ²	990
kr. 24 001 – 30 000	1430 - 1786 m ²	1 240
kr. > 30 000	> 1786 m ²	1 500

1) Oppvarmet areal per 1. mars foregående år

Foretakets tilskudd skal settes til det minste beløpet av følgende to alternativer:

- foretakets dagsats i samsvar med tabell 9.3, eller
- maksimal dagsats (kr 1 500), fratrukket det den personen som avløses kan få i
 1. stønader fra NAV ved sykdom, uførhet og fødsel,
 2. lønn,
 3. alderspensjon, uføretrygd, offentlig og privat tjenstepensjon samt avtalefestet pensjon, og
 4. godtgjøring for tapt arbeidsfortjeneste.

Ved gradert sykmelding fra arbeidet i foretaket, gradert uføretrygd og gradert uttak av foreldrepenger reduseres dagsatsen forholdsmessig i samsvar med graderingen. Dette gjelder både foretakets dagsats i samsvar med tabell 9.3 og maksimal dagsats for ordningen.

Det kan bare gis ett tilskudd per virksomhet for samme periode, med mindre fylkesmannen eller Landbruksdirektoratet finner at det foreligger særlige forhold. En persons sykdom mv. kan bare gi grunnlag for tilskudd til én virksomhet innenfor samme periode.

Ved utmåling av tilskudd til gjenlevende etter forskrift om tilskot til avløysing ved sykdom og fødsel mv. § 7 (tilskot ved dødsfall) fastsettes dagsatsen ut fra tilskuddsgrunnlaget i avdødes foretak i samsvar med tabell 9.3.

9.3 Tilskudd til sykepengeordningen i jordbruket

Den kollektive innbetalingen over jordbruksavtalen til sykepengeordningen, dekker NAVs kostnader ved økning av sykepengene fra 65 til 100 pst. av sykepengegrunnlaget ved sykdom utover 16 dager. Ordningen gjelder for jord- og skogbrukere som i det foregående kalenderåret hadde en næringsinntekt på minst 8 000 kroner, og der den utgjorde minst 20 pst. av vedkommendes samlede nettoinntekt. Bevilgningen på 88 mill. kroner for ordningen videreføres.

9.4 Tilskudd til landbruksvikarordningen

Avsetningen til landbruksvikarordningen i 2016 framgår av tabellen nedenfor.

Tabell 9.4 Tilskudd til landbruksvikarordningen, mill. kroner

Ordning	2015	2016
Tilskudd til landbruksvikarordningen	64,0	64,0

Tilskudd per årsverk landbruksvikarvirksomhet i avløserlagene er 270 200 kroner. Avløserlagene kan bruke inntil 40 000 kroner per årsverk til administrasjon, rekruttering, opplæring mv.

Med avløserlag menes en organisasjon som har som formål å organisere og administrere avløsning innenfor et geografisk område, og som har åpent medlemskap for alle jordbruksforetak i området som har rett på avløsertilskudd. Avløserlaget må være godkjent av fylkesmannen, og være organisert med eget styre og vedtekter.

9.5 Tidligpensjonsordningen for jordbrukere

Ordningen er regulert i forskrift om tidligpensjon til jordbrukere.

Satsene er 100 000 kroner for enbrukerpensjon og 160 000 kroner for tobrukerpensjon.

Det er adgang til å motta alderspensjon fra folketrygden fra fylte 62 år samtidig med tidligpensjon.

10. Driftskostnader

Til finansiering av administrative kostnader i forbindelse med utvikling av forvaltningssystemer, arbeidsgrupper og evalueringer knyttet til ordninger under jordbruksavtalen avsettes 12,5 mill. kroner i 2016, hvorav 7,5 mill. kroner er knyttet til utvikling av eStil og 2,5 mill. kroner til utvikling av Saturn.

Oslo 22. juni 2015

Leif Forsell

Lars Petter Bartnes

VEDLEGG 1: Jordbruksavtalen, fordeling på priser og tilskudd

Avtale **Fordeling avtale 2015 - 2016** **15.05.2015**

Jordbruksavtalen, fordeling på priser og tilskudd

	Mill. kr
Kap. 1150, Jordbruksavtalen, utgifter	45,0
- Kap. 4150, Jordbruksavtalen, inntekter	0,0
= Nettoeffekt av tilskudd	45,0
+ Avtalepriser fra 1.7. 2015	315,0
= Sum avtalepriser og tilskudd	360,0
+ Omdisponering overførte midler	30,0
= Sum til fordeling	390,0
+ Inntektsverdi justert jordbruksfradrag	10,0
= Ramme	400,0

Målpriser fra 01.07.2015

Produkt	Mill. l/kg/kr	Målpris, kr/l/kg	Endring, kr/l/kg	Endring, mill. kr
Melk, ku og geit	1567,7	5,20	0,08	125,4
Gris	131,6	31,64	0,70	92,1
Poteter	185,7	4,24	0,15	27,9
Grønnsaker og frukt	2218,5		2,2%	49,6
Norsk matkorn	225,4	2,98	0,09	20,0
Sum målprisendringer				315,0

Markedsordningen for korn

Prisendringer norsk korn	1000 tonn	Målpris, Kr/kg	Endring, Kr/kg	Mill. kr
Hvete, matkorn	180,2	2,98	0,10	18,0
Rug, matkorn	25,2	2,82	0,00	0,0
Bygg	405,4	2,55	0,08	32,4
Havre	218,2	2,33	0,06	13,1
Fôrhvete og fôrrug	137,6		0,08	11,0
Erter til modning	2,0		0,08	0,2
Såkorn	47,8		0,08	3,8
Oljevekster	8,6	5,48	0,08	0,7
Sum korn og oljevekster	1025,1		0,08	79,2

Anslag endring i kraftfôrpris

	1000 tonn	Andel	Ref. pris kr/kg	Endring, kr/kg
Karbohydrat kraftfôr	1430	77,3%	2,49	0,000
Protein o.a.	420	22,7%	3,87	0,000
Sum	1850			0,000

Utslag av jordbruksoppgjøret, foreløpig budsjett 2016, mill. kroner

Post	Budsjett 2015 ¹⁾	Endring 2016	Budsjett 2016 ²⁾
01 Driftskostnader, utredninger og evalueringer	12,500	-12,500	0,000
21 Spesielle driftsutgifter (kan overføres)	0,000	12,500	12,500
50.11 Tilskudd til LUF	1 205,653	-2,600	1 203,053
50 Fondsavsetninger	1 205,653	-2,600	1 203,053
70.11 Avsetningstiltak	24,400	0,000	24,400
70.12 Tilskudd til råvareprisordningen mv.	189,700	37,500	227,200
70.13 Tilskudd til potetsprit og potetstivelse	42,400	-2,400	40,000
70 Markedsregulering, kan overføres	256,500	35,100	291,600
71 Tilskudd til erstatninger m.m. (overslagsbevilgning)	49,100	-6,100	43,000
73. 11 Tilskudd til norsk ull	126,400	0,000	126,400
73.13 Pristilskudd melk	589,907	1,900	591,807
73.15 Pristilskudd kjøtt	806,200	13,100	819,300
73.16 Distriktstilskudd egg	8,100	-3,000	5,100
73.17 Distriktstilskudd på frukt, bær og grønnsaker	89,100	1,900	91,000
73.18 Frakttilskudd	329,500	3,000	332,500
73.19 Tilskudd til prisnedskrivning korn	502,800	70,200	573,000
73.20 Tilskudd til matkorn	48,600	1,900	50,500
73 Pristilskudd (overslagsbevilgning)	2 500,607	89,000	2 589,607
74.11 Driftstilskudd, melkeproduksjon	1 353,300	-40,700	1 312,600
74.14 Produksjonstilskudd, husdyr	2 585,210	8,400	2 593,610
74.16 Beitetilskudd	788,700	14,300	803,000
74.17 Areal- og kulturlandskapstilskudd	3 149,200	-11,900	3 137,300
74.19 Regionale miljøprogram	436,500	-8,000	428,500
74.20 Tilskudd til økologisk jordbruk	108,200	-1,000	107,200
74 Direkte tilskudd, kan overføres	8 421,110	-38,900	8 382,210
77.11 Tilskudd til dyreavl med mer	84,900	1,600	86,500
77.12 Tilskudd til frøavl med mer	13,720	0,000	13,720
77.13 Tilskudd til rådgivning	82,500	0,000	82,500
77.14 Tilskudd til pelsdyr	17,800	-17,800	0,000
77.15 Tilskudd til kvalitets- og salgsfremmende tiltak	51,160	0,000	51,160
77.17 Tilskudd til fruktlager	13,000	0,000	13,000
77 Utviklingstiltak, kan overføres	263,080	-16,200	246,880
78.11 Tilskudd til avløsning for ferie/fritid	1 188,919	-11,200	1 177,719
78.12 Tilskudd til avløsning ved sykdom mv	165,600	2,100	167,700
78.14 Tilskudd til sykepengeordningen i jordbruket	88,000	0,000	88,000
78.15 Tilskudd til landbruksvikarordningen	64,000	0,000	64,000
78.16 Tilskudd til tidligpensjonsordning	91,235	-6,200	85,035
78 Velferdsordninger, kan overføres	1 597,754	-15,300	1 582,454
SUM KAP. 1150	14 306,304	45,000	14 351,304
SUM KAP. 4150	30,000	0,000	30,000

1) Saldert budsjett 2015

2) Før ev. flytting av poster og bevilgninger, samt volum- og konsekvensjusteringer av overslagsbevilgningene

70.11 Avsetningstiltak

	Mill. kr	Endring, mill. kr	Budsjett 2016 mill. kr
Avsetningstiltak hagebruk	3,9	-3,9	0,0
Kollektiv dekning omsetningsavgift	20,5	3,9	24,4
Justert bevilgningsbehov		0,0	0,0
Sum	24,4	0,0	24,4

70.12 Tilskudd til råvareprisordningen m.v.

	Mill. kr	Endring, mill. kr	Budsjett 2016 mill. kr
Eksportstøtte XR prognose	27,7	0,0	27,7
PNS, prognose	162,0	0,0	162,0
Målprisjustering melk		4,3	4,3
Endret målpris potet		0,8	0,8
Behov knyttet til produkter uten målpris		0,0	0,0
Justert bevilgningsbehov prognose		32,5	32,5
Sum	189,7	37,5	227,2

70.13 Tilskudd til potetsprit og potetstivelse

	Mill. kr	Endring, mill. kr	Budsjett 2016 mill. kr
Potetsprit	20,0	0,0	20,0
Potetstivelse	22,4	-2,4	20,0
Justert bevilgningsbehov prognose		0,0	0,0
Sum	42,4	-2,4	40,0

71 Tilskudd til erstatninger m.m.

	Mill. kr	Endring, mill. kr	Budsjett 2016 mill. kr
-			
Erstatning ved avlingssvikt i planteprod.	40,5	0,0	40,5
Tilskudd reparasjon av vinterskadd eng	5,8	-5,8	0,0
Erstatning ved tap av bifold	0,3	-0,3	0,0
Erstatning svikt i honningprod.	2,5	0,0	2,5
Sum	49,1	-6,1	43,0

73.11 Tilskudd til norsk ull

	Mill. kg	Sats, kr/kg	Endring, kr/kg	Ny sats kr/kg	Endring, mill. kr
Ull	4,362	32,00		32,00	0,0

73.13 Pristilskudd, melk

	Mill. l.	Sats, kr/l	Endring, kr/l	Ny sats kr/l	Endring, mill. kr
Grunntilskudd geitmelk	19	3,26	0,10	3,36	1,9
<i>Distriktstilskudd</i>					
Sone A ¹⁾	203,5	0,00		0,00	0,0
Sone B	332,9	0,12		0,12	0,0
Sone C	241,7	0,31		0,31	0,0
Sone D	527,3	0,44		0,44	0,0
Sone E	124,2	0,54		0,54	0,0
Sone F	51,9	0,67		0,67	0,0
Sone G	54,9	0,92		0,92	0,0
Sone H	3,3	1,13		1,13	0,0
Sone I	13,4	1,71		1,71	0,0
Sone J	11,7	1,80		1,80	0,0
Sum distriktstilskudd, melk	1 564,8		0,00		0,0
Sum post 73.13 Pristilskudd, melk					1,9

1) Omfatter landet utenom sone B-J

73.15 Pristilskudd, kjøtt

	Mill. kg	Sats, kr/kg	Endring, kr/kg	Ny sats kr/kg	Endring, mill. kr
<i>Grunntilskudd, kjøtt</i>					
Sau	22,8	3,81		3,81	0,0
Geit	0,3	5,15		5,15	0,0
Sum grunntilskudd, kjøtt	23,1				0,0
Kvalitetstilskudd storfekjøtt	45,00	3,70	0,30	4,00	13,5
<i>Distriktstilskudd, kjøtt</i>					
Sone 1 Storfe, sau og geit	20,4	0,00		0,00	0,0
Sone 2 Storfe, sau og geit	52,9	4,55		4,55	0,0
Sone 3 Storfe, sau og geit	17,6	7,35		7,35	0,0
Sone 4 Storfe og geit	7,4	11,30		11,30	0,0
Sone 4 Sau	3,1	13,30		13,30	0,0
Sone 4 Gris	7,8	5,10		5,10	0,0
Sone 5 Storfe og geit	0,8	11,90		11,90	0,0
Sone 5 Sau	0,6	13,80		13,80	0,0
Sone 5 Gris	0,2	5,40		5,40	0,0
Vestlandet og Agder ¹ Gris	9,4	1,10		1,10	0,0
Agd./Vestl. ¹ Kylling og kalk.	1,8	0,20	-0,20	0,00	-0,4
Sum distriktstilskudd, kjøtt	122,0				-0,4
Sum pristilskudd kjøtt					13,1

1) Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal + Agderfylkene

73.16 Distriktstilskudd egg

	Mill. kg	Sats, kr/kg	Endring, kr/kg	Ny sats kr/kg	Endring, mill. kr
Vestlandet	5,5	0,45	0,00	0,45	0,0
Trøndelag	13,7	0,22	-0,22	0,00	-3,0
Nord Norge	2,4	1,20	0,00	1,20	0,0
Sum distriktstilskudd egg					-3,0

73.17 Distriktstilskudd, frukt, bær og grønnsaker

	1 000 tonn	Sats, kr/kg	Endring, kr/kg	Ny sats, kr/kg	Endring, mill. kr
Epler, pærer og plommer, kirsebær					
Sone 1	1,7	1,67	0,05	1,72	0,1
Sone 2-4	1,7	2,25	0,05	2,30	0,1
Sone 5	4,9	4,92	0,05	4,97	0,2
Moreller					
Sone 1	0,1	2,64	0,05	2,69	0,0
Sone 2-4	0,1	3,20	0,05	3,25	0,0
Sone 5	0,4	5,90	0,05	5,95	0,0
Pressfrukt	5,2	1,67	0,05	1,72	0,3
Bær					0,0
Sone 1-3	4,8	1,42	0,05	1,47	0,2
Sone 4-5	2,9	3,26	0,05	3,31	0,1
Sone 6-7	0,0	5,37	0,05	5,42	0,0
Sum distriktstilskudd frukt og bær	21,7				1,0
Kvantumsgrense					
Tomat	103 400 kg				
Sone 1-3	1,8	1,35	0,05	1,40	0,1
Sone 4-7	3,7	2,71	0,05	2,76	0,2
Slangeagurk	151 800 kg				
Sone 1-3	3,1	0,80	0,05	0,85	0,2
Sone 4-7	0,8	1,59	0,05	1,64	0,0
Salat	220 000 stk				
Sone 1-3	6,7	0,50	0,05	0,55	0,3
Sone 4-7	2,3	0,99	0,05	1,04	0,1
Sum tilskudd grønnsaker	18,4				0,9

73.18 Frakttilskudd

	Mill. kr	Endring, mill. kr
Sonefrakt korn	85,5	0,0
Frakt kraftfôr	119,0	0,0
Frakttilskudd slakt	130,0	3,0
Frakttilskudd egg	8,0	0,0
Sum frakttilskudd	342,5	3,0

73.19 Prisnedskrivning norsk korn

	1 000 tonn	Sats, kr/kg	Endring, kr/kg	Ny sats kr/kg	Endring, mill. kr
Korn	940,8	0,468	0,073	0,54	68,7
Økologisk korn	10,0	1,43	0,073	1,50	0,7
Oljevekster, lupiner og bønner	9,2	1,92	0,073	1,99	0,7
Økologiske oljevekster, lupin, bønner	0,1	3,13	0,073	3,20	0,0
Fôrerter	1,8	0,85	0,073	0,92	0,1
Økologiske fôrerter	0,2	1,50	0,073	1,57	0,0
Sum prisnedskrivingstilskudd	962,1				70,2

73.20 Tilskudd norsk matkorn

	1 000 tonn	Sats, kr/kg	Endring, kr/kg	Ny sats kr/kg	Endring, mill. kr
Tilskudd norsk matkorn	187,0	0,26	0,01	0,27	1,9

74. 11 Driftstilskudd, melkeku og ammeku

		Antall	Sats kr/bruk/dyr	Sats- endring	Ny sats kr/bruk/dyr	Endring, mill. kr
Kumelk Jæren	Foretak	644	118 000	1 000	119 000	0,6
Kumelk Nord-Norge	Foretak	934	133 000	1 000	134 000	0,9
Kumelk rest Sør- Norge	Foretak	7 293	125 000	1 000	126 000	7,3
Geitemelk	Foretak	293	133 000	1 000	134 000	0,3
Ammekyr 6-39 kyr	Dyr	47 953	2 875	25	2 900	1,2
40 og flere kyr	Foretak	261	115 000	1 000	116 000	0,3
Justert bevilgningsbehov, gjeldende satser						-51,3
Sum driftstilskudd, melk og ammeku						-40,7

74.14 Tilskudd til husdyr

	Fra	Til	Antall dyr	Sats kr/dyr	Endring kr/dyr	Ny sats kr/dyr	Endring, mill. kr
-							
Melkekyr	1	16	130 470	4 028	0	4 028	0,0
	17	25	40 291	2 072	0	2 072	0,0
	26	50	42 748	1 000	0	1 000	0,0
	51 +		12 420	800	0	800	0,0
	Sum		225 928				0,0
Ammekyr	1	50	71 297	3 980	0	3 980	0,0
	51+		2 184	800	0	800	0,0
	Sum		73 481				0,0
Andre storfe			535 742	800	0	800	0,0
Melkegeit	1	125	27 513	1500	0	1 500	0,0
	126+		4 991	550	0	550	0,0
	Sum		32 504				0,0
Sau over 1 år	1	100	672 465	1 000	30	1 030	20,2
og ammegeiter	101+		90 075	250	0	250	0,0
	Sum		762 540				20,2
Lammeslakt	kval. O og bedre		961 550	500	0	500	0,0
	Kjeslakt over 3,5 kg		9 975	300	0	300	0,0
	Økologiske						
Tillegg: lammeslakt			35 055	40	0	40	0,0
	Sum		1 006 580				0,0
Avlsgris Sør-Norge 2)	1	35	25 318	915	-220	695	-5,6
Avlsgris Jæren	1	35	5 319	765	-220	545	-1,2
Avlsgris Nord-Norge	1	35	1 937	1 202	-220	982	-0,4
	Sum		32 574				-7,2
Slaktegris 2)	1	1400	987 212	23	-5	18	-4,9
Slaktegris Jæren	1	1400	202 788	19	-5	14	-1,0
	Sum		1 190 000				-5,9
Vernehøner Sør-Norge	1	1 000	587 743	10	0	10	0,0
Vernehøner Nord-Norge	1	1 000	26 856	24	0	24	0,0
Vernehøner, landet	1 001	5 000	2 185 339	10	0	10	0,0
	Sum		2 799 938				0,0
Unghester < 3 år			3 985	1000	-1 000	0	-4,0
Bikuber	1 +		28 959	400	0	400	0,0
Hjort over 1 år			5 666	210	0	210	0,0
Bevaringsverdige storferaser			2 660	2000	200	2 200	0,5
Bunnfradrag 35 pst. ¹⁾		35%	41 766	6 000	0	6 000	0,0
Beløpsavgrensing				560 000	0	560 000	0,0
Justert bevilgningsbehov, gjeldende satser							4,8
Sum produksjonstilskudd, husdyr							8,4

1) Bunnfradrag produksjonstilskudd fordeles med 35 pst. tilskudd husdyr og 65 pst. arealtilskudd

2) Unntatt Jæren

74.16 Tilskudd til dyr på beite

		Antall dyr	Sats kr/dyr	Endring kr/dyr	Ny sats kr/dyr	Endring, mill. kr
Utmarksbeitetilskudd:	Kyr, storfe, hest	255 491	396	0	396	0,0
	Sau, lam, geit	1 996 548	141	0	141	0,0
Beitetilskudd:	Storfe m.m.	617 449	438	0	438	0,0
	Småfe m.m.	2 320 717	59	0	59	0,0
Justert bevilgningsbehov, gjeldende satser						14,3
Sum beitetilskudd		5 190 205				14,3

74.17 Areal- og kulturlandskapstilskudd

	Antall	Sats kr/daa	Endring kr/daa	Ny sats kr/daa	Endring, mill. kr
Kulturlandskapstilskudd alt areal	9 176 575	186	0	186	0,0
Bunnfradrag, 65 pst ¹⁾	41 766	6 000	0	6 000	0,0
Arealtilskudd, grovfôr	6 004 721				2,8
Arealtilskudd, korn	2 934 587				2,5
Arealtilskudd, potet	123 216				0,0
Arealtilskudd, grønnsaker	68 223				0,0
AK-tilskudd, frukt, bær og planteskoleareal	45 828				0,0
Justert faktor innmarksbeite					0,0
Justert bevilgningsbehov, gjeldende satser					-17,2
Sum, AK-tilskudd		9 176 575			-11,9

1) Bunnfradrag produksjonstilskudd fordeles med 35 pst tilskudd husdyr og 65 pst arealtilskudd

Arealtilskudd, grovfôr

	Antall daa	Sats kr/daa	Endring kr/daa	Ny sats kr/daa	Endring, mill. kr
Sone 1	417 041	75	0	75	0,0
Sone 2	326 104	0	0	0	0,0
Sone 3 - 4	1 107 504	110	0	110	0,0
Sone 5	3 331 858	210	0	210	0,0
Sone 6	703 872	236	4	240	2,8
Sone 7	118 341	286	0	286	0,0
Sum grovfôr alle soner	6 004 721				2,8

Arealtilskudd, korn

	Antall daa	Sats kr/daa	Endring kr/daa	Ny sats kr/daa	Endring, mill. kr
Sone 1	1 265 510	127	0	127	0,0
Sone 2 og 3	1 099 472	192	0	192	0,0
Sone 4	417 372	227	0	227	0,0
Sone 5	149 709	210	17	227	2,5
Sone 6 - 7	2 524	210	17	227	0,0
Sum korn, alle soner	2 934 587				2,5

Arealtilskudd, øvrige vekster

		Antall daa	Sats kr/daa	Endring kr/daa	Ny sats kr/daa	Endring, mill. kr
Potet	sone 1 -5	118 375	80	0	80	0,0
	sone 6 -7	4 841	930	0	930	0,0
Sum poteter, alle soner		123 216				0,0
Grønnsaker	sone 1 -5	67 865	550	0	550	0,0
	sone 6 -7	358	1 550	0	1550	0,0
Sum grønnsaker, alle soner		68 223				0,0
Frukt	sone 1 -4	8 772	700	0	700	0,0
	sone 5 -7	11 699	1 450	0	1450	0,0
Sum frukt, alle soner		20 471				0,0
Bær	sone 1 -4	17 720	1 000	0	1000	0,0
	sone 5 -7	7 637	1 450	0	1450	0,0
Sum bær, alle soner		25 357				0,0

74.20 Tilskudd til økologisk jordbruk

	Antall daa	Sats kr/daa	Endring kr/daa	Ny sats kr/daa	Endring, mill. kr
Arealtilskudd					
Korn til modning	72 609	300	0	300	0,0
Grønnsaker, frukt og bær	4 348	1 000	275	1275	1,2
Poteter	1 027	500	0	500	0,0
Grønngjødsling	5 271	500	0	500	0,0
Innmarksbeite	43 694	25	0	25	0,0
Grovfôr og annet økologisk areal	274 867	25	0	25	0,0
Sum arealtilskudd økologisk areal		401 816			1,2

	Antall dyr	Sats kr/dyr	Endring kr/dyr	Ny sats kr/dyr	Endring, mill. kr
Tilskudd til økologisk husdyrproduksjon					
Melkekyr	8 500	2 800	0	2800	0,0
Ammekyr	4 000	2 000	0	2000	0,0
Andre storfe	17 443	600	0	600	0,0
Sau over 1 år	39 144	450	0	450	0,0
Melke- og ammegeit	1 374	200	0	200	0,0
Avlsgris	256	402	0	402	0,0
Slaktegris	10 198	260	0	260	0,0
Sum tilskudd til økologisk husdyrproduksjon					0,0
Justert bevilgningsbehov, gjeldende satser					-2,2
Sum tilskudd til økologisk jordbruk					-1,0

77.11 Tilskudd til dyreavl med mer

	Mill. kr	Endring, mill. kr	Budsjett 2016 mill. kr
Tilskudd til veterinære reiser	40,0	6,10	46,1
Tilskudd til semin	30,7	-6,10	24,6
Tilskudd til avlsorganisasjoner	14,2	0,00	14,2
Justert bevilgningsbehov		1,60	1,6
Sum	84,9	1,60	86,5

77.12 Tilskudd til frøavl med mer

	Mill. kr	Endring, mill. kr	Budsjett 2016 mill. kr
Tilskudd til frøavl	10,0	0,0	10,0
Tilskudd til lagring av såkorn	3,7	0,0	3,7
Justert bevilgningsbehov		0,0	0,0
Sum	13,7	0,0	13,7

77.15 Tilskudd til kvalitets- og salgsfremmende tiltak

	Mill. kr	Endring, mill. kr	Budsjett 2016 mill. kr
-			
Utvikling av plantemateriale - oppformering	11,0	0,0	11,0
Utvikling av plantemateriale - Graminor	22,5	0,0	22,5
Utvikling av plantemateriale - "Prebreeding"	1,2	0,0	1,2
Kvalitetstiltak settepotetavl	7,5	0,0	7,5
Handlingsplan for redusert risiko ved bruk av plantevernmidler	9,0	0,0	9,0
Justert bevilgningsbehov		0,0	0,0
Sum	51,2	0,0	51,2

78.11 Tilskudd for avløsning til ferie og fritid

					Satsendring	1,0%
	Antall dyr	Sats kr/dyr	Endring kr/dyr	Ny sats kr/dyr	Endring, mill. kr	
Melkekyr	228 381	3522	35	3 557		
Ammekyr	71 254	972	10	981		
Andre storfe	532 627	587	6	592		
Melkegeit og melkesau	31 768	812	8	820		
Sau, ammegeit	762 540	509	5	514		
Avlsgris	50 243	1161	12	1 172		
Slaktegris	1 548 902	40	0	41		
Verpehøner, -ender, -kalkuner, -gjess	4 434 873	10,2	0,1	10,3		
Hester	28 461	1161	12	1 172		
Avlskaniner	1 256	289	3	291		
Gjess, ender, kalkuner, livkylling	4 095 237	3,55	0,04	3,59		
Slaktekylling	73 576 237	0,44	0,00	0,44		
Økologisk slaktekylling	31 408	1,69	0,02	1,71		
Revetisper	45 606	319	3	322		
Minktisper	148 823	93	1	94		
Hjort	5 566	395	4	399		
Satsendringer						6,2
	Antall foretak m. maks. utbetaling	Maks kr per kr/foretak	Endring, kr/foretak	Nye satser, kr/foretak	Endring, mill. kr	
Sum effekt av maksimalsatsen	7 920	73 500	700	74 200		5,5
Justert bevilgningsbehov, gjeldende satser						-22,9
Sum tilskudd til avløsning for ferie og fritid						-11,2

78.12 Tilskudd til avløsning ved sykdom mv

	Antall dager	Sats kr/dag	Endring kr/dag	Endring, mill. kr
Antall avløsningsdager	231 336	1 500	0	
Gjennomsnittsberegning	231 336	725	0	0,0
Justert bevilgningsbehov prognose				2,1
Sum				2,1

78.16 Tilskudd til tidligpensjonsordning

	Antall	Sats Kr/pers	Endring kr/pers	Endring, mill. kr
Enbruker	654	100 000	0	0,0
Tobruker	125	160 000	0	0,0
Justert bevilgningsbehov prognose				-6,2
Sum				-6,2

VEDLEGG 2: Gjennomsnittlig endring i målpris for frukt og grønt.

De gjennomsnittlige endringene i målpriser er basert på et tillegg på 2,2 % for hele avtaleåret 2015-2016. Endringene er som følger for de ulike målprisprodukter:

Rosenkål:	3,5 % tilsvarende: 48 øre/kg
Kepaløk:	4,0 % tilsvarende: 25 øre/kg
Epler:	2,4 % tilsvarende: 35 øre/kg
Gulrot:	3,1 % tilsvarende: 25 øre/kg
Blomkål:	3,5 % tilsvarende: 30 øre/kg
Hvitkål:	1,7 % tilsvarende: 11 øre/kg
Isbergsalat:	3,1 % tilsvarende: 27 øre/kg
Tomat:	1,0 % tilsvarende: 17 øre/kg
Agurk:	1,3 % tilsvarende: 10 øre/kg
Purre:	- 1,3 % tilsvarende: - 22 øre/kg

VEDLEGG 3: Målpriser og øvre prisgrenser for grøntsektoren 2015-2016

Uke	Poteter		Kepaløk > 65 mm		Purre		Hvitkål		Rosenkål 0,4 kg		Blomkål stk.	
nr.	MP	ØP	MP	ØP	MP	ØP	MP	ØP	MP	ØP	MP	ØP
2015												
28	875	980	660	739	2 140	2 397	825	924	-	-	1 040	1 165
29	650	728	660	739	2 040	2 285	770	862	-	-	880	986
30	550	616	832	932	2 040	2 285	770	862	-	-	790	885
31	550	616	832	932	2 040	2 285	770	862	-	-	790	885
32	485	543	816	914	1 940	2 173	-	-	-	-	790	885
33	423	474	787	881	1 840	2 061	-	-	-	-	790	885
34	423	474	759	850	1 720	1 926	-	-	-	-	790	885
35	326	365	731	819	1 670	1 870	-	-	-	-	810	907
36	326	365	700	784	1 670	1 870	-	-	-	-	810	907
37	326	365	674	755	1 625	1 820	-	-	-	-	810	907
38	315	353	630	706	1 625	1 820	-	-	-	-	880	986
39	315	353	630	706	1 625	1 820	-	-	1 450	1 624	880	986
40	315	353	630	706	1 625	1 820	-	-	1 450	1 624	880	986
41	315	353	630	706	1 625	1 820	495	554	1 450	1 624	880	986
42	315	353	630	706	1 625	1 820	495	554	1 450	1 624	880	986
43	315	353	630	706	1 625	1 820	495	554	1 450	1 624	-	-
44	358	401	630	706	1 625	1 820	535	599	1 450	1 624	-	-
45	358	401	630	706	1 625	1 820	535	599	1 405	1 574	-	-
46	394	441	650	728	1 650	1 848	535	599	1 405	1 574	-	-
47	394	441	650	728	1 650	1 848	535	599	1 405	1 574	-	-
48	394	441	650	728	1 700	1 904	615	689	1 405	1 574	-	-
49	422	473	650	728	1 700	1 904	615	689	1 405	1 574	-	-
50	422	473	650	728	1 830	2 050	615	689	1 405	1 574	-	-
51	422	473	650	728	1 830	2 050	615	689	1 405	1 574	-	-
52	422	473	650	728	1 830	2 050	615	689	1 405	1 574	-	-
2016												
1	422	473	650	728	1 830	2 050	615	689	1 390	1 557	-	-
2	422	473	650	728	1 830	2 050	615	689	1 390	1 557	-	-
3	422	473	650	728	1 830	2 050	615	689	1 390	1 557	-	-
4	422	473	650	728	1 830	2 050	620	694	1 390	1 557	-	-
5	422	473	650	728	1 830	2 050	660	739	-	-	-	-
6	422	473	650	728	1 830	2 050	660	739	-	-	-	-
7	422	473	650	728	-	-	660	739	-	-	-	-
8	453	507	650	728	-	-	685	767	-	-	-	-
9	453	507	650	728	-	-	685	767	-	-	-	-
10	453	507	650	728	-	-	685	767	-	-	-	-
11	453	507	650	728	-	-	685	767	-	-	-	-
12	453	507	650	728	-	-	685	767	-	-	-	-
13	453	507	660	739	-	-	685	767	-	-	-	-
14	453	507	660	739	-	-	685	767	-	-	-	-
15	453	507	660	739	-	-	685	767	-	-	-	-
16	460	515	660	739	-	-	685	767	-	-	-	-
17	460	515	660	739	-	-	685	767	-	-	-	-
18	460	515	660	739	-	-	685	767	-	-	-	-
19	460	515	660	739	-	-	685	767	-	-	-	-
20	460	515	660	739	-	-	685	767	-	-	-	-
21	460	515	660	739	-	-	685	767	-	-	-	-
22	460	515	660	739	-	-	685	767	-	-	-	-
23	460	515	660	739	-	-	1 240	1 389	-	-	1 185	1 327
24	460	515	660	739	-	-	1 170	1 310	-	-	1 135	1 271
25	460	515	660	739	-	-	1 100	1 232	-	-	1 085	1 215
26	1000	1120	660	739	2 140	2 397	1 000	1 120	-	-	1 040	1 165

Uke	Gulrot		Knollselleri		Isbergsalat		Agurk		Tomater		Epler	
nr.	MP	ØP	MP	ØP	MP	stk. ØP	MP	stk. ØP	MP	ØP	MP	> 70 mm ØP
2015												
28	1 195	1 338	-	-	765	857	675	756	1 800	2 016	-	-
29	1 100	1 232	-	-	765	857	675	756	1 710	1 915	-	-
30	1 100	1 232	-	-	785	879	725	812	1 710	1 915	-	-
31	1 100	1 232	-	-	785	879	725	812	1 710	1 915	-	-
32	970	1 086	-	-	815	913	760	851	1 710	1 915	-	-
33	970	1 086	1 900	2 128	815	913	760	851	1 710	1 915	-	-
34	905	1 014	1 900	2 128	870	974	780	874	1 825	2 044	-	-
35	905	1 014	1 900	2 128	870	974	780	874	1 825	2 044	1 495	1 674
36	800	896	1 800	2 016	910	1 019	780	874	1 845	2 066	1 495	1 674
37	800	896	1 680	1 882	910	1 019	780	874	1 855	2 078	1 495	1 674
38	800	896	1 680	1 882	910	1 019	780	874	1 855	2 078	1 485	1 663
39	800	896	1 650	1 848	965	1 081	780	874	1 855	2 078	1 485	1 663
40	752	842	1 650	1 848	965	1 081	780	874	1 855	2 078	1 485	1 663
41	752	842	1 620	1 814	965	1 081	780	874	1 855	2 078	1 485	1 663
42	752	842	1 550	1 736	1 025	1 148	780	874	1 855	2 078	1 500	1 680
43	752	842	1 550	1 736	1 025	1 148	780	874	-	-	1 500	1 680
44	752	842	1 550	1 736	1 025	1 148	780	874	-	-	1 500	1 680
45	752	842	1 550	1 736	-	-	-	-	-	-	1 500	1 680
46	752	842	1 550	1 736	-	-	-	-	-	-	1 500	1 680
47	752	842	1 550	1 736	-	-	-	-	-	-	1 500	1 680
48	752	842	1 550	1 736	-	-	-	-	-	-	1 500	1 680
49	775	868	1 550	1 736	-	-	-	-	-	-	-	-
50	775	868	1 550	1 736	-	-	-	-	-	-	-	-
51	775	868	1 550	1 736	-	-	-	-	-	-	-	-
52	775	868	1 550	1 736	-	-	-	-	-	-	-	-
2016												
1	775	868	1 565	1 753	-	-	-	-	-	-	-	-
2	775	868	1 565	1 753	-	-	-	-	-	-	-	-
3	775	868	1 565	1 753	-	-	-	-	-	-	-	-
4	775	868	1 565	1 753	-	-	-	-	-	-	-	-
5	810	907	1 565	1 753	-	-	-	-	-	-	-	-
6	810	907	1 565	1 753	-	-	-	-	-	-	-	-
7	810	907	1 565	1 753	-	-	-	-	-	-	-	-
8	810	907	1 565	1 753	-	-	-	-	-	-	-	-
9	810	907	1 565	1 753	-	-	-	-	-	-	-	-
10	810	907	1 580	1 770	-	-	-	-	-	-	-	-
11	810	907	1 580	1 770	-	-	800	896	-	-	-	-
12	810	907	1 580	1 770	-	-	800	896	-	-	-	-
13	845	946	1 580	1 770	-	-	800	896	-	-	-	-
14	845	946	1 580	1 770	-	-	800	896	-	-	-	-
15	845	946	1 580	1 770	-	-	800	896	-	-	-	-
16	845	946	1 580	1 770	-	-	750	840	-	-	-	-
17	845	946	1 580	1 770	-	-	750	840	-	-	-	-
18	845	946	1 580	1 770	-	-	750	840	-	-	-	-
19	845	946	1 580	1 770	-	-	750	840	1 960	2 195	-	-
20	845	946	1 580	1 770	-	-	741	830	1 960	2 195	-	-
21	845	946	1 580	1 770	1 130	1 266	741	830	1 960	2 195	-	-
22	845	946	1 580	1 770	1 130	1 266	741	830	1 960	2 195	-	-
23	845	946	-	-	1 075	1 204	696	780	1 910	2 139	-	-
24	845	946	-	-	975	1 092	696	780	1 910	2 139	-	-
25	1 195	1 338	-	-	875	980	696	780	1 910	2 139	-	-
26	1 195	1 338	-	-	825	924	696	780	1 860	2 083	-	-

Gulrot: Bunt uke 25 til 31

VEDLEGG 4: Soner for distriktstilskudd for melk

Sone A

Omfatter landet utenom sone B – J.

Sone B

Østfold:

Hele fylket.

Akershus:

Hele fylket.

Oslo:

Hele fylket.

Hedmark:

Eidskog, Sør-Odal, Nord-Odal, Stange, Løten og Hamar kommuner.

Områdene i kommunene Kongsvinger, Grue, Åsnes, Våler, Elverum, Åmot og Ringsaker som ikke er nevnt under sone C og D.

Oppland:

Lunner, Jevnaker, Gran og Østre Toten kommuner.

Områdene i kommunene Gjøvik, Vestre Toten, Søndre Land, Nordre Land, Lillehammer, Gausdal, Øyer som ikke er nevnt under sone C, D og E.

Buskerud:

Hurum, Røyken, Drammen, Lier, Nedre Eiker, Øvre Eiker, Flesberg, Modum, Krødsherad, Hole og Flå kommuner.

Områdene i kommunene Kongsberg, Sigdal og Ringerike som ikke er nevnt under sone C og D.

Vestfold:

Hele fylket.

Telemark:

Porsgrunn, Skien, Siljan, Nome og Sauherad kommuner.

Områdene i kommunene Bø og Notodden som ikke er nevnt under sone C og D.

Rogaland:

Strand kommune.

Av Eigersund kommune: Hele kommunen med unntak av de brukene som er nevnt under sone C.

Lund og Hjelmeland kommuner: Hele kommunene unntatt brukene som er nevnt i sone C.

Av Bjerkreim kommune: Ørsdalen, Strandgardane langs Ørsdalsvatnet og heiagardane Sundvor, Austrumdal, Gravdal, Hatteskaret, Skiftinsholen, Dalen, Tjørn, Hytland, Netland, Efteland og Åsen.

Av Finnøy kommune: Brukene på øyene Finnøy og Talje.

Av Gjesdal kommune: Frafjord og Dirdal samt Rage og Mork.

Av Sola kommune: Øya Rott.

Av Rennesøy kommune: Brimse og selve Rennesøya.

Sør-Trøndelag:

Klæbu og Skaun kommuner med unntak av de områdene som er nevnt under sone C.

Av Bjugn, Selbu og Meldal kommuner: Hele kommunene med unntak av områdene nevnt under sone C og D.

Av Malvik kommune: Hele kommunen med unntak av områdene nevnt under sone C.

Av Melhus kommune: Hele kommunen med unntak av områdene nevnt under sone C og D.

Av Midtre Gauldal kommune: Brukene i dalbunnen langs Gaula/Fora fra Hage bru til og med Kvernørød/Morset/Singsås stasjon og brukene på begge sider av Sokna til Haukdalsbrua.

Av Orkdal kommune: Brukene i dalbunnen fra fjorden til Meldal grense. Brukene Grøtte 32/1, Solhus 203/1, Ekeli 42/2, Solbu Søndre 49/1.

Av Rennebu kommune: Hele kommunen så nær som de områdene som er nevnt under sone C, D og E.

Av Rissa kommune: Hasselvika med unntak av Aarlott 127/1 som er i sone C og brukene i nedre Rissa med følgende avgrensninger: Sagelva, Fossbrua, utløpet av Flytelva i Botn, utløpet av Bergsbekken i Botn, Kammen, Esvikneset, dessuten bruket Flyta 66/1. Bruket Berg 63/13 er i sone C.

Brukene i Stadsbygd med følgende avgrensninger: Slakken, Høglia, Blikksåsen, Lyngåsen og Råsålan.

Av Trondheim kommune: Hele kommunen med unntak av området nevnt under sone C.

Av Ørland kommune: Hele kommunen unntatt Storfosen og Kråkvåg.

Nord-Trøndelag:

Frosta kommune.

Av Inderøy kommune: Hele kommunen med unntak av tidligere Mosvik kommune.

Av Levanger kommune: Hele området med unntak av området nevnt under sone C.

Av Steinkjer kommune: Hele kommunen med unntak av områdene som er nevnt under sone C, D og E.

Av Stjørdal kommune: Hele kommunen med unntak av området som er nevnt under sone C.

Av Verdal kommune: Hele kommunen med unntak av områdene som er nevnt i sone C, D og E.

Sone C

Hedmark:

Av Elverum kommune: Brukene langs fylkesvegen rett øst for denne fra Åmot grense gjennom Julusdalen til den krysser riksvegen til Trysil. Brukene i Sørskogbygda, Nordskogbygda og på strekningen Bråta - Sveva. Hernes.

Av Grue kommune: Grue Finnskog øst for linja Bruberget - Hvebergsjøen. Risberget vest for en linje Åsen - Stenrud - Skyrud - Vika samt gnr. 13 bnr. 26.

Av Kongsvinger kommune: Brandval Finnskog øst for linja Hvebergsjøen - Digeren samt bruket Verhaug 23/7.

Av Ringsaker kommune: Brukene over 550 m.o.h.

Av Stor-Elvdal kommune: Hele kommunen unntatt de brukene som er nevnt i sonene D og E.

Av Rendalen kommune: Hele kommunen unntatt de brukene som er nevnt i sone D.

Av Våler kommune: Gravberget og Risberget krets.

Av Åmot kommune: Hele kommunen unntatt brukene i Haugedalen og langs Glomma og de distriktene som er nevnt i sone D.

Av Åsnes kommune: Hof - Åsnes Finnskog. Området øst for linja Grautsjøberget - Løvberget - nord for Husubækken - til vei ca. 2 km øst for Væla - Flisbroen - Sæbuseter - Haukåsen - Heberget ved Vålers grense. Nordre og Søndre Åsa.

Oppland:

Av Etnedal kommune: Områdene nedenfor Lunde bru.

Av Gjøvik kommune: området (brukene) ovenfor og vest for en linje fra Åndalen ved Vestre Totengrense - Sønsteby - Ålstad - Mæhlum - Kolstad - Neråsen - Neråsbakken - Storsveen - Rønningsveen - Ålseth Bru - riksveg 249 til Elvedalen - fylkesvegen til Etnestad nedre - Bjørge - Høyby ved Lillehammers grense. Brukene Brateng gnr. 48/15 og Austdal gnr. 222/1,2.

Av Gausdal kommune: Alle brukene som sokner til Tredjehøgdsvegen i Follebu inkludert brukene Valseth gnr. 128 bnr. 5 og Liom gnr. 121 bnr. 1. Alle brukene ovenfor

Øverbygdsvegen i Østre Gausdal med unntak av Reistadgardane. Brukene i Svingvoll og omegn, Øygardsgardane nord-øst for Ulva og brukene Hovde gnr. 206 bnr. 1 og Kleva gnr. 208 bnr. 2. Alle brukene ovenfor disse som ikke er nevnt i sone D. Brukene i kretsene Auggedal, Forseth, Bødal og Olstad sør for elva Dørja, og som ikke er nevnt i sone D.

Av Nord-Fron kommune: Hele kommunen med unntak av brukene nevnt under sone D og E.

Av Lillehammer kommune: De brukene som ligger minst 550 m.o.h. og bruket Lille Ulland 108/1.

Av Ringeby kommune: Alle brukene som ikke er nevnt under sone D .

Av Øyer kommune: De brukene som ligger minst 550 m.o.h., unntatt gården Nerli som er i sone D.

Av Sør-Fron kommune: Hele kommunen med unntak av områdene som er nevnt i sone D og E.

Av Sør-Aurdal kommune: Hele kommunen unntatt de brukene som er nevnt i sone D.

Av Vestre Toten kommune: Området innenfor grensa Eina - Raufoss (langs Hunnselva) - Nyjordet (etter Nysetvegen) - kommunegrensa mot Gjøvik (langs Veltmanåa). Herfra følger en kommunegrensa til Skjellbreia og Hunnselva i Eina sentrum.

Av Nordre Land kommune: Brukene på Austinniåsen, Loengbygda, og Dælibygda. Brukene i tidligere Torpa kommune som ikke er nevnt under sone D.

Av Søndre Land kommune: Landåsbygda, Vestrumsbygda, Bergegarda og brukene på nord- og østsida av riksveg 33 mellom Gjøvik og Nordre Land, Nordre Austbygda og Søndre Austbygda.

Buskerud:

De brukene i fylket som ligger minst 550 m.o.h. og som ellers ikke er nevnt under sone C, D og E.

Rollag kommune.

Av Sigdal kommune: Brukene i Eggedal ovenfor Kopseng.

Av Ringerike kommune: Hedalen ned til Strypefoss.

Av Kongsberg kommune: Brukene i Mykleområdet og Hoppestul.

Telemark:

Kragerø, Bamble og Drangedal kommuner.

Av Hjartdal kommune: Brukene som ikke er nevnt under sonene D og E.

Av Bø kommune: Vatnar skolekrets. Østerliheia.

Aust-Agder:

Tvedestrand, Grimstad, Arendal, Åmli, Vegårshei, Gjerstad, Lillesand, Risør og Froland kommuner. Områdene i Birkenes, Evje og Hornnes og Iveland kommuner som ikke er nevnt under sone D.

Av Bygland kommune: Hele kommunen med unntak av brukene som er nevnt i D.

Vest-Agder:

Hele fylket unntatt områdene som er nevnt under sone D og E.

Rogaland:

Karmøy, Haugesund, Tysvær, Vindafjord, Sauda, Forsand, Sokndal og Kvitsøy kommuner.

Av Bjerkreim kommune: Bruket Grøtteland gnr. 21, bnr. 1 og 2.

Av Hjelmeland kommune: Brukene nord for Årdalsfjorden, Mælsosen og Riskedalsvatnet.

Av Finnøy kommune: Hele kommunen unntatt brukene på øyane Finnøy og Talje.

Av Lund kommune: Brukene på vestsida av Lundevatnet fra og med Skåland og sørover.

Av Gjesdal kommune: Øvre og nedre Maudal. Byrkjedal. Øvstebødal.

Av Suldal kommune: Hele kommunen unntatt de brukene som er nevnt i sone D.

Av Eigersund kommune: Brukene Eigelandsdalen 116/12 og Gystøl 119/1.

Hordaland:

Av Etne kommune: Tidligere Etne kommune.

Møre og Romsdal:

Av Surnadal kommune: Brukene i dalbunnen fra kommunegrensa mot Rindal ned til Surnadalsfjorden.

Av Rindal kommune: Brukene i dalbunnen langs elva Surna fra Rindal meieri til kommunegrensa mot Surnadal.

Sør-Trøndelag:

Av Bjugn kommune: Tidligere Jøssund kommune. Den delen av tidligere Stjørna kommune som ikke er nevnt under sone D. Helland - Haugen og Brandvikområdet.

Av Midtre Gauldal kommune: Brukene langs Gaula fra og med Åsheim/Aunøien/Singsåsmo til Holta. Brukene langs østsida av Sokna/Stavilla fra Haukedalsbrua til Kjotrød/Lykkja. Brukene på vestsida av Sokna fra Haukedalsbrua til Fossumgrenda med Trøen.

Av Melhus kommune: Tidligere Hølonda kommune, med unntak av brukene nevnt under sone D. Tømmesdalen og Løksmyrene.

Av Meldal kommune: Området langs og nord for Åsskjerva og vest for Orkla med unntak av bruket i Stupelvik som er i sone D. Meldalsskogen med unntak av brukene Litj-Næve, Høydal, Stolsmo og Storbuan som er i sone D. Vest for Orkla; grendene Jerpstad, Resell, Hilstad, Syrstad, Hove, gårdene Mosbrynd, Holan, Halsgjerd og Solem. Øst for Orkla; brukene i grendene Hoel, Fikke, Stokke og Lund, samt brukene Berg og Reberg.

Av Malvik kommune: Brukene i Nybrodalen. Mostadmarka.

Av Orkdal kommune: Hele kommunen unntatt områdene nevnt under sone B og D. Brukene i Skjenaldalen; 254/1, 257/6, 255/3, 256/1, 260/3.

Av Rennebu kommune: Skjeppehaugen - Røra, nord for Rv 700. Nylia, Nesjan - Meldal grense på vestsida av Orkla.

Av Rissa kommune: Bruket Aarlott 127/1, Berg 63/13. Områdene som ikke er nevnt under sone B og D.

Av Selbu kommune: Selbustrand med brukene i Amdal, Solem, Espet/Tømra samt bruket Engan 17/2. Innbygda med brukene nord for Garbergselva fra og med Garberg 36/1 og østover, samt brukene Almå 50/10, Uglem 53/1 og Volseth 55/1. Mebonden med bruket Dyrdal 62/1. Øverbygda avgrensa til området Lien - Kyllotrø. Grenda Vikvarvet, med brukene i områdene Samstad, Slind, Guldseth og Aftret.

Av Skaun kommune: Brukene på Kvernberget, Buvikåsen, Klett, Stavholt, Åsbygda, Vassbygda, Rekstadåsen, området er avgrensa av Myrindsbekken, fylkesvei 751 og elva Mora, Aunbygda og Østhus. Jåren, Melby, Kråkset/Lefstad og Svorkland.

Av Klæbu kommune: Bruket Tangen 35/8.

Av Trondheim kommune: Brattsberg krets og Jonsvatn krets.

Nord-Trøndelag:

Leksvik, Snåsa, Høylandet, Grong og Overhalla kommuner.

Av Verran kommune: Hele kommunen med unntak av områdene nevnt under sone D.

Av Inderøy kommune: Tidligere Mosvik kommune.

Av Levanger kommune: Brukene i Ertsåsen ovenfor Slåttsve samt bureisingsfeltet i Frol skogeiendommer. Buraune, brukene på Åsfjellet og brukene i Markabygd ovenfor Sjøstad.

Av Namsos kommune: Hele kommunen med unntak av områdene nevnt under sone D.

Av Verdal kommune: Helgådalen ovenfor Ullvika, samt brukene på Hellbakkene og Årstadbakkene. Brukene i Tromsdalen og Åsan, Skavhaug og Kvernmo.

Av Namdalseid kommune: Hele kommunen så nær som de områdene som er nevnt under sone D.

Av Stjørdal kommune: Vigdenes krets, Åsanfeltet, Beitland og Buland. Ytteråsen og Øvre Langstein krets. Sunndal.

Av Steinkjer kommune: Områdene i dalføret fra Lia i vest til Borgan/Støstad i øst i gamle Kvam kommune. Brukene Vanebo 377/1, Vanebo 377/3, Linåssveet 377/4, Haugtun/Vanebo 377/17, Linåbakken 378/5, Tisløv 378/6, Sørånet 379/2 og Skei 379/6.

Sone D

Hedmark:

Av Tynset kommune: De områdene som ikke er nevnt under sone E.

Av Alvdal kommune: Hele kommunen unntatt Strålsjøåsen, som er i sone E.

Av Stor-Elvdal kommune: Atna krets.

Av Rendalen kommune: Midtskogen, Finnstad, Undsetbrenna og Hanestad.

Av Åmot kommune: Osen, Osdalen, Valmen og Slemdal.

Av Elverum kommune: Brukene fra Klingenberg og Ørbekken fram til Trysil grense.

Oppland:

Dovre kommune.

Vågå kommune: Hele kommunen med unntak av områdene Synsteliene, Skårvangen og Øvregardane i Skogbygda.

Sel kommune: Hele kommunen med unntak av områdene nevnt i sone E.

Lom kommune: Hele kommunen med unntak av Bøverdalen ovenfor Røysheim som er i sone E.

Skjåk kommune: Hele kommunen med unntak av Bråtå og Billingsdalen som er i sone E.

Lesja kommune: Hele kommunen med unntak av Rånåbygd som er i sone E.

Av Sør-Fron kommune: Kvarvet, Kile, Øverbygda øvre, Baukholgrenda øvre, Toftegrenda. Hola og Heggelihaugen i Søre Lia.

Av Nord-Fron kommune: Leinebakkene, bruket Ølvstad 245/21, Sødorp øvre. Rustelia langs veien Brattliflata - Klemetsrud og ovenfor.

Av Vang og Vestre og Øystre Slidre kommuner: Hele kommunen med unntak av de brukene som er i sone E.

Av Ringebu kommune: Venabygd krets ned til og med Rudi øvre. Risstubben og Vekkom øvre (Stensgrenda). Odolia. Brekkom krets ned til utstillingsplassen på Flya. Rudrudgrenda og Liagrenda. Brukene Hageødegården 150/9, Bakken 158/2, Korshagen 151/2, Åsen 116/2, Sikle 64/6 og Glimt/Skotte 71/2.

Av Øyer kommune: Gården Nerli.

Av Etnedal kommune: Områdene ovenfor Lunde bru.

Av Nord-Aurdal kommune: Hele kommunen med unntak av Øvrevegen Skrautvål og Sletti gnr. 23 bnr 7.

Av Sør-Aurdal kommune: Reinli med Stavdalen, Hedalen og Leirskogen. Alle bruk over 600 m.o.h

Av Gausdal kommune: Alle bruk som ligger minst 600 m.o.h. i Østre Gausdal solside, Lieshøgda og Øygdane, med tillegg av bruket Løype gnr. 210 bnr. 8. Alle bruk som ligger minst 550 m.o.h. i kretsene Auggedal, Forseth, Bødal og Olstad sør for Dørja, med tillegg av bruket Solset gnr. 51 bnr. 1. Krinsane Nedre og Øvre Svatsum og Olstad vest for elva Dørja.

Av Nordre Land kommune: Nord-Torpa. Vest-Torpa. Skartlibygda og Skinnerlibygda i Aust-Torpa. Åsli krets.

Buskerud:

Hemsedal kommune: De områdene som ikke er nevnt i sone E.

Av Gol kommune: Hele kommunen med unntak av Grønli som er i sone E.

Av Nore og Uvdal kommune: Hele kommunen med unntak av de områdene som ikke er nevnt i sone E.

Av Nes kommune: Børtnesødegardane, Liagardane, Haugeplassgrenda og Garnås.

Av Ål kommune: Hele kommunen med unntak av Vats, Leveld, Votndalen, Kvinnegardslia som er i sone E.

Telemark:

Nissedal og Fyresdal kommuner.

Av Hjartdal kommune: Hjartdal sokn samt Skårdalsgrenda i Lonar krets og Tjønnåsgrenda.

Av Notodden kommune: Gransherad og bruket Årlia.

Av Seljord kommune: Hele kommunen med unntak av Åmotsdal og brukene i Svartdal og på Seljordsheia.

Av Kviteseid kommune: Hele kommunen med unntak av områdene som er nevnt under sone E.

Aust-Agder:

Valle kommune.

Av Iveland, Birkenes, Evje og Hornnes: Alle bruk over kote 300. Området øst for riksvei 8, nord for riksvei 403 og fylkesveien mellom Iveland og Vatnestrøm, i øst avgrenset mot riksveiene 405 og 42.

Av Bygland kommune: Brukene Gakkestad gnr. 21/2, Lidtveit gnr. 22/1 og Haugetveit gnr. 23/1 i Åraksbø.

Vest-Agder:

Av Hægebostad kommune: Alle brukene nord for rv. 42 som ligger over 300 m.o.h. og brukene Åvitsland, Nøkland, Haddeland, Orthe, Handeland, Meland og Kvåle som ligger under 300 m.o.h.

Av Kvinesdal kommune: Alle brukene nord for rv. 42 som ligger over 300 m.o.h. og brukene Lindefjell, Mygland og Spillebrokk som ligger under 300 m.o.h.

Av Åseral kommune: Alle brukene nord for rv. 42 som ligger over 300 m.o.h.

Av Sirdal kommune: Alle brukene over 300 m.o.h. som ikke er nevnt under sone E.

Rogaland:

Bokn og Utsira kommuner.

Av Suldal kommune: Brukene fra Våge og innerter. Bruket Kjetilstad gnr. 40 og bruket Slagstad gnr. 39. Fjellbygda i Erfjord.

Hordaland:

Hele fylket unntatt områdene i Etne kommune som er nevnt under sone C.

Sogn og Fjordane:

Hele fylket.

Møre og Romsdal:

Hele fylket med unntak av de delene av kommunene Surnadal og Rindal som er nevnt under sone C samt brukene på Brøste i Rauma kommune som er i sone E.

Sør-Trøndelag:

Hitra, Frøya, Hemne, Snillfjord, Osen og Agdenes kommuner.

Av Oppdal, Roan og Åfjord kommuner: Hele kommunen med unntak av områdene nevnt i sone E.

Av Bjugn kommune: Nord-Stjørna ut til og med Søtvika. Valsøya.

Av Meldal kommune: Brukene Stupelvik, Litj-Næve, Høydal, Stolsmo, Storbuan og Agholt 168/1.

Av Orkdal kommune: Området nord/vest for Rove til grensa mot Agdenes. Området nord/vest for Harrang. Gjønnnes/Sølberg og Ustjåren. Søvassli, Knubben og Rise.

Av Midtre Gauldal kommune: Hele kommunen unntatt områdene som er nevnt under sone B, C og E. Med brukene 215/1, 217/1, 222/1, 224/9, 229/1 og 26/1 i Gaulas dalside.

Av Holtålen kommune: Hele kommunen unntatt Aunegrenda og gamle Ålen kommune som er i sone E.

Av Tydal kommune: Hele kommunen med unntak av brukene i Stugudalen og på Løvøya.

Av Rennebu kommune: Den del av kommunen som ligger ovenfor Skjeppehaugen.

Av Rissa kommune: Bergmyran og tilgrensende bruk nord for Alset bru. Rødsjø, Øyan og Fiksdal. Brukene Nesli 76/3 og Skimmeli 71/1 i Modalen og brukene i Åsbygda i Stadsbygd, inkludert Johnslie 37/1.

Av Ørland kommune: Storfosna og Kråkvåg.

Av Selbu kommune: Alle brukene i Flora og i Sjøbygda.

Av Melhus kommune: Brukene som ligger i grendene Næve, Holtet/Tverrhaugen og Litj-Fuglås.

Nord-Trøndelag:

Fosnes og Flatanger kommuner.

Av Meråker kommune: Hele kommunen med unntak av områder som er nevnt under sone E.

Av Namdalseid kommune: Området nord og vest for Alteskaret. Almlia og Vestre Fjellbygd, Statland.

Av Namsos kommune: Øvre Bangdal, Botnan, Elvalandet og Otterøy.

Av Nærøy kommune: Den delen av kommunen som ligger sør for Sørsalten, vest for linje fra Leirvika i Sørsalten til Kolvereidvågen og områdene nord for Follafjorden.

Av Verdal kommune: Sul.

Av Steinkjer kommune: Gaulstadgrenda.

Av Verran kommune: Krinsane Selet og Fjellet. Brukene Holden 25/15. Almli 79/2 og Almås 79/3. Ørsjødalsfeltet til og med Lyngset. Fjellgardane i Malm.

Sone E

Hedmark:

Os, Trysil, Tolga, Folldal og Engerdal kommuner.

Av Alvdal kommune: Strålsjøåsen.

Av Stor-Elvdal kommune: Sollia.

Av Tynset kommune: Kvikne, Kvikneskogen, Fådal og Lonås. Telmo 62/9, Eggmo 62/10 og Fjellstad 62/11. Brydalen.

Oppland:

Av Sør-Fron og Gausdal kommuner: Espedalen.

Av Nord-Fron kommune: Kvikne, Skåbu og Lauvåsfeltet.

Av Etnedal kommune: Bruk som ligger 700 m.o.h.

Av Sel kommune: Murudalen, Luseter Tolstadåsen (inkl. bruket Grindstuen gnr. 276/3), Brukene i Øverbygda i Heidal, og høyereliggende bruk i Otta-området.

Av Lom kommune: Bøverdalen ovenfor Røysheim.

Av Skjåk kommune: Bråtå og Billingstad.

Av Lesja kommune: Rånabygd.

Av Vågå kommune: Områdene Synsteliene, Skårvangen og Øvregardane i Skogbygda.

Av Vang kommune: Liagardane (Kjørlien - Austreim). Øvre og nedre Dalen, Vestsida og Høre (øvre N + S).

Av Nord-Aurdal kommune: Øvrebygdsvegen Skrautvål, Steinsetbygda og Sletti gnr. 23 bnr.7.

Av Vestre Slidre kommune: Bruk med innkjøring mellom Finneberg og Magistadkrysset, videre øvrevegen i Røn fram til krysset ved Rudvang og videre øvre veien til Nord-Aurdal grense. Bruk med innkjøring på veien fra Vanggrensakrysset ved Eggebakken. Øyebygda (ned til skarpsvingen). Brukene Høyne gnr. 26/1, Høyne gnr. 26/2 og Krøssengen gnr. 24/3.

Av Øystre Slidre kommune: Lykjegrenda, Liagardane. Brukene langs riksveg 51 ned til Varpet. Bruk som ligger langs veien etter Heggebø skole og Røbølsbygda. Bruk med innkjøring fra veien fra bommen mot Juvika, sørover til krysset mot skiferbruddet og i øvre veien ved Kollstadbygda ned til Rogne Samvirkelag. Bruk med innkjøring på veien fra krysset ved Rognli/Mo mot Øyangen.

Buskerud:

Hol kommune.

Av Gol kommune: Grønlia.

Av Hemsedal kommune: Hemsedal ned til Trøimsåni og Lykja, Ålrust og Eikre.

Av Nes kommune: Rukkedalen.

Av Nore og Uvdal kommune: Alle sidedalene og hoveddalføret ovenfor Dokkebergfossen.

Av Ål kommune: Vats, Leveld, Votndalen, Kvinnegardslia.

Telemark:

Tinn, Vinje og Tokke kommuner.

Av Hjartdal kommune: Tuddal sokn.

Av Kviteseid kommune: Brunkeberg sokn og bruket Hovdekleiv.

Av Seljord kommune: Åmotsdal sokn samt brukene i Svartdal og på Seljordsheia.

Aust-Agder:

Bykle kommune.

Vest-Agder:

Av Sirdal kommune: Øvre Sirdal.

Møre og Romsdal:

Av Rauma kommune: Brukene på Brøste.

Sør-Trøndelag:

Røros kommune.

Av Holtålen kommune: Aunegrenda og tidligere Ålen kommune.

Av Roan kommune: Området mellom Langløftet og grensa mot Åfjord.

Av Tydal kommune: Brukene i Stugudalen og på Løvøya.

Av Rennebu kommune: Nerskogen til og med Meåsen.

Av Midtre Gauldal kommune: Brukene i dalføra Bua og Endalen, avgrensa fra og med tettstedet Enodden og sørover.

Av Oppdal kommune: Nerskogen, Storlidalen fra og med Stenboeng utover til Storligrenda og Drivdalen ovenfor Isbrekka.

Av Åfjord kommune: Området mellom brua nord for Børmark og grensa mot Roan.

Nord-Trøndelag:

Namsskogan og Vikna kommuner.

Av Nærøy kommune: De områdene av kommunen som ikke er nevnt i sone D inkl. Nærøya.

Av Meråker kommune: Brukene i de avgrensede fjellgrendene Stordalen, Teveldalen og Fersdalen.

Av Verdal kommune: Vera.

Av Steinkjer kommune: Lustadgrenda.

Nordland:

Distriktene sør for Polarsirkelen med unntak av de områdene som er nevnt under sone F og G.

Sone F*Nord-Trøndelag:*

Røyrvik, Leka og Lierne kommuner.

Nordland:

Distriktene sør for Vestfjorden og nord for Polarsirkelen med unntak av de områdene som ligger i sone G.

Vega, Træna, Lurøy, Rødøy, Dønna og Herøy kommuner.

Av Hattfjelldal kommune: Hele kommunen med unntak av de brukene som er nevnt i sone G.

Av Rana kommune: Røssvassdalen ned til Røssvold. Området Langvatnet.

Av Grane kommune: Brukene Stormoen gnr. 81/4 og 81/6.

Av Vefsn kommune: Elsfjord og Drevvatn etter følgende avgrensing: Fra øst langs Kaldåga ned til Ømmervatn - over Ømmervatn - over Helfjellet - ned Mølnbekken til Drevjaelva og videre opp Tveråga, Eiterådalen gnr. 29/1 og Hundåla, Oppland, Husvika og Vestvågan.

Av Brønnøy kommune: Sauren, Velfjorden og Tosen-området. Grensa mot Brønnøy blir satt ved Gåseheia, slik at gnr. 114 Salbu blir med i sone F.

Av Alstahaug kommune: Lauvøylandet krets. Austbø og Mindland.

Av Nesna kommune: Hugla, Handnesøy og Tomma.

Av Leirfjord kommune: Sundøy.

Vevelstad kommune.

Av Bindal kommune: Gaupen, Skotnes og Harangen.

Sone G

Nordland:

Lofoten, Vesterålen og Ofoten.

Hamarøy og Tysfjord kommuner.

Av Rana kommune: Dunderlandsdalen ned til Storforshei, Grønnfjelldalen, Plurdalen ned til Villen, Rausandaksel og Bjørnvassli.

Av Grane kommune: Brukene i Fiplingsdalen samt bruket ved Svartvatn og bruket Svenningdal gnr. 55/18.

Av Hattfjelldal kommune: Brukene som ligger i området Røssvatnet inkl. Favnvatnet og Krutådalen.

Av Hemnes kommune: Brukene i Bleikvassli ned til Stabbfossen, Bjerkadalen (5 høytliggende gårder) og 4 bruk i Brygfjelldal.

Av Vefsn kommune: Austerbygda samt brukene 84/1 og 84/6 i Herringbotn, Ravassåsen 93/1.

Troms:

Hele fylket med unntak av de områdene som er nevnt i sone H og I.

Sone H

Troms:

Lyngen, Karlsøy og Storfjord kommuner.

Av Balsfjord kommune: Lakselvdalen.

Av Tromsø kommune: Ringvassøy, Reinøy, Rebbenesøy, Sandøya, Musvær, Vengsøy, Ullsfjord/Oldervik/Sørfjord.

Sone I

Troms:

Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa og Kvænangen kommuner.

Finnmark:

Alta kommune.

Sone J

Finnmark:

Hele fylket med unntak av Alta kommune.

VEDLEGG 5: Soner for distriktstilskudd for kjøtt

Sone 1

Omfatter landet utenom sone 2 – 5.

Sone 2

Sone 2 for distriktstilskudd kjøtt omfatter produsenter i de nedenfor nevnte fylker, kommuner eller deler av kommuner.

Østfold:

Av Hvaler kommune: De områder av kommunen som ligger øst for Løperen.

Akershus:

Hurdal kommune.

Av Eidsvoll kommune: Tidligere Feiring herred og brukene øst og nord for Minnesund og ovenfor Tjernsmo.

Av Nannestad kommune: Området vest og nord for en linje Herstua - Dal - Sjøvold til Hurdalsjøen og brukene nord for riksvei 120 fra Herstua til Borhaug.

Hedmark:

Kongsvinger, Nord-Odal, Eidskog, Grue, Åsnes, Våler og Elverum kommune.

Av Ringsaker kommune: Områdene ovenfor 350 m.o.h. og brukene i Brøttum sogn fra og med Freng og oppover. Brukene Ulven gnr. 393/1, Simenstad 138/1, Skyberg 225/1 og Båberg 134/1.

Av Stange kommune: Hele kommunen med unntak av følgende område som er i sone 1: Området vest for en linje fra Gjøvika nord for Tangen – Sørholte – Uthuskrysset, Maagardskrysset og derfra vest for veien til Løten grense ved Klevfoss.

Av Løten kommune: Hele kommunen med unntak av følgende område som er i sone 1: Området sør og vest for linje Fv.115 fra Vangs grense til Heimdal og derfra rett sør til Aanestad-krysset, videre veien til Vealund og Brovoll, derfra nord for Svartelva til Romedal grense.

Av Hamar kommune: Områdene over 350 m.o.h. i tidligere Vang kommune.

Av Stor-Elvdal, Åmot og Rendalen kommune: De områder som ikke er nevnt under sone 3.

Oppland:

Lillehammer, Gjøvik, Øyer, Vestre Toten, Jevnaker, Lunner, Gran og Søndre Land kommune.

De områdene i kommunene Skjåk, Lom, Gausdal, Sør-Fron, Nord-Fron, Vågå, Sel, Ringebu, Nordre Land, Nord-Aurdal og Sør-Aurdal som ikke er nevnt under sone 3.

Av Østre Toten kommune: Områdene ovenfor 350 m.o.h. og brukene Skjefstad 188/1, Rise 194/1, Rise søndre 194/10, Skinstad 198/3, Skinnestad 198/1 i Lensbygda og Olterud 206/2, Rødningsby 44/1, Byvegen 202/1 og Ravensborg 201/7 på Skreia, samt Vestre Garder 189/4 og Kalrustad Vestre 122/1. Bruk som fram til 2002 lå i Vestre Toten kommune.

Buskerud:

Flå, Krødsherad, Flesberg, Røllag kommune.

De områdene i kommunene Nes, Gol, Nore og Uvdal som ikke er nevnt under sone 3.

Av Sigdal kommune: Grenda Grønnhøvd, Finnerudskogen, Grenskogen og Håsskogen. Området ovenfor Sandbråten.

Av Kongsberg kommune: Jondalen, Meheia, Bevergrenda, Raumyr, Mykleområdet og Hoppestul.

Av Øvre Eiker kommune: Lurdalen.

Av Ringerike kommune: Ådal ned til Ringen. Soknedalen ned til Bårnås bru.

Vestfold:

Av Nøtterøy kommune: Øyene Hvalø og Søndre Årø.

Telemark:

Hele fylket unntatt de områdene i kommunene Kviteseid, Fyresdal, Seljord og Hjartrdal som er nevnt under sone 3.

Aust-Agder:

Hele fylket unntatt Bykle og Valle kommune samt de brukene i Bygland kommune som er nevnt under sone 3.

Vest-Agder:

Hele fylket.

Rogaland:

Eigersund, Haugesund, Sokndal, Lund, Forsand, Strand, Hjelmeland, Suldal, Sauda, Finnøy, Kvitsøy, Bokn, Tysvær, Karmøy, Utsira og Vindafjord kommune.

Av Bjerkreim kommune: Ørdsalen, Strandgardene langs Ørdsalsvatnet og heigardene Sundover, Austrumdal, Grøttedal, Gravdal, Hatteskaret, Skiftingsholen, Dalen, Tjørn, Hytland, Netland, Efteland og Åsen.

Av Gjesdal kommune: Frafjord, Dirdal samt Mork. Øvre og Nedre Maudal, Byrkjedal og Øvstebødal.

Av Sola kommune: Rott.

Av Rennesøy kommune: Brimse.

Hordaland:

Hele fylket unntatt de områdene som er nevnt under sone 3.

Sogn og Fjordane:

Hele fylket unntatt de områdene som er nevnt under sone 3.

Møre og Romsdal:

Hele fylket unntatt de områdene som er nevnt under sone 3.

Sør-Trøndelag:

Klæbu, Hemne, Snillfjord, Hitra, Frøya, Ørland, Agdenes, Rissa, Bjugn, Åfjord, Roan, Osen og Meldal kommune.

Av Hemne kommune: hele kommunen unntatt bruket som nevnt under sone 3.

Av Holtålen, Midtre Gauldal, Selbu og Rennebu kommune: De områdene som ikke er nevnt under sone 3.

Av Malvik kommune: Mostadmarka og Nybrodalen.

Av Trondheim kommune: Bratsberg krets og Jonsvatn krets.

Av Melhus kommune: Området fra og med Kottum og sør for Holem. Området mellom Kvål til og med Røskaft unntatt sidedalene og de flatere terrasser ved Kvål som er i sone 1. Løksmyrene, gnr. 51/2, 50/2 og 13/1. Tidligere Hølonda herred og Tømmesdalen.

Av Skaun kommune: Området ovenfor følgende grense: Brukene vest for elva Viggja fra grensa mot Orkdal. Fra Helbekken ved Viggja og østover mellom Lien og Engen, langs skogen ned til riksveg 65 mellom Nygården og Tinden. Grena følger så riksveg 65 til Eli-grense, langs veien til fylkesveg 772 til Fossan. Derfra mellom brukene gnr. 148/1 og 151/1 ned til riksveg 709. Videre langs denne til Daløya. Derfra langs Børsaelva til grensa Hanberg 168/3 og videre mellom 168/1 og 168/3 over skogen til elva Meia som den følger nord til sjøen. Derfra går grensa østover langs sjøen til Hammerbekken til Nuvika, videre langs fylkesveg 801 til Snøfugl og videre sørøst til Saltnesberga, som den følger sør om Lykkja 6/5 og ned til elva Vigda. Følger elva videre nedover til Huseby, østover mellom gnr. 10/1 og 14/1 og sør og øst for tunet på Huseby og nord til sjøen. Bruket Østhus.

Av Orkdal kommune: Hele kommunen unntatt brukene i dalbunnen som er i sone 1.

Nord-Trøndelag:

Namsos, Leksvik, Verran, Namdalseid, Snåsa, Grong, Høylandet, Overhalla, Fosnes, Flatanger, Vikna og Nærøy kommune.

Av Meråker kommune: Hele kommunen unntatt de områder som er nevnt under sone 3.

Av Stjørdal kommune: Området ovenfor Einang fra og med Skjervdalen. Boråsgrenda samt resten av Forradalen fra og med Fordal bruk i Forradalen. Vassbygda ovenfor Mæla til og med Lundåsen. Øvre Lånke. Vigdenes krets. Åsanfeltet, Beitland og Buland. Ytteråsen og Øvre Langstein krets. Sunndal.

Av Levanger kommune: Området utenfor Sveberg - Olden - Geirset - Kongshaug - Munkrødstad nedre - Fossen - Mostad - Matbergaunet - Sørmarka - Lund - Sunde øvre - Hojemstjønna - Elgseter - Reitan - Myrvang - langs Stokkavola til Avdal - Spilsetbakken - Brakstad - Hopla - Hamarøy - Furnes - Vestli - samt Slengsgrenda og bruket Vandvik 69/10. Brukene i Ertsåsen ovenfor Slåttsve samt bureisingsbrukene på bureisningsfeltet i Frol skogeiendommer. Buraune, brukene på Åsfjellet og brukene i Markabygda ovenfor Sjøstad.

Av Frosta kommune: Området innenfor en linje fra Ulviksveet til Fagerheim 42/1, langs Fv. 64 til Romma - Kvamme lille (inkludert Solvang, Volden, Kvamvold, Kvamstad og Kvamme lille) - langs Fv. 61 til Fossli + Sørengplassen og Aatlo - Helland, videre i rett linje til pkt. Frosta Statsalmenning - Levanger kommune. Fra

dette punkt langs kommunegrensa til Lillevik 53/1.

Av Verdal kommune: Området utenfor og ovenfor linja Gresset - Augla - Lyngåsen - Jermstad vestre - Brannhaug - Gudding nedre - Skjördal - Sveberg, unntatt brukene i dalbotten og på elveterrassene vest for Vuku kirke som er i sone 1. Helgådalen overfor Ullvilla, samt brukene på Hellbakkene og Årstadbakkene. Brukene i Romsdalen og Åsan, Skavhaug og Kvernmo, Vera og Sul.

Av Steinkjer kommune: Området i tidligere Kvam og Stod herreder og brukene i tidligere Beitstad herred unntatt Bartnes og Moen kretser, samt brukene i Austlid krets i tidligere Egge herred, samt brukene ovenfor Fossum Brukene i tidligere Ogndalen herred ovenfor Vibe - Oftenåsen. Av tidligere Sparbu herred: Skarpnes krets og brukene ovenfor linja Oftenåsen - Hofstad - Rygg - Slepstad - Rokka - Veiesdalen - Vådalsvatnet samt Trøgstad-grenda. Gaulstadgrenda.

Av Inderøy kommune: Røflogrenda. Området innenfor en linje fra Skarnsundet til Tittinghalla - veikrysset ved Klepp - rett linje veikrysset til Ulstad til kryssing med vei Lyngstad/Reitensjøen ved Folsanden samt Kjelsås 41/1 og Vollan 21/1. Videre området innenfor en linje fra utløpet av Henjaelva i sjøen - Trondstadbakken - Dalengåsen - Sakshaugberg - Heggåsen - veikrysset Refsås/Rv. 761 - langs Rv. 761 - Gangstad - Korsen - langs Fv. 229 til grensa mellom Hembre/Vikan til sjøen. Bruket Åsvangen 40/2 og bruket Almenningen gnr. 75/1. Tidligere Mosvik kommune.

Sone 3

Sone 3 for distriktstilskudd kjøtt omfatter produsenter i de nedenfor nevnte fylker, kommuner eller deler av kommuner.

Hedmark:

Os, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal, Engerdal og Trysil kommune.

Av Stor-Elvdal kommune: Sollia, Atna krets.

Av Rendalen kommune: Midtskogen, Finstad, Undsetbrenna og Hanestad.

Av Åmot kommune: Brukene i Osen-området nord og sør for Nyjord på Oskjølen.

Oppland:

Dovre, Lesja, Vang, Vestre Slidre, Øystre Slidre og Etnedal kommune.

Av Skjåk kommune: Bråtå og Billingsdalen.

Av Lom kommune: Bøverdalen ovenfor Røysheim.

Av Sel kommune: Murudalen, Leirflaten, Lusæter, Tolstadåsen og Rostgrenda. Skogbygda (inkludert bruket N. Åseng gnr. 180/4) samt baksia (35 bruk sørvest for elva Sjoa) og Øverbygda i Heidal. Følgende områder i gamle Sel kommune: Selsverket over 400 m.o.h., Rusten, Solhjemslien gnr. 201/2, Liagrenda og Ottadalen over 400 m.o.h. Bruket Grindstuen gnr. 276/3.

Av Nord-Fron kommune: Skåbu og Tverrbygda, Lauåsfeltet og Kvikne.

Av Sør-Fron kommune: Espedalen, Kvarvet og Øverbygda.

Av Gausdal kommune: Espedalen, Olstad vest for Dørja og Nedre Svatsum. Øvre Svatsum.

Av Vågå kommune: Synstlien, Skårvangen, Øvregardene, Øvre Nordherad, Skogbygda.

Av Ringebu kommune: Venabygda til Rudi og Brekkom. Imsdalen.

Av Nordre Land kommune: Nord-Torpa, Skinnerlibygda, Skartlien og Vest-Torpa.

Av Nord-Aurdal kommune: Bruk som sokner til veien fra Øystre Slidres grense (Meisdalen) og ned til Døvrekrysset. Områdene Fodnesgrenda, Åbjør, Golsfjellet og Steinsetbygda.

Av Sør-Aurdal kommune: Leirskogen.

Buskerud:

Hemsedal, Ål og Hol kommune.

Av Gol kommune: Grønli.

Av Nes kommune: Rukkedalen, Børtnes-ødegårdene, Garnås, Liagårdene og Haugaplassgrenda. Nes Saueavlslag.

Av Nore og Uvdal kommune: Alle sidedalene og hoveddalføret overfor Dokkebergfossen.

Telemark:

Tinn, Vinje og Tokke kommune.

Av Hjartdal kommune: Tuddal sokn.

Av Seljord kommune: Åmotsdal sokn og Svartdal til og med brukene som sokner til Natadalsvegen. Åsan-gårdene.

Av Kviteseid kommune: Brunkeberg sokn og bruket Hovdekleiv.

Av Fyresdal kommune: Kleivgrend, Åslandsgrend, Birtedalen og området Fjellgardane.

Aust-Agder:

Bykle og Valle kommune.

Av Bygland kommune: Brukene Nedre Gakkestad 21/2, Lidtveit 22/1, Lidtveit 22/2, Lidtveit 22/3 og Haugetveit 23/1.

Hordaland:

Bømlo, Samnanger, Austevoll, Sund, Fjell, Askøy, Meland, Øygarden, Radøy, Lindås, Fedje, Austrheim og Masfjorden kommune.

Av Odda kommune: Området opp og øst for Skare.

Av Eidfjord kommune: Øvre Eidfjord.

Av Vaksdal kommune: Bergsdalen og Øvre Eksingedalen.

Av Voss kommune: Vossestrand nord og øst for Vinje. Raundalen opp for Klyve,

Bordalen opp for Fære/Rio og området vest for Bulken, Helgaset, Hildestveit, Øvre Fenne og Bulko.

Sogn og Fjordane:

Gulen, Solund, Hyllestad, Askvoll, Fjaler, Flora, Bremanger, Vågsøy og Selje kommune.

Av Gaular kommune: De områder som tidligere tilhørte Fjaler kommune.

Av Luster kommune: Veitastrond og Jostedalen.

Møre og Romsdal:

Vanylven, Sande, Herøy, Sandøy, Midsund, Smøla og Aure kommune.

Av Volda kommune: Hele sørsida av Voldsfjorden. Austefjordområdet med avgrensing på nordsiden t.o.m. Hjartåbygda.

Av Ørsta kommune: Tidligere Hjørundfjord kommune med unntak av Bondalen.

Av Haram kommune: Fjørtoft.

Av Stranda kommune: Tidligere Synnølv kommunen med Geiranger. Fausadal og Liabygda.

Av Norddal kommune: Brukene Lingås gnr. 2/1,2,6 og Muriås 3/1. Ellers hele kommunen med unntak av Valldal opp til Furneset.

Av Stordal kommune: Hele kommunen med unntak av strekningen fra Stordal sentrum til Vad bru.

Av Rauma kommune: Strekningen fra Foss til Oppland grense.

Av Molde kommune: Sekken.

Av Nesset kommune: Eikesdal og sidene av Eikesdalsvatnet.

Av Rindal kommune: Romundstadbygda. Grønlifelet overfor Grønli. Fjellet og brukene øst for Halgunset (gnr. 49). Rørdalen. Bruket Fossdal gnr. 62/3.

Av Sunndal kommune: Brukene Jenstad, Hafsås og Svisdal.

Av Surnadal kommune: Bøverdalen ned til og med Myrholt.

Av Gjemnes kommune: Osmarka og Brakstadbygda.

Sør-Trøndelag:

Røros, Tydal og Oppdal kommune.

Av Hemne kommune: Bruket 162/3

Av Holtålen kommune: Aunegrenda, gården Stor-Olagården og gamle Ålen herred.

Av Rennebu kommune: Nerskogen og alle bruk ovenfor Skjephhaug. Meås gnr. 152.

Av Midtre Gauldal kommune: Budalen og Haukas dalføre i Soknedal sør for Økdal og Bjerkenes.

Av Selbu kommune: Nekåbjørgen og Flora.

Nord-Trøndelag:

Røyrvik, Lierne, Leka og Namsskogan kommune.

Av Meråker kommune: Torsbjørkdalen overfor Tømmeråseggen, Stordalen t.o.m. Øian, Teveldalen t.o.m. Tovmodalen, Bjørkslettet og Fersdalen.

Sone 4

Sone 4 for distriktstilskudd kjøtt omfatter produsenter i de nedenfor nevnte fylker, kommuner eller deler av kommuner.

Nordland:

Hele fylket.

Troms:

Hele fylket unntatt områdene i sone 5.

Sone 5

Sone 5 for distriktstilskudd kjøtt omfatter produsenter i de nedenfor nevnte fylker, kommuner eller deler av kommuner.

Troms:

Karlsøy, Lyngen, Storfjord, Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa og Kvænangen kommune.

Av Tromsø kommune: Ullsfjord og Aldervik og øyene Vengsøya, Musvær, Risøy og Sandøya. Kommunens del av Rebbenesøy, Ringvassøy og Renøy.

Av Balsfjord kommune: Lakselvdalen. Tamokdalen. (Tilskuddsgrensa sørover er satt ved kommunegrensa til Målselv, og tilskuddsgrensa nordover er satt nederst i dalen i et område uten bebyggelse.)

Finnmark:

Hele fylket.

Norges Bondelag, Postboks 9354 Grønland, 0135 Oslo

Tlf.: 22 05 45 00

bondelaget@bondelaget.no

bondelaget.no

ISSN 1504-3371

NORGES BONDELAG

